

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Uniwersytet Jagielloński w Krakowie

adres: Gołębia 24, 31-007 Kraków

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **bezpieczeństwo narodowe**

1. Poziom/y studiów: **pierwszego stopnia i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Nauki o polityce i administracji

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Studia pierwszego stopnia

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o polityce i administracji	97	54

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1	Nauki o bezpieczeństwie	71	40
2	Nauki prawne	5	2
3	Filozofia	4	2
4	Ekonomia i finanse	2	1
5	Historia	3	1

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Studia drugiego stopnia

- c. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Nauki o polityce i administracji	63	53

- d. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1	Nauki o bezpieczeństwie	52	44
2	Nauki prawne	5	2
3	Filozofia	2	1

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Studia pierwszego stopnia

Wiedza	
BNA_K1_W01	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe podejścia badawcze, nurty teoretyczne, elementy metodologii oraz terminologię z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz pokrewnych dyscyplin w obszarze nauk społecznych
BNA_K1_W02	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu złożone relacje między faktami, obiektami, zjawiskami i procesami bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym
BNA_K1_W03	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania bezpieczeństwa (w szczególności polityczno-ustrojowe, ekonomiczne, prawne, etyczne, społeczne, kulturowe) w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej
BNA_K1_W04	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i ich związki z problemami bezpieczeństwa na różnych poziomach
BNA_K1_W05	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne odnoszące się do struktur i instytucji bezpieczeństwa oraz w zakresie zarządzania bezpieczeństwem i zarządzania w sytuacji kryzysowej
BNA_K1_W06	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu uwarunkowania i funkcjonowanie człowieka w wymiarze indywidualnym i zbiorowym, w szczególności w zakresie podstawowych pojęć i zasad ochrony własności przemysłowej i intelektualnej
BNA_K1_W07	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości
Umiejętności	
BNA_K1_U01	Absolwent potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w celu formułowania, analizy oraz rozwiązywania problemów w obszarze bezpieczeństwa
BNA_K1_U02	Absolwent potrafi umiejętnie selekcjonować i wykorzystywać źródła oraz informacje, dokonywać ich syntezy oraz krytycznej analizy
BNA_K1_U03	Absolwent potrafi umiejętnie zastosować metodologie pracy naukowej, dobierać oraz wykorzystywać właściwe metody i narzędzia
BNA_K1_U04	Absolwent potrafi komunikować się z otoczeniem przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla nauk o bezpieczeństwie, brać udział w debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa, także umiejętnie przygotowywać prace pisemne
BNA_K1_U05	Absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym z uwzględnieniem specyfiki nauk o bezpieczeństwie, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
BNA_K1_U06	Absolwent potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych o charakterze interdyscyplinarnym
BNA_K1_U07	Absolwent potrafi samodzielnie planować i realizować własny rozwój i uczenie się przez całe życie
Kompetencje społeczne	
BNA_K1_K01	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, kierując się przy tym koniecznością stałego i samodzielnego uaktualniania wiedzy i umiejętności w świetle dostępnych informacji, obserwowanych zjawisk i na podstawie nowych sytuacji

BNA_K1_K02	Absolwent jest gotów do uznawania wiedzy w rozwiązywaniu problemów oraz konieczności zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu, a także do podjęcia dyskusji na tematy trudne z zachowaniem zasad etycznych
BNA_K1_K03	Absolwent jest gotów do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
BNA_K1_K04	Absolwent jest gotów do pełnienia ról zawodowych w sferze bezpieczeństwa, przestrzegając zasad etyki zawodowej i w dbałości o dorobek i tradycje zawodu

Studia drugiego stopnia

Wiedza	
BNA_K2_W01	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między kluczowymi zagadnieniami bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, a także posiada pogłębioną wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz pokrewnych dyscyplin w obszarze nauk społecznych
BNA_K2_W02	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu historyczną ewolucję i główne tendencje rozwojowe nauk o bezpieczeństwie i dyscyplin pokrewnych w obszarze nauk społecznych
BNA_K2_W03	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i ich związki z problemami bezpieczeństwa
BNA_K2_W04	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu normy i reguły prawne, organizacyjne i etyczne odnoszące się do struktur i instytucji bezpieczeństwa oraz zarządzania w sytuacjach kryzysu i konfliktu
BNA_K2_W05	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu uwarunkowania wzorców i postaw w zakresie bezpieczeństwa człowieka, w szczególności obejmujące podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i intelektualnej
BNA_K2_W06	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości
Umiejętności	
BNA_K2_U01	Absolwent potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do formułowania problemów, ich analizy i interpretacji, stawiania i testowania hipotez prowadzących do innowacyjnego rozwiązywania postawionych problemów z zakresu bezpieczeństwa
BNA_K2_U02	Absolwent potrafi umiejętnie selekcjonować i wykorzystywać źródła oraz informacje, dokonywać ich syntezy, twórczej interpretacji, krytycznej analizy oraz właściwej prezentacji efektów tych działań
BNA_K2_U03	Absolwent potrafi umiejętnie zastosować metodologię pracy naukowej, dobierać, przystosowywać oraz wykorzystywać właściwe metody i narzędzia, w tym technologie informacyjno-telekomunikacyjne
BNA_K2_U04	Absolwent potrafi komunikować się ze zróżnicowanym kręgiem odbiorców przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla nauk o bezpieczeństwie oraz brać udział w specjalistycznej debacie dotyczącej problematyki bezpieczeństwa
BNA_K2_U05	Absolwent potrafi posługiwać się językiem obcym z uwzględnieniem specyfiki nauk o bezpieczeństwie, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego

BNA_K2_U06	Absolwent potrafi kierować pracą zespołu oraz współdziałać z innymi osobami, podejmując wiodącą rolę, w ramach prac zespołowych o charakterze interdyscyplinarnym
BNA_K2_U07	Absolwent potrafi samodzielnie planować i realizować własny rozwój i uczenie się przez całe życie oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie
Kompetencje społeczne	
BNA_K2_K01	Absolwent jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, kierując się przy tym koniecznością stałego i samodzielnego jej uzupełniania, a także zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
BNA_K2_K02	Absolwent jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz jest świadom konieczności zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
BNA_K2_K03	Absolwent jest gotów do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, inspirowania i organizowania działań na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
BNA_K2_K04	Absolwent jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról w sferze bezpieczeństwa, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku, podtrzymywania etosu, a także przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
dr hab. Piotr Bajor, prof. UJ	Z-ca dyrektora INPiSM UJ ds. ogólnych i międzynarodowych
mgr Agnieszka Basiarz	Kierownik biblioteki WSMiP UJ
dr Edyta Chwiej	Z-ca dyrektora INPiSM UJ ds. dydaktycznych
mgr Agnieszka Dębska	Obsługa administracyjna kierunku bezpieczeństwo narodowe
dr Michał Dulak	Zespół ds. strony internetowej INPiSM UJ
dr Maksymilian Galon	Koordynator INPiSM UJ ds. praktyk studenckich
dr Małgorzata Kułakowska	Koordynator INPiSM UJ ds. wymiany studenckiej
dr Agata Mazurkiewicz	Katedra Bezpieczeństwa Narodowego INPiSM UJ
dr Arkadiusz Nyzio	Koordynator procesu akredytacji ze strony INPiSM UJ
dr Paweł Ścigaj	Pełnomocnik Dziekana WSMiP UJ ds. ewaluacji jakości kształcenia
dr hab. Adrian Tyszkiewicz	Dyrektor INPiSM UJ

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	4
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	7
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	9
Prezentacja uczelni	10
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	11
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	11
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	19
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	36
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.	44
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	49
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	54
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	59
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	70
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	73
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	82

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Należy krótko przedstawić aktualne, istotne informacje charakteryzujące uczelnię w powiązaniu z prowadzeniem ocenianego kierunku studiów (rekomendowane co najwyżej 1800 znaków).

Uniwersytet Jagielloński jest najstarszą polską publiczną uczelnią, należy do najważniejszych i największych uczelni w Polsce. W strukturze uczelni znajduje się 16 wydziałów, w tym 3 wydziały wyodrębnione w Collegium Medicum. Podstawowymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie uczelni jest Statut Uniwersytetu Jagiellońskiego uchwalony przez Senat UJ w dniu 29 maja 2019 roku, a w zakresie prowadzenia studiów – Regulamin studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, uchwalony decyzją Senatu UJ z dnia 27 kwietnia 2022 r. W roku 2019 Uniwersytet Jagielloński został beneficjentem programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”, której naczelnymi zasadami realizowanymi w uczelni są: internacjonalizacja, interdyscyplinarność, innowacyjność i integralność („4I”). Zgodnie z postanowieniami Strategii rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 roku, m.in. dążeniem do osiągnięcia wysokiej jakości kształcenia zintegrowanego z nauką i otoczeniem uczelnia wyznaczyła cele, które w sferze dydaktyki realizowane są przez jednostki organizacyjne, w tym Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ, prowadzący kierunek studiów „bezpieczeństwo narodowe”. INPiSM, w którym głównie reprezentowane są trzy dyscypliny nauk społecznych: nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie i stosunki międzynarodowe prowadzi badania w zakresie bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, stosunków międzynarodowych, teorii i metodologii nauk, myśli politycznej, filozofii, systemów politycznych i partyjnych oraz komunikacji politycznej łącząc tradycyjne, prawno-instytucjonalne i historyczne podejście ze sferą nowoczesnego, wielodyscyplinarnego namysłu nad formą i naturą procesów bezpieczeństwa, procesów społeczno-politycznych, gospodarczych i kulturowych w kontekście lokalnym, regionalnym i międzynarodowym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Misja i cele Uczelni zostały zawarte w „Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030” (Uchwała nr 71/VI/2021 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie: przyjęcia Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego na lata 2021-2030). Misją Uniwersytetu Jagiellońskiego jest, „kształtowanie przyszłości” poprzez stwarzanie „bardzo dobrych możliwości studiowania oraz prowadzenia badań naukowych”, w poczuciu „odpowiedzialności za dobro wspólne”, które „przyczynia się do rozwoju miasta, regionu, Ojczyzny i świata”. Misja ta czerpie z bogactwa wielowiekowej tradycji służby społeczeństwu poprzez „prowadzenie badań naukowych, kształcenie i wychowywanie kolejnych pokoleń” w stałym „poszukiwaniu prawdy i jej głoszeniu”. W dokumencie zdefiniowano następujące cele strategiczne Uczelni: prowadzenie badań naukowych na najwyższym poziomie, w tym badań interdyscyplinarnych i międzydziedzinowych, najwyższej jakości kształcenie oraz przygotowanie do aktywności badawczej i dydaktycznej najbardziej uzdolnionych studentów i doktorantów z kraju i zagranicy, tworzenie programów kształcenia i nowych modeli dydaktycznych zorientowanych na interdyscyplinarność oraz integrację z prowadzeniem badań i z wykorzystaniem najlepszych praktyk, innowacji dydaktycznych i wyników badań naukowych, zwiększenie konkurencyjności absolwentów na rynku pracy poprzez współpracę z pracodawcami i z absolwentami UJ, wsparcie procesów umiędzynarodowienia, stworzenie zintegrowanego, paneuropejskiego kampusu uniwersyteckiego w ramach Una Europa, wspomaganie rozwoju zawodowego pracowników, w oparciu o obiektywne kryteria oceny, zindywidualizowane podejście i dywersyfikację ścieżek kariery oraz doskonalenie jakości zarządzania Uniwersytetem. (Aneks 1.1., Aneks 1.2). Uzupełnieniem celów strategicznych uczelni, było wypracowanie i przygotowanie również analogicznego dokumentu na poziomie jednostki, w związku z czym w dniu 15 marca 2022 r. Rada Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych uchwaliła „Strategię Rozwoju Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ do roku 2030” (Aneks 1.3).

Programy studiów na obu stopniach kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe uwzględniają i odzwierciedlają te założenia. Oferując kompleksowy wgląd w najważniejsze procesy społeczne, polityczne i gospodarcze, integrując dydaktykę z badaniami naukowymi i angażując know-how partnerów zewnętrznych, studia te kształtują nie tylko wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne przyszłych kadr aparatu władzy publicznej i sektora komercyjnego, ale przede wszystkim ciekawych świata, świadomych i otwartych obywateli. Koncepcja kształcenia na kierunku jest więc zbieżna z zasadą *plus ratio quam vis*, którą w swojej działalności kieruje się Uniwersytet, jak również z (ustanowionym w 2015 r.) mottem Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych: „Uczymy rozumieć świat”.

Programy studiów odpowiadają również wizji UJ jako „równoważonego uniwersytetu badawczego”, będącego „przodującym ośrodkiem naukowym, rozpoznawalnym w Europie i na świecie”. Świadomość faktu, że Uniwersytet Jagielloński jest najstarszą i jedną z najlepszych uczelni w Polsce (w najnowszym Rankingu Szkół Wyższych „Perspektywy 2023” zajął pierwsze miejsce wspólnie z Uniwersytetem Warszawskim) zobowiązuje do podejmowania działań w kierunku uzyskania przez Uniwersytet „pozycji jednego z najlepszych uniwersytetów w Europie, kształcącego na najwyższym poziomie, o ofercie dydaktycznej skierowanej zarówno do polskiego, jak i zagranicznego studenta” (cel wpisany w Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia studiów; Aneks 1.4., Aneks 1.5.).

W ujęciu formalnym koncepcje kształcenia są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami przyjętymi na Uniwersytecie Jagiellońskim, a w szczególności ze Statutem Uniwersytetu Jagiellońskiego (załącznik do uchwały nr 37/V/2019 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 29 maja 2019 roku) (Aneks 1.6.) i Regulaminem studiów (załącznik do uchwały nr 25/IV/2022 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 27 kwietnia 2022 r.) (Aneks 1.7.).

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe

Bezpieczeństwo narodowe jako oddzielny kierunek studiów funkcjonuje w Instytucie od 2010 r. Kierunek powstał jako naturalna konsekwencja i rozwinięcie badań oraz dydaktyki prowadzonych wcześniej w ramach kierunków politologia i stosunki międzynarodowe. W roku akademickim 2010/2011 uruchomiono studia pierwszego stopnia, a od roku 2013/2014 oferowane jest także kształcenie na drugim stopniu. Studia prowadzone były zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym. Jednak od roku akademickiego 2023/2024 na mocy Zarządzenia nr 24 Rektora UJ z dnia 27 lutego 2023 r. kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe w trybie niestacjonarnym zostało wygaszone, z uwagi na malejące zainteresowanie studentów studiami w tym trybie (Aneks. 1.8.).

Badanie problematyki bezpieczeństwa na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ posiada ugruntowaną tradycję. Do 2010 r. treści te przekazywano na kierunkach politologia (np. kursy Prawa człowieka w konfliktach zbrojnych czy Rola dyplomacji w rozwiązaniu konfliktów międzynarodowych) i stosunki międzynarodowe (np. specjalność bezpieczeństwo międzynarodowe). Koncepcja kształcenia na kierunku odwołuje się do tradycji Szkoły Nauk Politycznych UJ, utworzonej w Krakowie w listopadzie 1911 r., jednakże ma ona swoją własną, charakterystyczną specyfikę. Kierunki pokrewne tzn. politologia i stosunki międzynarodowe posiadają programy o podobnie zdefiniowanych celach i efektach kształcenia, niemniej jednak bezpieczeństwo narodowe odróżnia od nich skoncentrowanie na wyraźnie określonej tematyce związanej z wielowymiarową sferą bezpieczeństwa wewnętrznego, międzynarodowego, unilateralnego oraz multilateralnego. Treści kierunku bezpieczeństwo narodowe skupiają się na problematyce rozpoznawania zagrożeń bezpieczeństwa, implikacjach tych zagrożeń, a także na działaniach praktycznych, czyli na przeciwdziałaniu tym zagrożeniom. Specyfika kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe wyraża się przede wszystkim w pięciu kolejnych cechach.

Po pierwsze, efekty uczenia się na kierunku odnoszą się zarówno do nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie i zgodnie ze wskazanymi celami strategicznymi rozwoju uczelni, wpisane są w szerszy, interdyscyplinarny kontekst. Z tego względu przekazywana problematyka czerpie m.in. z treści właściwych dla historii, filozofii, ekonomii i finansów oraz nauk prawnych. Kształcenie odbywa się zarówno w oparciu o ugruntowane kierunki badań, jak również podejścia nowatorskie. Implementacja *research-based teaching*, czyli bezpośredniego związku prowadzonych badań z dydaktyką, oznacza, że studenci są zaznajamiani z wyzwaniem i perspektywami badań bezpieczeństwa w ramach (w oparciu o/przy zastosowaniu) kryminologii krytycznej, teorii rezylencji, teorii chaosu, *critical intelligence studies*, *crime prevention through environmental design* (CPTED) czy kulturowego zwrotu w badaniach służb specjalnych.

Po drugie, kształcenie opiera się na metodologicznym pluralizmie. Zróżnicowane metody badawcze: porównawcza, systemowa i funkcjonalna, historyczna, instytucjonalno-prawna, analizy treści i dyskursu oraz *case study*, są zarówno omawiane na zajęciach, jak i wdrażane w kontekście prac zaliczeniowych, warsztatów i seminariów. Metodologiczny pluralizm uzupełnia tematyczna wielopłaszczyznowość. W toku studiów omawiane są: wewnętrzny i zewnętrzny wymiar bezpieczeństwa, jego aspekty obiektywne i subiektywne, formalne i nieformalne, militarne i pozamilitarne. Problemy bezpieczeństwa analizowane są z perspektyw lokalnej, regionalnej, państwowej i globalnej, w ujęciu aktualnym i historycznym. Studenci zapoznają się z metodami przeciwdziałania zagrożeniom lub ograniczania ich negatywnych skutków w sferach politycznej, wojskowej, gospodarczej i społecznej. Szczególne znaczenie mają treści dotyczące państw, ich funkcji i instytucji, ale przedmiotem namysłu są również aktorzy niepaństwowi, a także ujęcia, w których punktem wyjścia dla bezpieczeństwa jest człowiek (bezpieczeństwo człowieka, bezpieczeństwo kompleksowe).

Po trzecie, kursy oferowane na kierunku są powiązane z badaniami prowadzonymi przez pracowników, jak również ekspertów zewnętrznych posiadających odpowiednie doświadczenie praktyczne. Dlatego właśnie kadre Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych, w tym Katedry Bezpieczeństwa Narodowego, która odgrywa wiodącą rolę w obsadzie kierunku, uzupełniają

pracownicy innych jednostek (np. Wydziału Nauk o Zdrowiu – kurs Psychologia stosowana w sytuacjach kryzysowych lub Wydziału Prawa i Administracji – kurs Technika kryminalistyczna), jak również zewnątrzni eksperci (reprezentujący m.in. Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie, Komendę Wojewódzką Policji w Krakowie czy też specjalistyczne podmioty branży bezpieczeństwa. Wynika to z założenia, że kursy poświęcone najważniejszym wyzwaniom i zagrożeniom bezpieczeństwa we współczesnym świecie, takim jak: terroryzm, przestępczość międzynarodowa, masowa inwigilacja, problemy energetyczne, konflikty regionalne czy kryzysy społeczne, polityczne i militarne, muszą być prowadzone przez specjalistów: badaczy tych zagadnień lub doświadczonych praktyków.

Po czwarte, studia przygotowują do zarządzania bezpieczeństwem, pracy w wyspecjalizowanych instytucjach (administracji publicznej, służbach, think-tankach, wywiadowniach gospodarczych) i działań w sytuacjach kryzysowych. Dlatego zasadniczym celem kierunku jest dostarczenie studentom usystematyzowanej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa państwa i funkcji jego instytucji oraz obowiązującego prawa i procedur. Wiąże się z tym zaangażowanie ekspertów z otoczenia uczelni: przede wszystkim funkcjonariuszy policji oraz żołnierzy wojsk specjalnych. Warto podkreślić, że szczególną rolę w konsultowaniu programów studiów odegrały Dowództwo Komponentu Wojsk Specjalnych, Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie oraz Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach, Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach oraz Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Małopolskiego Urząd Wojewódzki w Krakowie, a także Oddział Żandarmerii Wojskowej w Krakowie i Szkoła Policji w Katowicach.

Po piąte, konsekwencją specjalizacji i praktycznego podejścia do kształcenia jest modyfikacja programu studiów w roku akademickim 2020/2021 i uruchomienie od roku akademickiego 2021/2022 nowych ścieżek specjalizacyjnych. Na studiach pierwszego stopnia studiów stacjonarnych uruchomiono ścieżki bezpieczeństwo wewnętrzne oraz bezpieczeństwo analityczno-wywiadowcze, natomiast na studiach drugiego stopnia studiów stacjonarnych uruchomiono ścieżki bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz zarządzanie kryzysowe. W ramach każdej z nich oferowane są unikalne kursy, zarówno rozwijające wiedzę studentów, jak również umiejętności i kompetencje społeczne użyteczne w kontekście kariery zawodowej. Kształcenie odbywa się w trybie modułowym, z silnym komponentem warsztatowo-ćwiczeniowym, co jest zgodne z założeniami Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego i jego statusem uczelni badawczej.

Inny aspekt nowoczesnej koncepcji kształcenia, który charakteryzuje kierunek bezpieczeństwo narodowe, wiąże się z jego ewaluacją i próbami dostosowania do zmieniających się regulacji i wymogów rynku pracy. Jest to zgodne ze wspomnianą Strategią Rozwoju Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ do roku 2030 uchwaloną na posiedzeniu Rady Wydziału 15 marca 2022 r., w której zaakcentowano zamiar „stałego rozwoju”, który jest wyrazem „przeświadczenia o potrzebie wypracowywania nowych, interdyscyplinarnych form badania i poznawania zmieniającej się dynamicznie rzeczywistości społecznej, politycznej, kulturowej w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym”. Służy temu zarówno „formuła uczelni badawczej realizowana poprzez program Inicjatywa Doskonałości-Uczelnia Badawcza (ID.UJ), stawiającej na wysoką jakość badań i kształcenia”, jak i szeroka współpraca Wydziału i Instytutu „z wieloma zagranicznymi ośrodkami naukowymi oraz partnerami reprezentującymi otoczenie społeczno-gospodarcze” (Aneks 1.3.)

Kształcenie na kierunku odpowiada standardom wyrażonym w przywoływanych powyżej dokumentach, dotyczących dążenia do rozwoju kompetencji wykładowców i studentów. W programach studiów obu stopni kierunku uwzględniono konieczność zagwarantowania wysokiego przygotowania kadry i atrakcyjnych, innowacyjnych metod nauczania. Z uwagi na to, że większość pracowników Instytutu prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe przypisana jest do dyscypliny nauk o bezpieczeństwie oraz dyscypliny nauk o polityce i administracji, rozwój ich kompetencji jest spójny z celami wyznaczonymi przez strategię rozwoju obu dyscyplin. Strategia Rozwoju Dyscypliny Nauki o Polityce i Administracji została przyjęta na posiedzeniu Rady Dyscypliny 24 listopada 2020 r. (Aneks 1.9.), natomiast Plan strategiczny rozwoju dyscypliny nauki o bezpieczeństwie na Uniwersytecie Jagiellońskim w latach 2023-2025 został przyjęty 6 czerwca 2023 r. (Aneks 1.10). W obu dokumentach przyjęto cele zgodne z tzw. zasadą 4I (podobnie jak w programie „Inicjatywa

Doskonałości – Uczelnia Badawcza”), a są nimi internacjonalizacja, interdyscyplinarność, innowacyjność i integralność. Istotnymi celami wskazanymi we wszystkich dokumentach strategicznych jest prowadzenia badań na jak najwyższym poziomie oraz ich przełożenie na prowadzone zajęcia dydaktyczne. Warto odnotować, że takie działanie znajduje potwierdzenie w realizowanych działaniach projakościowych. W raporcie z badania „Barometr Satysfakcji Studenckiej” zrealizowanego w 2022 r. przez Centrum Wsparcia Dydaktyki UJ studenci Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ wysoko ocenili życzliwość wykładowców oraz ich gotowość do dzielenia się doświadczeniem i wiedzą (Aneks 1.11.).

Dążenie do rozwoju kompetencji dotyczy także studentów. Jednym z głównych efektów uczenia się na obu stopniach kierunku jest ukształtowanie umiejętności planowania rozwoju indywidualnej ścieżki kariery zawodowej oraz przekonania o konieczności ciągłego nabywania wiedzy i podnoszenia kwalifikacji. W trakcie studiów nacisk kładziony jest także na rozwój umiejętności i kompetencji społecznych (komunikacja, umiejętność pracy w zespole, organizacja pracy własnej itp.). Realizacja tych założeń odbywa się w ramach zajęć o charakterze praktycznym i warsztatowym (np.: Cyberbezpieczeństwo i zarządzanie kryzysami informatycznymi, Negocjacje i przywództwo, pierwsza pomoc), projektów zespołowych w czasie zajęć (np. Warsztaty badawcze), jak również seminariów dyplomowych.

Student ma także możliwość nabywania i rozwoju kompetencji społecznych poprzez aktywność w organizacjach studenckich. Z jednej strony może być to działalność w ogólnouniwersyteckim lub wydziałowym samorządzie, z drugiej – w jednym z kół naukowych. Większość studentów bezpieczeństwa narodowego skupiona jest w Kole Naukowym Bezpieczeństwa Narodowego UJ (KNBN), ale otwarte pozostają dla nich wszystkie inne, funkcjonujące w INPiSM organizacje tego typu. Koła naukowe organizują wyjazdy studyjne, konferencje, sympozja i inne wydarzenia naukowe, wspomagają też logistycznie wydarzenia organizowane przez Wydział, Instytut lub poszczególne katedry. Ważną częścią studenckiej aktywności są działania samokształceniowe oraz popularyzatorskie czego przykładem jest chociażby poświęcony zagadnieniom bezpieczeństwa studencki magazyn „Defensywa”. Choć KNBN jest jednym z młodszych kół działających przy Instytucie, wykazuje się wysokim poziomem aktywności merytorycznej, sprawnością organizacyjną oraz kreatywnością w odniesieniu do podejmowanych inicjatyw. W aneksach zawarte zostały szczegółowe informacje dotyczące działalności KNBN (Aneks 1.12. i Aneks 1.13.).

Studia pierwszego stopnia

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe posiada gruntowną wiedzę na temat metodologii badań nad bezpieczeństwem, teoretycznych aspektów bezpieczeństwa, wielowymiarowych determinantów i ewolucji bezpieczeństwa, prawnego i proceduralnego wymiaru bezpieczeństwa, a także zagadnień etycznych związanych z bezpieczeństwem. W toku studiów nabywa umiejętności w zakresie praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy, m.in. w zakresie interpretowania zjawisk społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych, wyjaśniania relacji pomiędzy procesami, podmiotami i strukturami bezpieczeństwa oraz korzystania z instrumentarium teoretycznego do analizowania zagadnień bezpieczeństwa (diagnozowanie, prognozowanie). Dysponuje również umiejętnościami radzenia sobie w sytuacji kryzysowej - to poprzez implementację prawa i procedur oraz zastosowanie refleksji etycznej. Kompetencje społeczne, które wykształcają studia pierwszego stopnia, koncentrują się na świadomości dotyczącej konieczności samokształcenia, pracy w grupie, koordynowaniu działań związanych z zapewnianiem bezpieczeństwa, byciu przygotowanym do aktywnego i twórczego uczestnictwa w życiu społecznym oraz do samodzielnego, krytycznego analizowania rzeczywistości społecznej.

Studia pierwszego stopnia przygotowują do pracy w instytucjach publicznych, sektorze komercyjnym, aktywności samorządowej i zaangażowania w organizacjach pozarządowych związanych z szeroko pojmowanym bezpieczeństwem. Przede wszystkim absolwent kierunku jest przygotowany do pracy lub służby w: administracji rządowej i samorządowej, instytucjach bezpieczeństwa państwa, organizacjach gospodarczych i społecznych, instytucjach i organizacjach międzynarodowych, ze

szczególnym uwzględnieniem polskich instytucji państwowych i publicznych składających się na system bezpieczeństwa narodowego. Jak wskazano powyżej, efekty uczenia się są zgodne z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez interesariuszy zewnętrznych.

Kształtowaniem tak nakreślonych obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zajmuje się doświadczona kadra dydaktyczna. Obsada kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzi także zajęcia na innych kierunkach studiów (politologii, stosunkach międzynarodowych i studiach anglojęzycznych oferowanych przez Wydział), dysponuje też wykształceniem lub doświadczeniem z innych dziedzin i dyscyplin naukowych. Efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia odnoszą się przede wszystkim do nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie.

Przedmioty stanowiące podstawę ogólnego kształcenia kierunkowego przewidziano na pierwszym roku studiów. Od trzeciego semestru w programie studiów stacjonarnych wprowadzane są przedmioty kierunkowe i specjalnościowe oferowane w ramach dwóch ścieżek specjalizacyjnych: bezpieczeństwo wewnętrzne i bezpieczeństwo analityczno-wywiadowcze. W ramach każdej z nich przewidzianych jest po osiem specjalistycznych kursów, przygotowujących studenta do pracy lub służby w jednym z sektorów bezpieczeństwa lub zajmowania się nim od strony naukowej, dziennikarskiej czy analitycznej. Ofertę uzupełniają przedmioty fakultatywne wspólne dla wszystkich ścieżek specjalizacyjnych oraz fakultety ogólnoinstitutowe, wspólne dla wszystkich studentów INPiSM. Są wśród nich także kursy w językach obcych (głównie w języku angielskim), w ramach których studenci rozwijają kompetencje związane z posługiwaniem się językiem obcym (studenci mają obowiązek wybrać co najmniej jeden taki kurs). W programie studiów przewidziano również lektorat z wybranego języka obcego, kończący się egzaminem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Warto podkreślić, że wykłady stanowią tylko jedną z form zajęć oferowanych w ramach studiów pierwszego stopnia. Większość stanowią zajęcia z aktywnym udziałem studentów: konwersatoria, ćwiczenia i warsztaty.

W zmodyfikowanym programie studiów położono nacisk na rozwój kompetencji badawczych studentów. Na pierwszym roku studiów dodano przedmiot Metodologia bezpieczeństwa, a na drugim roku studiów Warsztaty badawcze, w czasie których studenci realizują projekty pod kierunkiem pracowników badawczo-dydaktycznych. Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe z sukcesem aplikują także o granty badawcze w konkursie „Granty dla przyszłości” dla wybitnych studentów w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza”.

Studia drugiego stopnia

Kształcenie na studiach drugiego stopnia umożliwia studentom nabycie pogłębionej i poszerzonej wiedzy dotyczącej problematyki bezpieczeństwa, a także rozwinięcie umiejętności i kompetencji społecznych. Głównym celem kształcenia jest przekazanie studentom wiedzy na temat roli i miejsca bezpieczeństwa we współczesnym świecie. Nacisk kładziony jest na wielowymiarową analizę rozmaitych wymiarów bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa Polski oraz współczesnych zjawisk, wyzwań i zagrożeń dotyczących bezpieczeństwa.

Studia na drugim stopniu rozwijają treści z pierwszego stopnia, są jednak również zaprojektowane z myślą o absolwentach innych kierunków studiów licencjackich, chcących poszerzyć swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne o te dotyczące zagadnień bezpieczeństwa.

Studia drugiego stopnia mają także bardziej praktyczny wymiar. Nauczanie odbywa się przy wykorzystaniu czterech modułów: ogólnego (zasadniczego), kierunkowego, specjalnościowego (osiem kursów realizowanych w ramach dwóch ścieżek: bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz zarządzanie kryzysowe) i przedmiotów fakultatywnych. Wymiar praktyczny studiów drugiego stopnia odzwierciedla fakt, że większość kursów oferowanych w trakcie czterech semestrów prowadzonych jest w formie warsztatów, kursów i konwersatoriów. Także na drugim stopniu studenci posiadają dużą swobodę w wyborze kursów. Ponad połowę punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów drugiego stopnia uzyskują w ramach modułów realizowanych w formie fakultatywnej.

Absolwenci studiów drugiego stopnia nabywają umiejętność posługiwania się językiem obcym z uwzględnieniem specyfiki nauk o bezpieczeństwie, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu

B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Studenci zostali zobligowani także do wyboru co najmniej dwóch kursów fakultatywnych w języku obcym, w ramach których doskonalą umiejętność posługiwania się słownictwem specjalistycznym.

Podobnie, jak na studiach pierwszego stopnia w programie studiów położono większy nacisk na rozwój kompetencji badawczych studentów. Na pierwszym roku studiów dodano przedmioty Teorie bezpieczeństwa oraz Prognozowanie i analiza bezpieczeństwa, w trakcie których studenci mogą pogłębić wiedzę odnośnie narzędzi teoretyczno-metodologicznych umożliwiających analizę problemów bezpieczeństwa. W programie studiów przewidziano także Warsztaty badawcze, w ramach których studenci pod kierunkiem pracowników badawczo-dydaktycznych przygotowują projekt dotyczący wybranego zagadnienia odnoszącego się do nauk o bezpieczeństwie.

Kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe w połączeniu z działalnością naukową prowadzoną w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ

Program studiów pozostaje w ścisłym związku z badaniami naukowymi prowadzonymi w jednostce, co wpisuje się w cele strategiczne Uczelni i Wydziału. Większość pracowników INPiSM prowadzi badania w zakresie nauk o bezpieczeństwie lub w zakresie nauk o polityce i administracji; są to dyscypliny wiodące dla kierunku. Część pracowników posiada stopnie lub tytuły naukowe w zakresie innych dyscyplin, takich jak nauki wojskowe, nauki prawne, czy historia. Działalność naukowa kadry stanowiącej obsadę kierunku jest wielostronna i obejmuje projekty badawcze (w tym realizowane w ramach grantów), publikacje naukowe, a także konferencje i warsztaty naukowe (więcej na ten temat w Kryterium 4).

Kształcenie na kierunku bezpieczeństwo narodowe jest ściśle powiązane z badaniami prowadzonymi przez obsadę kierunku. Obejmują one zagadnienia takie jak m.in.: bezpieczeństwo narodowe i międzynarodowe, dysfunkcyjność państw, bezpieczeństwo regionalne, wpływ nowoczesnych technologii na bezpieczeństwo, znaczenie przestrzeni kosmicznej dla bezpieczeństwa czy ewolucja polskich instytucji bezpieczeństwa wewnętrznego. Obsada kierunku realizuje lub realizowała m.in. następujące projekty badawcze finansowane ze źródeł zewnętrznych oraz programu Inicjatywa Doskonałości: „Problem państw *de facto* w stosunkach międzynarodowych. Przypadek Sahary Zachodniej” (2018–2022), „Porozumienia pakietowe w procesie legislacyjnym Unii Europejskiej” (2016–2021), „Wspólnota Azji Północno-Wschodniej w kontekście współpracy i rywalizacji mocarstw regionu” (2017–2022), „Standardy pracy w umowach o wolnym handlu i preferencyjnych porozumieniach handlowych Unii Europejskiej” (2016–2021), „Kondycja społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej i Wschodniej 30 lat po rozpoczęciu transformacji w perspektywie porównawczej” (2019–2022), „Protokół bezpieczeństwa: teoria protokolaryzacji i jej odmiany”, „Czy pomoc rozwojowa redukuje konflikt zbrojny? Frontowa pomoc rozwojowa, a poziom przemocy w Afganistanie podczas trwania misji OEF/ISAF”.

Obsadę kierunku stanowią uznani naukowcy, którzy realizują indywidualne i zespołowe projekty badawcze (w ramach krajowych i zagranicznych grantów); publikują na łamach polskich i zagranicznych, prestiżowych czasopism naukowych; przygotowują ekspertyzy dla instytucji państwowych; uczestniczą w prestiżowych krajowych i zagranicznych wydarzeniach naukowych; organizują wydarzenia naukowe o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym oraz otrzymują krajowe i zagraniczne nagrody. Należy podkreślić, że potwierdzeniem wysokiego poziomu prowadzonych badań naukowych, jest otrzymanie przez dyscyplinę nauki o bezpieczeństwie w UJ, najwyższej kategorii naukowej A+, w parametryzacji za lata 2017-2021 uzyskał (zob. Kryterium 4).

Prowadzone badania i osiągnięcia naukowe pracowników Instytutu mają wpływ na ofertę dydaktyczną na obu stopniach kierunku. W coraz większym stopniu odpowiada ona zasadzie *research-based education*, a trend ten został jeszcze wzmocniony przez niedawną reformę programów. Część kursów została w ten sposób stworzona od podstaw, a część ewoluowała pod wpływem bieżących badań. W dużej mierze autorski charakter mają przedmioty na ścieżkach specjalizacyjnych, których kształt jest konsekwencją prowadzonych badań, realizowanych grantów czy publikowanych monografii i artykułów naukowych. Podstawową formą przekazywania studentom kompetencji badawczych są

seminaria dyplomowe i zajęcia warsztatowe. Jednocześnie obsada kierunku wspiera włączanie studentów do badań naukowych prowadzonych w Instytucie, m.in. poprzez sprawowanie opieki nad grantami studenckimi.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, które stanowią jego teoretyczne podstawy i z którymi powiązano koncepcję kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe.	Uwzględniając przedmiotowe działanie, należy podkreślić, że stosowne zalecenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej zostało spełnione i wskazane zmiany wdrożone. Na mocy uchwały nr 104/XI/2021 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 24 listopada 2021 roku w sprawie: zmian w programach studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe wprowadzono zmiany, w związku z koniecznością wdrożenia wskazanych przez Polską Komisję Akredytacyjną zaleceń (Aneks 1.14). Język obcy w programach studiów I i II stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe przyporządkowano do dyscypliny wiodącej – nauki o polityce i administracji. Tym samym usunięto przypisanie języka obcego do dyscypliny językoznawstwo spełniając zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej w tym zakresie.
2.	Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.	W odniesieniu do wskazanego zalecenia, działania naprawcze scharakteryzowano w pkt. 1. Jednostka podjęła starania celem ograniczenia udziału innych niż kierunkowe dyscyplin naukowych tzn. historii, filozofii i ekonomii, które stanowiłyby teoretyczną i dydaktyczną podstawę akredytowanego kierunku. W związku z rekomendacjami PKA wdrożono także stały monitoring prowadzony przez Dyрекcję INPiSM we współpracy z Pełnomocnikiem Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia w zakresie wprowadzanych nowych kursów i ich adekwatnego przypisania do dyscyplin naukowych, uwzględniając proponowane efekty uczenia się dla kursów, jak i doświadczenie oraz kompetencje osób wskazanych do prowadzenia kursu. Kwestie te są także przedmiotem analizy i oceny podczas posiedzeń Komisji Dydaktycznej INPiSM oraz Wydziałowej Komisji Dydaktycznej.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Aneksy do Kryterium nr 1

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 1.1.	Uchwała Senatu UJ nr 71 z 2023 r.
Aneks 1.2.	Strategia Rozwoju UJ do 2030 r.
Aneks 1.3.	Strategia WSMiP do 2030 r.
Aneks 1.4.	Program studiów BN I stopnia 2023-2024
Aneks 1.5.	Program studiów BN II stopnia 2023-2024
Aneks 1.6.	Statut UJ
Aneks 1.7.	Regulamin studiów UJ
Aneks 1.8.	Zarządzenie nr 24 Rektora UJ z 2023 r.
Aneks 1.9.	Strategia Rozwoju Dyscypliny Nauk o Polityce i Administracji
Aneks 1.10.	Plan strategiczny rozwoju dyscypliny nauki o bezpieczeństwie na UJ
Aneks 1.11.	Bezpieczeństwo Narodowe Wyniki BSS 2022
Aneks 1.12.	Władze KNBN 2023 -2024
Aneks 1.13.	Sprawozdanie KNBN 2022-2023
Aneks 1.14.	Uchwała Senatu UJ w sprawie zmian PKA

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Aktualny kształt programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe (studia pierwszego i drugiego stopnia) jest efektem jego gruntownej przebudowy w roku akademickim 2020/2021. Po zatwierdzeniu przez władze Uniwersytetu Jagiellońskiego, program zaczął obowiązywać od cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku akademickim 2021/2022. Zmiany programowe wynikały m.in. ze świadomości rosnącej potrzeby uaktualnienia oferty dydaktycznej i dostosowania jej do pojawiających się nowych wyzwań i zagrożeń bezpieczeństwa, zebranych w toku konsultacji uwag ze strony partnerów zewnętrznych i wewnętrznych, w tym studentów, dyskusji i debat prowadzonych na posiedzeniach ciał kolegialnych INPiSM w zakresie wizji rozwoju kierunku studiów oraz dyscypliny, pojawienia się nowych obszarów badań w zakresie bezpieczeństwa oraz rozwoju współpracy z partnerami polskimi i zagranicznymi, a także reorientacji kierunku w stronę nauk o bezpieczeństwie, co wyrażało się zarówno w polityce zatrudnienia w ostatnich latach, jak i podejmowanych badaniach.

Realizacja programu studiów pierwszego stopnia

Studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe trwają 6 semestrów. Ich ukończenie wymaga od studenta realizacji wszystkich prowadzących do uzyskania efektów uczenia się kursów obligatoryjnych, kursów przewidzianych w ramach ścieżek specjalizacyjnych, wybranych kursów fakultatywnych, a także przygotowania, złożenia i obrony pracy dyplomowej. Łączna liczba punktów ECTS niezbędnych do ukończenia studiów pierwszego stopnia wynosi 182 punkty.

Jednostką zaliczeniową realizacji programu studiów jest rok akademicki. W przypadku pierwszego roku student powinien uzyskać 61 punktów ECTS, w tym 49 punktów ECTS w ramach kursów obligatoryjnych programu wspólnego włączając w to język obcy. Do zaliczenia drugiego roku niezbędne jest uzyskanie 60 punktów ECTS, w tym 36 punktów ECTS w ramach kursów obligatoryjnych programu wspólnego, wyłączając język obcy. Do zaliczenia roku trzeciego niezbędne jest uzyskanie 61 punktów ECTS, w tym 30 punktów ECTS w ramach kursów obligatoryjnych programu wspólnego, wyłączając seminarium. Począwszy od drugiego roku studiów, studenci wybierają jedną z dwóch ścieżek specjalizacyjnych realizując w ich ramach kursy za łączną liczbę 24 punktów ECTS. Jak wspomniano w Kryterium 1, ścieżki do wyboru to: bezpieczeństwo analityczno-wywiadowcze oraz bezpieczeństwo wewnętrzne. Łączna liczba godzin dydaktycznych realizowanych podczas programu studiów pierwszego stopnia wynosi 1798 godzin.

Dobór treści kształcenia w ramach kursów obligatoryjnych na 1 roku studiów ukierunkowany jest na ukazanie szerokiego spektrum zagadnień wpływających na różne formy i materię zjawisk bezpieczeństwa, w tym kursy mające na celu nabycie ogólniejszej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk społecznych i humanistycznych (Socjologia bezpieczeństwa, Filozoficzny wymiar bezpieczeństwa, Ekonomiczny wymiar bezpieczeństwa, Historia stosunków międzynarodowych, Ochrona własności intelektualnej), ogólnej wiedzy i umiejętności z zakresu nauk o polityce i administracji (Nauka o państwie i prawie), jak i wprowadzające kwestie związane z naukami o bezpieczeństwie (Wprowadzenie do bezpieczeństwa międzynarodowego, Podstawy bezpieczeństwa narodowego). W podobny sposób zaprojektowana jest grupa przedmiotów fakultatywnych, gdzie studenci mogą wybrać m.in. kursy: Współczesne zagrożenia cywilizacyjne, Współczesny terroryzm, Teorie wojny i pokoju, Międzynarodowe prawo humanitarne i konfliktów zbrojnych, Systemy i modele bezpieczeństwa, Bezpieczeństwo kosmiczne. Na 1 roku studiów przewidziano także w grupie kursów obowiązkowych przedmiot Metodologia bezpieczeństwa, w trakcie którego studenci mogą zapoznać się z podstawowymi zagadnieniami związanymi z prowadzeniem badań naukowych. Kursem obowiązkowym jest także Tutorial, służący m.in. wsparciu studentów w realizacji zaplanowanej ścieżki indywidualnego rozwoju.

Podczas 2 roku studenci realizują 4 kursy obligatoryjne odnoszące się przede wszystkim do nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie (Bezpieczeństwo w myśli i praktyce politycznej, Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa państwa, Współczesne systemy polityczne, Siły zbrojne we współczesnym świecie). W programie studiów na 2 roku przewidziano także obligatoryjny kurs Warsztat akademicki dotyczący zasad przygotowania tekstu naukowego oraz Warsztaty badawcze, których celem jest pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie planowania i prowadzenia badań. Studenci 2 roku studiów mają także obowiązkowy warsztat z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Z kolei w grupie przedmiotów do wyboru znajdują się nie tylko kierunkowe kursy fakultatywne, ale także przedmioty ogólnoinstytutowe, otwarte dla studentów wszystkich kierunków prowadzonych w INPiSM UJ.

Podczas roku 3 studenci realizują 4 kursy obligatoryjne: Globalizacja i regionalizacja bezpieczeństwa, Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni, Geopolityczne konteksty bezpieczeństwa, Przywództwo w polityce bezpieczeństwa. Dodatkowo, na 3 roku studiów studenci są zobligowani do wyboru przynajmniej jednego kursu w języku obcym, z puli fakultatywnych kursów ogólnoinstytutowych; w ramach tych zajęć doskonalą umiejętność posługiwania się słownictwem kierunkowym.

Oferowane podczas studiów pierwszego stopnia kursy w sposób możliwie wszechstronny ukazują najważniejsze obszary refleksji nad bezpieczeństwem prowadzonej z perspektywy nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie zapewniając odpowiednią proporcję informacji zarówno z zakresu politycznych, prawnych, historycznych i innych jeszcze uwarunkowań bezpieczeństwa, jak i aktualnych badań prowadzonych w zakresie bezpieczeństwa narodowego. Kwestie te znajdują odzwierciedlenie w konstrukcji efektów uczenia się, które w zakresie wiedzy odnoszą się głównie do miejsca bezpieczeństwa wśród innych nauk społecznych, terminologii oraz metod właściwych dla badań nad bezpieczeństwem (BNA_K1_W01), poziomach (krajowym i międzynarodowym) funkcjonowania zjawisk bezpieczeństwa (BNA_K1_W02), polityczno-ustrojowych, ekonomicznych, prawnych, etycznych, społecznych, kulturowych uwarunkowaniach bezpieczeństwa w skali lokalnej, krajowej i międzynarodowej (BNA_K1_W03), zarządzania bezpieczeństwem i zarządzania w sytuacji kryzysowej z uwzględnieniem norm, reguł prawnych i etycznych aspektów funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa (BNA_K1_W05). W zakresie umiejętności, efekty odnoszą się głównie do analitycznego wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa (BNA_K1_U01), selekcjonowania i syntetyzowania informacji (BNA_K1_U02) oraz komunikowania z otoczeniem przy użyciu specjalistycznej terminologii właściwej dla nauk o bezpieczeństwie (BNA_K1_U04). W zakresie kompetencji efekty odnoszą się głównie do krytycznej oceny posiadanej wiedzy wraz ze stałym dążeniem do samorozwoju (BNA_K1_K01), korzystania z opinii ekspertów i postępowania zgodnie z zasadami etycznymi (BNA_K1_K02), aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym, oraz inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (BNA_K1_K03). Szczegółowe informacje w tej kwestii zawarte są w programie studiów (Aneks 1.3.)

Powyższe i inne efekty uczenia się osiągnąć są przy zastosowaniu zróżnicowanych metod nauczania, zwłaszcza metod podających, problemowych oraz praktycznych. Umiejętności i kompetencje w zakresie prowadzenia badań naukowych rozwijane są w całym toku studiów, w ramach ćwiczeń, warsztatów i konwersatoriów, zaś w sposób skonkretyzowany znajdują wyraz w programie seminarium dyplomowego (program studiów; Aneks 1.4.).

Wśród form zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe znajdują się wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, warsztaty i seminaria. Wśród przedmiotów obligatoryjnych dominują wykłady oraz ćwiczenia prowadzące w pierwszej kolejności do nabywania efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności. Oferta przedmiotów fakultatywnych oraz specjalizacyjnych wzbogacona jest ponadto o konwersatoria i warsztaty skupiające się na efektach

uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych. Szczegółowy rozkład form zajęć na poszczególnych latach i w semestrach zawiera program studiów (Aneks 1.4.).

Liczebność grup zajęciowych regulowana jest Uchwałą nr 27/IX/2006 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 27 września 2006 r. w sprawie: liczebności grup studenckich, zmienionej uchwałą nr 11/III/2008 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 marca 2008 r. (Aneks 2.1. i Aneks 2.2.). W uzasadnionych przypadkach Dziekan może wydać zgodę na uruchomienie kursów poniżej wskazanych w Uchwale limitów. Zgodnie z tymi regulacjami grupy wykładowe dla kursów obligatoryjnych są równe liczbie osób na roku, grupy ćwiczeniowe na roku liczą zazwyczaj ok. 25-30 osób, podobnie grupy konwersatoryjne i warsztatowe. Ze względu na liczbę studentów na roku 2 i 3 wynoszącą najczęściej ok. 40-60 osób liczebność ww. grup zajęciowych wynosi zazwyczaj ok. 20-30 osób. Grupy seminaryjne liczą najczęściej od 8 do 10 osób.

Podczas studiów pierwszego stopnia studenci zobligowani są do odbycia praktyk w wymiarze 60 godzin. Praktyki można odbywać pomiędzy czwartym semestrem a końcem studiów. Informacje o praktykach udostępniane są na stronie internetowej Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ (<https://inp.uj.edu.pl/praktyki-studenckie2>). Informacje na temat praktyk można również uzyskać podczas konsultacji z Koordynatorem ds. praktyk i karier (zarówno podczas dyżuru stacjonarnego jak i spotkań online).

Opis realizacji praktyk

W celu rozpoczęcia praktyki konieczne jest podpisanie umowy pomiędzy Uniwersytetem Jagiellońskim reprezentowanym przez INPiSM UJ, a miejscem odbywania praktyk. Umowa ma na celu zabezpieczenie interesu stron umowy, przy czym Uniwersytet Jagielloński jest reprezentantem strony studenckiej. INPiSM UJ w razie potrzeby wystawia również imienne skierowanie na praktyki oraz ramowy program praktyk (dokumenty te wymagane są obecnie sporadycznie). Wzory wskazanych dokumentów dostępne są na stronie internetowej INPiSM UJ.

Na etapie wstępnych ustaleń dotyczących praktyk – praktykant/ka otrzymują również dzienniczek praktyk. Dokumenty mogą być przesyłane również drogą elektroniczną. Wyjątek stanowi dzienniczek praktyk, który należy odebrać osobiście (nie tylko podczas dyżuru Koordynatora, ale również w sekretariacie INPiSM UJ). Aby student/ka mogli rozliczyć praktyki konieczne jest dostarczenie dokumentów potwierdzających liczbę godzin odbytych praktyk, zakres obowiązków oraz ocenę. W zwyczajnych przypadkach wystarczający jest dzienniczek praktyk (jeśli jest prawidłowo wypełniony, zawiera wszystkie wymienione informacje), a w sytuacjach szczególnych konieczne jest zaświadczenie o odbyciu praktyk zawierające wyżej wskazane dane. Rozliczenie praktyk możliwe jest także w formule online.

W celu dokonania wszelkich formalności ustalony został dyżur koordynatora (równolegle w wersji stacjonarnej i online na platformie MS Teams), istnieje również możliwość kontaktu e-mail, telefonicznego, poprzez MS Teams. Proces obiegu dokumentów, jeśli nie ma charakteru elektronicznego, wspomaga również sekretariat INPiSM UJ.

Koordynator ds. praktyk i karier rozlicza również praktyki, jeśli umowa została dostarczona po rozpoczęciu praktyk pod warunkiem udokumentowania przebiegu praktyk i ich faktycznego zakończenia lub w razie wątpliwości, po ustaleniu faktycznego przebiegu praktyk. Do dnia 1 lipca 2023 r. (ustanie stanu zagrożenia epidemicznego) stosowana była procedura uproszczona, niewymagająca obecności osobistej. Szczegółowe ustalenia dotyczące systemu praktyki podlegają konsultacjom ze stroną studencką (ewaluacja od 2020 r.). Aktualnie zakres inicjatyw podejmowanych w celu przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy został znacząco poszerzony dzięki uruchomieniu systemu Przestrzeni Kreatywnej Współpracy UJ, który stwarza efektywne możliwości nawiązywania

współpracy i podejmowania działań we współpracy z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Realizacja programu studiów drugiego stopnia

Studia drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe trwają 4 semestry i mogą zostać ukończone pod warunkiem zaliczenia wszystkich prowadzących do uzyskania zakładanych efektów uczenia się kursów obligatoryjnych, kursów przewidzianych w ramach ścieżek specjalnościowych oraz wybranych kursów fakultatywnych. Do ukończenia studiów niezbędne jest uzyskanie co najmniej 122 punktów ECTS oraz przygotowanie, złożenie i obrona pracy dyplomowej. Tak, jak w przypadku studiów pierwszego stopnia rozliczenie zajęć odbywa się w cyklu rocznym i ma takie same konsekwencje.

Podczas pierwszego roku student powinien uzyskać 61 punktów ECTS, w tym 36 punktów ECTS w ramach kursów obligatoryjnych programu wspólnego wyłączając seminarium i język obcy; do zaliczenia drugiego roku niezbędne jest uzyskanie 61 punktów ECTS, w tym 30 punktów ECTS w ramach kursów obligatoryjnych programu wspólnego wyłączając seminarium. Łączna liczba godzin dydaktycznych realizowanych podczas programu wynosi 1114 godzin.

Kursy prowadzone na studiach drugiego stopnia usystematyzowane są w cztery bloki: kursy o charakterze ogólnym, kursy kształcenia kierunkowego, przedmioty specjalnościowe oraz przedmioty fakultatywne. O ile treści kursów obligatoryjnych na studiach drugiego stopnia są zorientowane na wiedzę i umiejętności ściśle związane z naukami o bezpieczeństwie, o tyle treści z zakresu nauk o polityce i administracji znajdują większy wyraz w kursach fakultatywnych, które często mają charakter ogólniejszy wprowadzając szerszą perspektywę badania i analizowania zjawisk bezpieczeństwa.

Podczas 1 roku studenci realizują 6 kursów obligatoryjnych: Teorie bezpieczeństwa, Prognozowanie i analiza bezpieczeństwa, Zarządzanie bezpieczeństwem, Bezpieczeństwo i obronność państwa, System bezpieczeństwa RP, Bezpieczeństwo lokalne RP. W trakcie dwóch pierwszych kursów studenci mogą pogłębić wiedzę odnośnie narzędzi teoretyczno-metodologicznych umożliwiających analizę problemów bezpieczeństwa. W grupie przedmiotów obowiązkowych znalazły się także Warsztaty badawcze oraz Tutorial. Studenci realizują także 6 kursów obligatoryjnych w czasie 2 roku: Podstawy prawa karnego, Etyczne aspekty bezpieczeństwa, Technika kryminalistyczna, Prawa człowieka, Media i polityka informacyjna w sferze bezpieczeństwa, Działania pokojowe i stabilizacyjne.

Jak wspomniano w Kryterium 1 w programie studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe studenci wybierają jedną z dwóch ścieżek specjalizacyjnych realizując w jej ramach kursy za łączną liczbę 24 punktów ECTS. Pierwsza ze ścieżek skupia się na zagadnieniach bezpieczeństwa i porządku publicznego, natomiast druga na zagadnieniach z zakresu zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Podobnie, jak na studiach pierwszego stopnia w grupie przedmiotów do wyboru znajdują się nie tylko kierunkowe kursy fakultatywne, ale także przedmioty ogólnoinstitutowe, otwarte dla studentów wszystkich kierunków prowadzonych w INPiSM UJ. Wszyscy studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe mają obowiązek zrealizowania co najmniej dwóch kursów w języku obcym z puli kursów ogólnoinstitutowych; w trakcie tych zajęć studenci podnoszą swoje kompetencje językowe.

W trakcie toku studiów szczególny nacisk podczas kursów obligatoryjnych kładziony jest na realizację efektów uczenia się związanych z wiedzą na temat miejsca refleksji nad bezpieczeństwem w naukach społecznych z uwzględnieniem metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między kluczowymi zagadnieniami bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego (BNA_K2_W01), różnorodnych uwarunkowań bezpieczeństwa, w tym cywilizacyjnych, kulturowych, normatywnych, prawnych i etycznych (BNA_K2_W03, BNA_K2_W04), jak i struktur i instytucji bezpieczeństwa oraz zarządzania w sytuacjach kryzysu i konfliktu (BNA_K2_W04). Wśród umiejętności szczególny nacisk kładziony jest na umiejętności pozyskiwania danych, stawianie hipotez, analizę oraz interpretację

(BNA_K2_U01), selekcję, syntezę oraz krytyczną i twórczą interpretację informacji i danych (BNA_K2_U02) oraz właściwe komunikowanie dociekań teoretycznych i badawczych (BNA_K2_U04). Natomiast wśród kompetencji nacisk kładziony jest głównie na gotowość do krytycznej oceny informacji, pogłębiania wiedzy, aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-politycznym z pełnym poszanowaniem zasad profesjonalnego i etycznego zachowania, a także współpracy w ramach działań grupowych (BNA_K2_K01, BNA_K2_K02, BNA_K2_K03).

Efekty uczenia się osiągnane są przy zastosowaniu zróżnicowanych metod nauczania, zwłaszcza metod podających, problemowych oraz praktycznych. Umiejętności i kompetencje w zakresie prowadzenia badań naukowych rozwijane są w całym toku studiów w ramach warsztatów, ćwiczeń, konwersatoriów, zaś w sposób skonkretyzowany znajdują wyraz w przebiegu seminarium magisterskiego i w czasie warsztatów badawczych.

Wśród form zajęć dydaktycznych na studiach drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe znajdują się wykłady, warsztaty, konwersatoria, ćwiczenia i seminaria. Wśród przedmiotów obligatoryjnych dominują wykłady prowadzone wraz z ćwiczeniami oraz warsztaty; podobny, praktyczny charakter mają kursy specjalizacyjne i fakultatywne prowadzone głównie w formie warsztatów oraz konwersatoriów. Wszystkie one mają prowadzić w pierwszej kolejności do osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności, zwłaszcza w zakresie jak najlepszego przygotowania teoretycznego do prowadzenia własnych badań i analiz. Umiejętności odnoszące się do ostatecznych kwestii rozwijane są podczas długiego, liczącego 120 godzin seminarium, w ramach którego promotorzy mogą zadbać nie tylko o właściwe przygotowanie pracy dyplomowej, ale także wzmacniają umiejętności w zakresie prowadzenia badań. Szczegółowy rozkład form zajęć na poszczególnych latach i semestrach zawarty jest w programie studiów (Dokładne informacje na ten temat zawiera Aneks 1.5).

Przepisy dotyczące liczebności grup zajęciowych są identyczne jak w przypadku studiów pierwszego stopnia. Podobne są również wielkości grup. Program studiów drugiego stopnia nie obejmuje praktyk.

Informacja w sprawie organizacji zdalnego procesu kształcenia

Zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami, zarówno zajęcia jak i weryfikacja efektów uczenia się mogą być prowadzone na uczelni z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W poprzednich latach na Uniwersytecie Jagiellońskim przyjęto szereg dokumentów w tym zakresie, co wiązało się przede wszystkim z wprowadzeniem zdalnego nauczania z uwagi na pandemię wywołaną wirusem SARS-CoV-2. Należą do nich:

- Komunikat nr 29 Prorektora UJ ds. dydaktyki z dnia 16 października 2020 roku w sprawie: wytycznych w zakresie organizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Aneks 2.3.)
- Zarządzenie nr 131 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 17 listopada 2020 roku w sprawie: zasad organizacji weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się określonych w programie studiów przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (z późn. zm.) (Aneks 2.4.)
- Zarządzenie nr 105 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 30 września 2020 roku, w którym określono zasady organizacji egzaminów dyplomowych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej (Aneks 2.5).

Dodatkowo, w przypadku, gdy sylabus nie przewiduje możliwości prowadzenia zajęć w formie zdalnej, na podstawie § 6 ust. 1-3 uchwały nr 45/V/2023 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 31 maja 2023 roku w sprawie: ustalenia i zmiany programów studiów dopuszcza się możliwość prowadzenia do 30% zajęć objętych programem studiów w formie zdalnej, z uwzględnieniem przepisów powszechnie obowiązujących. Informacja o formie prowadzenia zajęć jest przekazywana do wiadomości studentów na 14 dni przed rozpoczęciem danego semestru po uzyskaniu opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów UJ. W uzasadnionych przypadkach Rektor UJ może postanowić o prowadzeniu zajęć w formie zdalnej z pominięciem tej procedury. Ponadto w szczególności

uzasadnionych przypadkach, które wystąpiły w trakcie trwania semestru, dziekan lub upoważniona osoba mogą postanowić o tymczasowym prowadzeniu zajęć z danego przedmiotu w formie kształcenia zdalnego na okres wynikający z danych okoliczności (Aneks 2.6.).

Rozwiązania indywidualnego procesu kształcenia i potrzeb studentów z niepełnosprawnościami

Zgodnie z zapisami Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (tekst jednolity: Załącznik do uchwały nr 25/IV/2022 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 27 kwietnia 2022 r., Aneks 1.7.) studenci uczelni mają możliwość skorzystania z Indywidualnego Programu Studiów lub Indywidualnego Planu Studiów. Indywidualny Plan Studiów może zostać przyznany przez Dziekana na wniosek studenta, którego sytuacja nie pozwala na uczęszczanie na zajęcia i zaliczanie przedmiotów zgodnie z programem studiów, m.in. w przypadku niepełnosprawności lub choroby. Szczegółowe zasady odbywania studiów według powyższej modyfikacji określa Rada Wydziału. W przypadku Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych jest to uchwała Rady Wydziału z dnia 19 września 2019 r. zmieniająca uchwałę z dnia 15 listopada 2016 roku w sprawie warunków i zasad zgody na indywidualny plan studiów (§ 25 ust. 9 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich) (Aneks 2.7.)

Studenci z niepełnosprawnościami na podstawie regulacji zawartych w Zarządzeniu nr 150 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 22 grudnia 2020 roku w sprawie: dostosowania procesu kształcenia i badań naukowych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej (Aneks 2.8.) mają także możliwość skorzystania z różnych form wsparcia w ramach adaptacji procesu dydaktycznego do indywidualnych potrzeb. Zgodnie ze wskazanym zarządzeniem adaptacje te mogą dotyczyć w szczególności formy egzaminów, toku kształcenia oraz środowiska fizycznego, w którym mają miejsce zajęcia dydaktyczne i badania naukowe. Adaptacje przyznawane są na pisemny wniosek osoby zainteresowanej. Wnioski te do lutego 2023 r. kierowano do Działu ds. Osób Niepełnosprawnych UJ, przekształconego od 1 marca 2023 r. w Centrum Dostępności UJ (Zarządzenie nr 19 Rektora UJ z dnia 22 lutego 2023 r., Aneks 2.9.). Doradca edukacyjny przygotowuje rekomendacje w zakresie np. metod kształcenia, form weryfikacji efektów uczenia się lub formy materiałów dydaktycznych odpowiadających potrzebom studentów. Katalog przykładowych form adaptacji został opracowany przez Centrum Dostępności UJ i znajduje się pod adresem <https://cd.uj.edu.pl/dla-studentow/katalog-przykladowych-form-adaptacji>.

Rekomendacja przesyłana jest do podmiotu właściwego do wydania rozstrzygnięcia w sprawie przyznania adaptacji, w przypadku studentów INPiSM – do Prodziekana WSMiP ds. dydaktycznych. Informacja o rozstrzygnięciu trafia do pracownika administracyjnego odpowiedzialnego za prowadzenie toku studiów studenta, który niezwłocznie kontaktuje się z prowadzącymi zajęcia w celu powiadomienia o konieczności dostosowania procesu nauczania do potrzeb studenta z niepełnosprawnościami.

Pracownicy INPiSM mogą także uczestniczyć w kursach organizowanych przez Centrum Dostępności w zakresie wsparcia studentów z niepełnosprawnościami. Przykładowo, 6 listopada 2023 r. na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych zorganizowano szkolenie w zakresie wsparcia osób studiujących z trudnościami w zakresie zdrowia psychicznego. Studenci mogą także skorzystać ze wsparcia Studenckiego Ośrodka Wsparcia i Adaptacji (SOWA), który udziela pomocy psychologicznej „osobom w kryzysie, mającym problemy emocjonalne lub cierpiącym psychicznie”.

Warto także dodać, że od grudnia 2020 r. siedziba INPiSM oraz całego Wydziału mieści się w nowym budynku, który jest w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (szerzej na ten temat w Kryterium 5).

Troska o jak najlepszą i efektywną komunikację uwzględniającą potrzeby osób z niepełnosprawnościami, wyraża się również w stałym monitoringu dostępności strony. W chwili obecnej strona jednostki posiada certyfikat w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, co oznacza, że wdrożyła standard WCAG 2.1, zgodnie z wymogiem zawartym w Ustawie z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów

publicznych (https://wcag.uj.edu.pl/pl_PL/web/deklaracje-dostepnosci/lista/-/journal_content/56_INSTANCE_DuU7E3dxFwe/145608681/153648333). Dzięki temu osoby z niepełnosprawnościami mogą wygodnie i w niczym nieograniczony sposób korzystać ze strony INPiSM UJ.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się dostosowanie treści Regulaminu praktyk studenckich, do postanowień art. 71 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).	Uwzględniając przedmiotowe działanie, wskazana została konieczność dostosowania treści Regulaminu praktyk studenckich, do postanowień art. 71 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.). W tym zakresie wskazane zalecenie zostało zmienione aktem wyższego rzędu, tj. nowelizacją ustawy. Zgodnie z Ustawą z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw, w art. 67 dodany został ust. 7 w brzmieniu: „W przypadkach i na warunkach określonych w regulaminie studiów uczelnia, na wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów dla praktyk zawodowych”. W związku z powyższym przedmiotowe zalecenie zostało zmienione ustawą, która znowelizowała odpowiednie przepisy prawne.
2.	Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń.	Działania naprawcze realizujące zalecenia PKA scharakteryzowano w pkt. 1 w odniesieniu do analizy bieżących przepisów i nowelizacji aktów prawnych. Jednostka podjęła także działania w kierunku wzmocnienia ogółoakademickiego profilu akredytowanego kierunku i zastąpienia systemu praktyk studenckich w obecnej formie zaangażowaniem studentów w formułę nabywania kompetencji w ramach Przestrzeni Kreatywnej Współpracy UJ. Opracowana koncepcja podlega konsultacjom z interesariuszami wewnętrznymi (przedstawiciele studentów, władze i przedstawicielstwa instytutu oraz wydziału; CWD UJ), po czym planowane jest wprowadzenie ww. formuły do programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Decyzją Dziekana WSMiP w dniu 3 listopada 2021 został utworzony Zespół ds. monitorowania organizacji i przebiegu praktyk studenckich w WSMiP funkcjonujący w składzie: Pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia, przedstawiciel samorządu studentów, przedstawiciele jednostek prowadzących kierunki studiów, na których realizowane są praktyki studenckie. Do zadania zespołu należą, między innymi, analiza stanu prawnego odnoszącego się do organizacji praktyk studenckich, przegląd form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, proponowanie nowych rozwiązań w zakresie organizacji i realizacji praktyk studenckich.

Aneksy do Kryterium nr 2

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 2.1.	Uchwała Senatu w sprawie liczebności grup studenckich
Aneks 2.2.	Zmiana Uchwały Senatu w sprawie liczebności grup studenckich
Aneks 2.3.	Komunikat nr 29 z 16 października 2020 r w sprawie wytycznych w zakresie organizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Aneks 2.4.	Zarządzenie nr 131 Rektora UJ z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie zasad organizacji weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się
Aneks 2.5.	Zarządzenie nr 105 Rektora UJ z dnia 30 września 2020 r. w sprawie organizacji egzaminów dyplomowych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej
Aneks 2.6.	Uchwała Senatu w sprawie: ustalenia i zmiany programów studiów
Aneks 2.7.	Uchwała Rady Wydziału z dnia 19 września 2019 r.
Aneks 2.8.	Zarządzenie nr 150 w sprawie dostosowania procesu kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji zdrowotnej
Aneks 2.9.	Zarządzenie nr 19 Rektora UJ z dnia 22 lutego 2023 r. w sprawie przekształcenia Działu ds. Osób Niepełnosprawnych w Centrum Dostępności UJ oraz zmiany Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Proces przyjęcia na studia oraz weryfikacji uczenia się

Rekrutacja na kierunek bezpieczeństwo narodowe odbywa się zgodnie z ogólnymi regulacjami Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prowadzona jest elektronicznie, za pomocą systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK). Kryteria rekrutacji są co roku dyskutowane i ewentualnie aktualizowane. Rekrutacja na studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, studia stacjonarne pierwszego stopnia, na rok 2023/2024 przeprowadzona została według kryteriów kwalifikacji określonych w załączniku nr 4 uchwały nr 47/V/2022 Senatu UJ z 25 maja 2022 roku. Natomiast rekrutacja na studia stacjonarne drugiego stopnia na rok 2023/2024 została przeprowadzona według kryteriów kwalifikacji określonych w załączniku nr 5 uchwały nr 47/V/2022 Senatu UJ z 25 maja 2022 roku (Aneks 3.1., Aneks 3.2., Aneks 3.3.).

Zgodnie z zasadami określonymi w ww. uchwale na studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe mogła być przyjęta osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów pierwszego stopnia lub jednolitych magisterskich w Polsce. W obliczeniu wyniku postępowania brane były pod uwagę wyniki maturalne z przedmiotów podzielonych na dwie grupy. Kandydat powinien posiadać dwa wyniki maturalne, odpowiednio: jeden z grupy pierwszej spośród przedmiotów: język angielski, język francuski, język hiszpański, język niemiecki, język rosyjski, język włoski oraz jeden z grupy drugiej spośród przedmiotów: filozofia, geografia, historia, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie. W przypadku nowej polskiej matury (2002-2023) przy obliczaniu wyniku przedmiotowego pod uwagę brane były wyłącznie wyniki na poziomie rozszerzonym oraz dwujęzycznym (w przypadku nowożytnych języków obcych). Jeżeli kandydat nie posiadał wyniku z danego przedmiotu lub nie posiadał go na poziomie rozszerzonym (lub dwujęzycznym), otrzymywał za niego 0 punktów. Limit miejsc wynosił: dolny 20, górny 90. W przypadku pozostałych typów matur (IB, EB, egzamin dojrzałości oraz matury zagraniczne) do obliczenia wyników zastosowane zostały zasady określone w dziale V §14 załącznika nr 1 do uchwały nr 47/V/2022 Senatu UJ z 25 maja 2022 roku (Aneks 3.4.).

Z kolei na studia drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe zgodnie z zasadami określonymi w ww. uchwale mogła być przyjęta osoba posiadająca dyplom co najmniej licencjata lub inny dokument uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w Polsce uzyskany na kierunkach w zakresie nauk: społecznych, humanistycznych, teologicznych, medycznych i nauk o zdrowiu. Rezultat postępowania kwalifikacyjnego zależny był od wyniku średniej ze studiów uprawniających do podjęcia studiów drugiego stopnia przeliczonej według zasad określonych w dziale V §15 załącznika nr 1 do uchwały nr 47/V/2022 Senatu UJ z 25 maja 2022 roku (Aneks 3.4.). Limit miejsc wynosił: dolny – 18, górny – 90. Warto raz jeszcze podkreślić, że kryteria rekrutacji poddawane są corocznej ocenie i w miarę potrzeb podejmowane są decyzje o zmianie w zakresie kryteriów przyjęć na studia pierwszego oraz drugiego stopnia.

Kierunek bezpieczeństwo narodowe cieszy się stałą i dość wysoką popularnością, co lokuje go na drugim miejscu wśród najbardziej popularnych kierunków na WSMiP. W roku akademickim 2023/2024 odnotowano 355 kandydatów na studia pierwszego stopnia. Średni wynik kandydatów przyjętych na studia wynosił 76,48 pkt. W przypadku studiów drugiego stopnia zgłosiło się 109 kandydatów, a średni wynik osób przyjętych to 77,31 pkt. Podobne statystyki, choć nieco niższe, były notowane także w latach poprzednich. Ogólnie można uznać, iż kierunek bezpieczeństwo narodowe cieszy się względnie stałym i relatywnie wysokim zainteresowaniem kandydatów na studia.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się, okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, określone są w § 30 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (Aneks 1.7.) oraz w Uchwale Rady WSMiP z dnia 10 września 2019 r. zmieniającej uchwałę z dnia 15 listopada 2016 roku w sprawie warunków i zasad przeniesienia z innej uczelni na WSMiP po zaliczeniu I roku bez postępowania rekrutacyjnego oraz w sprawie warunków i zasad zmiany kierunku studiów po zaliczeniu

I roku studiów (§ 30, ust. 5 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich - Aneks 3.5).

Decyzję o przeniesieniu z innej uczelni osób, które zaliczyły pierwszy rok studiów, podejmuje Dziekan pod warunkiem stwierdzenia zgodności efektów uczenia się i po zasięgnięciu opinii Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych Instytutu, w którym prowadzony jest kierunek lub kierownika studiów. Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych Instytutu, w którym prowadzony jest kierunek, lub kierownik studiów, przygotowuje szczegółową analizę nie tylko efektów uczenia się, ale i zgodności treści programu kształcenia, na której to podstawie Dziekan może podjąć decyzję o wskazaniu niezbędnych do uzupełnienia różnic programowych.

Z kolei zasady przenoszenia i uznawania ECTS uzyskanych na innych kierunkach i uczelniach określa § 11 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich. Zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów określa natomiast Uchwała nr 51/VI/2019 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie: organizacji potwierdzania efektów uczenia się (Aneks 3.6).

Procedury dotyczące oceny postępów studentów, a także rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych oraz sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów

Postępy studentów oceniane są poprzez prace przejściowe, etapowe, śródsesemstralne i semestralne, przede wszystkim w postaci prac pisemnych (egzaminów, zaliczeń, projektów, raportów, esejów, prezentacji i innych) lub odpowiedzi ustnych. Zaliczenie przedmiotów następuje do końca danego semestru, choć może zostać wydłużone zgodnie z zapisami Regulaminu studiów. Liczba punktów ECTS niezbędna do ukończenia roku studiów jest różna i wynosi zazwyczaj nieco powyżej 60 ECTS. W przypadku uzyskania przez studenta co najmniej 50 punktów ECTS oraz spełnienia innych warunków określonych w programie studiów Dziekan Wydziału na wniosek studenta wyraża zgodę na wpis na kolejny rok studiów (wpis warunkowy).

Liczba osób przyjętych na kierunek bezpieczeństwo narodowe w ostatnich latach wynosi: około 80-90 na studia pierwszego stopnia, a także około 70-80 na studia drugiego stopnia. Zmienność w zakresie przyjęć na studia oraz ewentualne przekroczenie limitu przyjęć na studia pierwszego lub drugiego stopnia (90 osób) wynika z decyzji Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej o przyjęciu studentów zagranicznych w poczet studentów kierunku lub uzyskania przez kandydatów takiej samej liczby punktów i zakwalifikowaniu do wpisu na studia. Odpływ studentów między pierwszym a drugim rokiem studiów jest związany głównie z brakiem uzyskania wymaganych zaliczeń lub innych przyczyn, zwłaszcza niepodjęcia studiów i kwestii zdrowotnych. W przypadku studiów pierwszego stopnia odpływ studentów należy szacować na około 40-50%, zaś w przypadku studiów drugiego stopnia to około 20-30%.

Dobór form weryfikacji efektów uczenia się jest ściśle powiązany z treściami nauczania oraz sposobami realizacji zajęć. Na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe wykorzystuje się liczne i różnorodne metody sprawdzania efektów uczenia się. Końcowa weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy dokonuje się głównie za sprawą egzaminów pisemnych i/lub ustnych oraz zaliczeń pisemnych i/lub ustnych (np.: Podstawy bezpieczeństwa narodowego, Teoretyczne podstawy systemu zarządzania kryzysowego, Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa państwa, Bezpieczeństwo w myśli i praktyce politycznej, Siły zbrojne we współczesnym świecie, Współczesne systemy polityczne na stopniu pierwszym lub Teorie bezpieczeństwa, Zarządzanie bezpieczeństwem, System bezpieczeństwa RP, Bezpieczeństwo i obronność państwa na stopniu drugim). Stosowane są także inne metody weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, np. projekt (np.: Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni na stopniu pierwszym lub NATO comprehensive operations planning workshop na stopniu drugim), esej (np. Tradycja i współczesność oręża polskiego na stopniu pierwszym lub Futurologiczne koncepcje bezpieczeństwa na stopniu drugim), kazus (np. Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych na stopniu pierwszym lub Zarządzanie logistyczne w sytuacjach konfliktowych na stopniu drugim), prezentacja

(np. Formacje proobronne w Polsce i świecie na stopniu pierwszym lub Prawa człowieka na stopniu drugim) i jeszcze inne. Wśród metod nauczania stosowanych do realizacji efektów wiedzy dominują głównie metody podające (m.in. wykład informacyjny, prezentacja multimedialna, prelekcja, odczyt, objaśnienie lub wyjaśnienie, opis) oraz metody problemowe (m.in. wykład problemowy, wykład konwersatoryjny).

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji i to zarówno w ramach ćwiczeń jak i konwersatoriów oraz warsztatów odbywa się głównie poprzez zaliczenia pisemne i ustne, prezentacje, eseje, projekty i raporty (np. Psychologia bezpieczeństwa, Polityka bezpieczeństwa wybranych państw europejskich, Demokracja w stanie zagrożenia, System służb specjalnych, Warsztaty badawcze na studiach pierwszego stopnia lub Zagrożenia bezpieczeństwa na Kaukazie, Bezpieczeństwo wodnych szlaków komunikacyjnych, Bezpieczeństwo narodowe w kontekście naczelnych organów państwowych w Polsce w XX wieku, NATO and Transatlantic Security in 21 century na studiach drugiego stopnia). Dane szczegółowe odnoszące się do form weryfikacji znajdują się w programach studiów (Aneks 1.4 i Aneks 1.5).

Najczęściej wykorzystywaną metodyką pracy na zajęciach oraz podczas przygotowania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych była praca zespołowa, analiza np. danych statystycznych, instytucjonalna, systemowa, tekstów źródłowych, decyzji, praca projektowa, symulacje oraz gry decyzyjne, debaty (np. oksfordzka) oraz dyskusje, a także rozwiązywanie kasusów.

Regulacje i procedury dotyczące procesu dyplomowania, opis tematów i metodyki prac dyplomowych

Proces dyplomowania w Uniwersytecie Jagiellońskim uregulowany jest zapisami §§ 16-23 Regulaminu studiów (Aneks 1.7.). W rozdziale IV Prace i egzaminy dyplomowe oraz ukończenie studiów zawarto szczegółowo zasady i procedury przygotowania prac dyplomowych i egzaminów dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Do egzaminu dyplomowego na kierunku bezpieczeństwo narodowe dopuszczone są osoby, które uzyskały odpowiednio: 182 punkty ECTS na studiach pierwszego stopnia oraz 122 punktów ECTS na studiach drugiego stopnia oraz spełniły wszystkie wymagania określone w programie studiów, a także wprowadziły do Archiwum Prac UJ (AP) pracę dyplomową i uzyskały ocenę pozytywną. Praca poddawana jest automatycznej analizie przez obowiązkowy Jednolity System Antyplagiatowy oraz wspomagający Otwarty System Antyplagiatowy i może być dopuszczona do dalszego procedowania wyłącznie po zapoznaniu się z wynikami przez Promotora oraz ich zaakceptowaniu, ich zaakceptowaniu pod warunkiem spełniania przez pracę kryteriów samodzielności, oryginalności oraz odpowiedniego i zgodnego z prawidłami korzystania z materiałów źródłowych.

Szczegółowa procedura przeprowadzania egzaminu dyplomowego dla studentów bezpieczeństwa narodowego została dookreślona przez Radę INPiSM w 2015 r. dla studiów pierwszego stopnia oraz w 2017 r. dla studiów drugiego stopnia, a następnie była uaktualniana i modyfikowana w kolejnych latach. Podjęto wówczas decyzje o wprowadzeniu do procedury egzaminacyjnej listy zagadnień właściwych dla kierunku studiów, a dokładniej, podczas egzaminu dyplomowego jedno z trzech zadawanych pytań musi odnosić się do listy zagadnień obejmujących przekrojowo kluczowe treści zawarte w programie studiów. W przypadku egzaminu licencjackiego jest to 30 zagadnień (Aneks 3.7.), zaś w przypadku egzaminu magisterskiego jest to 20 zagadnień (Aneks 3.8.). Aktualna lista zagadnień egzaminacyjnych dla studentów studiów drugiego stopnia obowiązuje od roku akademickiego 2022/2023 i została przyjęta przez Radę INPiSM w dniu 28 czerwca 2022 r. Z kolei lista zagadnień do egzaminu licencjackiego obowiązująca od roku 2023/2024 została przyjęta przez Radę Instytutu 16 czerwca 2023 r. Szczegółowe informacje na temat obowiązujących, jak i archiwalnych zagadnień do egzaminu dyplomowego, a także informacje o wymogach i zasadach przygotowywania prac dyplomowych dostępne są na stronie INPiSM (<https://inp.uj.edu.pl/prace-i-egzaminy-dyplomowe2>). Warto dodać, że w uchwale Rady Wydziału z dnia 10 września 2019 roku w sprawie szczegółowej formy i zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych na wszystkich kierunkach studiów na Wydziale (§ 21 ust. 4 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów

magisterskich) doprecyzowano, że egzaminy dyplomowe prowadzone na wszystkich kierunkach studiów mają formę ustną (Aneks 3.9.)

Przygotowanie prac dyplomowych zarówno licencjackich, jak i magisterskich odbywa się według reguł metodologicznych przygotowania prac badawczych z uwzględnieniem warunków stawianych pracom naukowym. W przygotowywanych pracach odzwierciedla się złożoność i zróżnicowanie perspektyw teoretycznych i badawczych obecnych w naukach o polityce i administracji oraz naukach o bezpieczeństwie, gdzie obok prac skierowanych na kwestie związane z bezpieczeństwem militarnym lub instytucjonalnymi aspektami bezpieczeństwa widać także refleksję obejmującą politologiczne, historyczne, kulturowe, socjologiczne, prawne i filozoficzne uwarunkowania procesów i zjawisk bezpieczeństwa. W pracach dominują teorie empiryczne, choć autorzy nie stronią niekiedy od teorii normatywnych, a nawet, choć bardzo rzadko, krytycznych. Praca dyplomowa zawiera jasne określenie problemu badawczego, celu pracy, elementy konceptualizacji i operacjonalizacji, wyboru metod i technik badawczych, jak i doboru próby. Zgodnie z tradycją badań w zakresie nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie wielką rolę przykładu się do przeglądu istniejącej literatury i wykorzystania metody krytyki piśmiennictwa i źródeł. Obok tego, często wykorzystywane są metody i techniki funkcjonujące powszechnie w badaniach z zakresu nauk społecznych, zwłaszcza analiza danych zastanych. Wiele prac operuje metodami jakościowymi, choć pojawiają się także prace wykorzystujące elementy metod ilościowych. Wybór tematów prac dyplomowych i problemów badawczych odbywa się z poszanowaniem zainteresowań studentów, choć w związku z kompetencjami i zainteresowaniami badawczymi promotorów. Ponadto, promotorzy często zachęcają studentów do projektowania badań własnych prowadzących do weryfikacji stawianych hipotez badawczych. Należy podkreślić, że w związku z rozwojem programu ID.UJ oraz korzystaniem przez studentów akredytowanego kierunku z dedykowanych form wsparcia, prace dyplomowe powstają również w oparciu o działania w zespołach badawczych, w ramach poszczególnych konkursów organizowanych na poziomie WSMiP.

Mając na uwadze najwyższą jakość przygotowywania prac dyplomowych, w dniu 8 marca 2022 r. Rada Instytutu przyjęła dokument „Wymogi i zasady przygotowywania prac dyplomowych i magisterskich oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych w INPiSM”. Dokument został przygotowany przez Instytutową Komisję Dydaktyczną i pozytywnie zaopiniowany przez Wydziałową Radę Samorządu Studentów. Jest on wyrazem troski społeczności INPiSM o przygotowywanie prac dyplomowych zgodnie ze standardami obowiązującymi w nauce. Dokument zawiera m.in. informacje na temat struktury i charakteru pracy dyplomowej, wymogów technicznych stawianych pracom dyplomowym, zalecanych systemów sporządzania przypisów i bibliografii oraz postępowania w przypadku podejrzenia naruszenia cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych (Aneks 3.10.). Dyrekcja INPiSM UJ regularnie zwraca uwagę (w korespondencji mailowej i na posiedzeniach Rady Instytutu) promotorom i studentom na konieczność przygotowywania prac dyplomowych zgodnie z zapisami ww. dokumentu.

Dodatkowo, w celu realizacji działań pro jakościowych w tym zakresie, w dniu 26 września 2023 r. Rada Instytutu przyjęła dokument dotyczący procedury kontroli procesu dyplomowania w INPiSM UJ (Aneks 3.11.). W ramach tej procedury po regulaminowym zakończeniu okresu dyplomowania, czyli po 31 października danego roku akademickiego komisja, w skład której wchodzi przedstawiciele dyrekcji i administracji jednostki sprawdza dokumentację związaną z procesem dyplomowania pod kątem spełnienia wymogów regulaminu studiów i zarządzeń Rektora UJ dotyczących ww. regulacji. Procedurze poddawane jest łącznie 10% prac licencjackich i magisterskich obronionych w danym roku akademickim na danym kierunku studiów. Protokół sporządzony z prac komisji otrzymuje Prodziekan WSMiP ds. dydaktycznych oraz Dyrektor INPiSM UJ.

W roku akademickim 2022/2023 na kierunku bezpieczeństwo narodowe na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach pierwszego stopnia przygotowano prace dotyczące następujących zagadnień: instytucje bezpieczeństwa – organizacje międzynarodowe (5 prac); instytucje bezpieczeństwa - instytucje rządowe (16 prac); historia bezpieczeństwa (15 prac); projektowanie i ocena systemów bezpieczeństwa (1 praca); konflikty/wojskowość (2 prace); zarządzanie kryzysowe (3 prace); zagrożenia bezpieczeństwa (5 prac); polityka bezpieczeństwa wybranych państw (12 prac);

prawa człowieka (6 prac); bezpieczeństwo w kontekście kulturowym (1 praca); bezpieczeństwo lokalne (1 praca); prawo międzynarodowe (1 praca), bezpieczeństwo globalne (1 praca), technologie bezpieczeństwa (1 praca), cyberbezpieczeństwo (1 praca).

W roku akademickim 2022/2023 na kierunku bezpieczeństwo narodowe na stacjonarnych i niestacjonarnych studiach drugiego stopnia przygotowano prace dotyczące następujących zagadnień: instytucje bezpieczeństwa – organizacje międzynarodowe (3 prace); instytucje bezpieczeństwa - instytucje rządowe (11 prac); historia bezpieczeństwa (6 prac); projektowanie i ocena systemów bezpieczeństwa (1 praca); bezpieczeństwo wewnętrzne (2 prace); bezpieczeństwo energetyczne (2 prace); konflikty/wojskowość (5 prac); myśl polityczna w zakresie bezpieczeństwa (2 prace); zarządzanie kryzysowe (6 prac); zagrożenia bezpieczeństwa (14 prac); polityka bezpieczeństwa wybranych państw (9 prac); prawa człowieka (2 prace); bezpieczeństwo w kontekście kulturowym (1 praca); podmioty prawa prywatnego (2 prace); bezpieczeństwo lokalne (1 praca); bezpieczeństwo publiczne (1 praca); bezpieczeństwo globalne (1 praca); cyberbezpieczeństwo (1 praca).

Monitoring losów absolwentów

Celem monitorowania losów absolwentów (MLA) jest poznanie sytuacji zawodowej po sześciu miesiącach, a następnie po trzech oraz pięciu latach od momentu zakończenia nauki. W badaniu poznawane są deklaracje dotyczące pracy związanej z wykształceniem oraz stopniem wykorzystania w pracy wiedzy oraz umiejętności zdobytych podczas studiów. Absolwenci wskazują, czy ukończenie konkretnego kierunku znalazło się wśród wymagań stawianych przez pracodawców w procesie rekrutacji. Samoocena kompetencji wskazuje poziom umiejętności posiadanych przez absolwentów (ocena subiektywna własnych umiejętności). Absolwenci kontynuujący naukę wskazują formę kształcenia oraz uczelnię, na której podjęli naukę. W przypadku kontynuacji nauki na innej niż Uniwersytet Jagielloński uczelni zostają poproszeni o wskazanie powodów swojego wyboru.

Zgodnie z wynikami badania MLA dla rocznika 2020/2021 17% ankietowanych absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 33% ankietowanych absolwentów studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo narodowe deklarowało, że ich praca związana jest z ukończonym kierunkiem i zdobytym wykształceniem. Jedna trzecia ankietowanych kończących studia drugiego stopnia oraz połowa ankietowanych absolwentów studiów pierwszego stopnia zadeklarowała wykorzystywanie w pracy wiedzy oraz umiejętności zdobytych w trakcie studiów.

Dodatkowo, 57% absolwentów studiów pierwszego stopnia i 71% pracujących ankietowanych studiów drugiego stopnia zaznaczyło, że ukończenie kierunku znalazło się wśród wymagań rekrutacyjnych. Jeśli chodzi o kontynuację nauki to w momencie badania podejmowało ją 75% ankietowanych pierwszego stopnia oraz 29% ankietowanych drugiego stopnia. Najczęściej wybieraną formą kształcenia były studia na tym samym kierunku drugiego stopnia (67% ankietowanych) oraz inny kierunek studiów drugiego stopnia (56% ankietowanych) na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Absolwenci i absolwentki studiów pierwszego stopnia najwyżej oceniają posiadane przez siebie kompetencje w zakresie analizy informacji i wyciągania wniosków oraz samodzielnej organizacji pracy własnej, najniżej – w zakresie innowacyjności i asertywności. Osoby kończące studia drugiego stopnia najwyżej oceniają posiadane przez siebie umiejętności w zakresie komunikatywności oraz analizy informacji i wyciągania wniosków, najniżej – w zakresie biernej znajomości języka obcego i asertywności (Aneks 3.12.).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zwiększenie nadzoru nad procesem dyplomowania w oparciu o zasady wprowadzone w regulaminie dyplomowania w celu zapewnienia powiązania treści prac dyplomowych z profilem ogólnoakademickim (prace o charakterze badawczym).	<p>Uwzględniając przedmiotowe kryterium, wskazana została konieczność zwiększenia nadzoru nad procesem dyplomowania w oparciu o zasady wprowadzone w regulaminie dyplomowania w celu zapewnienia powiązania treści prac dyplomowych z profilem ogólnoakademickim (prace o charakterze badawczym). W tym zakresie należy podkreślić, że stosowne zalecenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej zostały spełnione, a wskazane zmiany wdrożone. W dniu 8 marca 2022 r. Rada Instytutu przyjęła dokument „Wymogi i zasady przygotowywania prac dyplomowych i magisterskich oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych w INPiSM” (Aneks 3.10). Dokument został przygotowany przez Komisję Dydaktyczną INPiSM. Zawiera m.in. informacje na temat struktury i charakteru pracy dyplomowej, wymogów technicznych stawianych pracom dyplomowym, zalecanych systemów sporządzania przypisów i bibliografii, zasad organizacji egzaminów dyplomowych w INPiSM zgodnie z wymogami regulaminu studiów UJ oraz postępowania w przypadku podejrzenia naruszenia cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych. Dokument jest dostępny na stronie Instytutu w zakładce dedykowanej pracom i egzaminom dyplomowym. Dyrekcja INPiSM UJ regularnie zwraca uwagę Promotorom i Studentom na konieczność przygotowywania prac dyplomowych zgodnie z zapisami powyższego dokumentu.</p> <p>Dodatkowo, z uwagi na zmiany programowe przygotowano nowe zestawy zagadnień do egzaminów dyplomowych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Zagadnienia do egzaminu magisterskiego dla studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe, zostały przyjęte przez Radę Instytutu na posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2022 r., a zagadnienia do egzaminu licencjackiego dla studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe, zostały przyjęte przez Radę Instytutu w dniu 16 czerwca 2023 r. Zagadnienia są dostępne na stronie Instytutu w zakładce dedykowanej pracom i egzaminom dyplomowym.</p> <p>Należy podkreślić, że mając na uwadze wskazane rekomendacje Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jak również realizację działań projakościowych, w dniu 26 września 2023 r. Rada Instytutu przyjęła dokument dotyczący procedury kontroli procesu dyplomowania w INPiSM UJ. W ramach tej procedury po regulaminowym zakończeniu okresu dyplomowania, czyli po 31 października danego roku akademickiego komisja, w skład której wchodzi przedstawiciele dyrekcji i administracji jednostki, sprawdza dokumentację związaną z procesem dyplomowania pod</p>

		<p>kątem spełnienia wymogów regulaminu studiów i zarządzeń Rektora UJ dotyczących ww. regulacji. Procedurze poddawane jest łącznie 10% prac licencjackich i magisterskich obronionych w danym roku akademickim na danym kierunku studiów. Protokół sporządzony z prac komisji otrzymuje Prodziekan WSMiP ds. dydaktycznych oraz Dyrektor INPiSM UJ.</p> <p>Mając na uwadze realizację dalszych działań projakościowych, w celu odpowiedniego przygotowania studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe do samodzielnego prowadzenia badań w programie studiów przewidziano specjalistyczne przedmioty. Na pierwszym roku studiów I stopnia wprowadzono kurs „Metodologia bezpieczeństwa”. W trakcie wykładu studenci mogą zapoznać się z podstawowymi zagadnieniami związanymi z prowadzeniem badań naukowych, a w ramach ćwiczeń z najważniejszymi metodami i technikami badawczymi służącymi do prowadzenia badań z zakresu bezpieczeństwa. Dodatkowo, na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia prowadzone są zajęcia z przedmiotu Ochrona własności intelektualnej. Dodatkowo treści dotyczące ochrony własności intelektualnej przekazywane są w ramach seminarium magisterskiego na I i II roku studiów II stopnia. Na drugim roku studiów pierwszego stopnia, w grupie przedmiotów obowiązkowych wprowadzono kurs Warsztat akademicki dotyczący zasad przygotowania tekstu naukowego i pracy dyplomowej. Także na drugim roku studiów pierwszego stopnia przewidziano Warsztaty badawcze dla studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe, których celem jest pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie planowania i prowadzenia badań empirycznych pod kierunkiem pracowników INPiSM.</p> <p>Dla studentów studiów drugiego stopnia na pierwszym roku studiów przewidziano dwa specjalistyczne kursy: Teorie bezpieczeństwa oraz Prognozowanie i analiza bezpieczeństwa. W trakcie tych kursów studenci mogą pogłębić wiedzę odnośnie narzędzi teoretyczno-metodologicznych umożliwiających analizę problemów bezpieczeństwa, a także zapoznać się z technikami, metodami i narzędziami analizy różnych wariantów prognoz dotyczących bezpieczeństwa. W grupie przedmiotów obowiązkowych na pierwszym roku znalazły się także Warsztaty badawcze, w czasie których studenci przygotowują projekt dotyczący wybranego zagadnienia odnoszącego się do nauk o bezpieczeństwie oraz doskonaląc przy tym własny warsztat badawczy, jak również rozwijając umiejętność pracy w zespole.</p> <p>Mając na uwadze wskazane przez Polską Komisję Akredytacyjną działania projakościowe w zakresie badawczego charakteru prac dyplomowych, w ramach jednostki stworzone zostały specjalne konkursy dla studentów, skierowane na rozwój kompetencji badawczych i prowadzenie badań w ramach zespołów badawczych działających pod opieką nauczyciela akademickiego.</p>
--	--	---

		Konkurs Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ (WSMiP UJ) pt.: Granty dla przyszłości realizowany jest poprzez Działanie nr 14 (Zarządzanie talentami) w ramach programu strategicznego Inicjatywa Doskonałości w Uniwersytecie Jagiellońskim. Celem realizowanego konkursu jest prowadzenie badań naukowych w ramach studenckich zespołów badawczych, rozwój kompetencji naukowych i włączenie studentów w realizowane w ramach WSMiP prace badawcze, przygotowanie publikacji naukowych oraz upowszechnienie ich wyników i rozwój kompetencji miękkich, związanych z prowadzeniem badań naukowych.
2.	Zaleca się wdrożenie skutecznych działań projakościowych mających na celu zapobieganie powstawaniu w przyszłości zdiagnozowanych nieprawidłowości.	Działania naprawcze realizujące zalecenia PKA scharakteryzowano w pkt. 1, w odniesieniu do wdrożenia skutecznych rozwiązań projakościowych. Obok wyżej wymienionych działań i narzędzi Dyrekcja INPiSM pozostaje w stałym kontakcie z kierownikami Katedr i Zakładów w zakresie proponowanych tematów seminariów dyplomowych, jak i działań na rzecz dalszego podnoszenie świadomości metodologicznej studentów poprzez aktywne włączanie tych kwestii, jako obowiązkowych podczas seminarium, co znalazło wyraz także w sylabusach kursów. Ponadto studenci Uniwersytetu Jagiellońskiego, w tym bezpieczeństwa narodowego, mają możliwość udziału w szkoleniach dotyczących posługiwania się metodami i technikami badawczymi wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem zakupionym przez UJ. Przykładem tego typu działania jest organizacja specjalistycznych szkoleń metodologicznych pt.: Weekendowe Warsztaty Metodologiczne, które odbyły się w styczniu 2023 r. w ramach Programu IDUJ.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Aneksy do Kryterium nr 3

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 3.1.	Uchwała Senatu UJ nr 47 w sprawie warunków i trybu rekrutacji na pierwszy rok jednolitych studiów magisterskich, studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2023/2024
Aneks 3.2.	Załącznik nr 4 do Uchwały Senatu UJ nr 47 w sprawie warunków i trybu rekrutacji
Aneks 3.3.	Załącznik nr 5 do Uchwały Senatu UJ nr 47 w sprawie warunków i trybu rekrutacji
Aneks 3.4.	Załącznik nr 1 do Uchwały Senatu UJ nr 47 w sprawie warunków i trybu rekrutacji
Aneks 3.5.	Uchwała Rady WSMiP z dnia 10 września 2019 r. zmieniająca uchwałę z dnia 15 listopada 2016 r. w sprawie warunków i zasad przeniesienia z innej uczelni
Aneks 3.6.	Uchwała Senatu UJ nr 51/VI/2019 w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się

Aneks 3.7.	Zagadnienia do egzaminu licencjackiego BN
Aneks 3.8.	Zagadnienia do egzaminu magisterskiego BN
Aneks 3.9.	Uchwała Rady Wydziału z dnia 10 września 2019 roku w sprawie szczegółowej formy i zasad przeprowadzania egzaminów dyplomowych na wszystkich kierunkach studiów na Wydziale (§ 21 ust. 4 Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich)
Aneks 3.10.	Wymogi i zasady przygotowywania prac dyplomowych i magisterskich oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych w INPiSM
Aneks 3.11.	Procedura kontroli procesu dyplomowania w INPiSM UJ
Aneks 3.12.	Monitoring Losów Absolwentów BN

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba i struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy i dydaktyczny obsady kierunku/pracowników Instytutu³

Obsadę kierunku stanowi 79 osób (Aneks 4.1.), w tym 64 jest zatrudnionych na etatach badawczo-dydaktycznych, 1 w ramach etatu dydaktycznego, 12 w ramach umowy cywilno-prawnej, zaś 2 doktorantki prowadzące zajęcia realizują program kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych UJ. Wśród kadry jest: 10 tytułarnych profesorów; 23 doktorów habilitowanych (w tym 18 profesorów UJ), 39 doktorów, a także 7 magistrów (doktorantów oraz ekspertów). Obsługę administracyjną kierunku zapewnia 3 pracowników administracyjnych. Obsługę biblioteki wydziałowej zapewnia 11 pracowników. Pracę Instytutu wspiera 2 starszych specjalistów IT zatrudnionych na poziomie Wydziału.

Kadra stanowiąca obsadę kierunku prowadzi aktywną działalność naukową obejmującą projekty badawcze (w tym realizowane w ramach grantów), publikacje naukowe oraz udział w konferencjach, seminariach i warsztatach naukowych. Łącznie w INPiSM UJ w okresie 2017-2023 pracownicy i doktoranci realizowali 41 grantów (Aneks 4.2) oraz brali udział w krajowych i zagranicznych zespołach badawczych. Ponadto w INPiSM UJ realizowane są także projekty finansowane ze środków własnych uczelni. W latach 2017-2023 pracownicy i doktoranci INPiSM opublikowali liczne teksty naukowe, w tym byli (współ-) autorami i (współ-)redaktorami monografii naukowych, a także (współ-) autorami artykułów naukowych, rozdziałów w monografiach naukowych i raportów eksperckich. Wiele z tych publikacji ukazało się w j. obcych, w szczególności w j. angielskim (Aneks 4.3.).

Obsada kierunku aktywnie uczestniczy w krajowych i zagranicznych konferencjach, warsztatach i szkoleniach (Aneks 4.4.). Jednocześnie Instytut (współ-)organizował w latach 2017-2023 liczne konferencje naukowe, debaty, wykłady oraz warsztaty, w tym o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym. Od 2015 r. organizowana jest cykliczna Jagiellońska Konferencja Bezpieczeństwa, w której uczestniczą naukowcy oraz eksperci z wiodących polskich i zagranicznych ośrodków. W 2016, 2017, 2019, 2022 i 2023 r. odbyły się edycje krajowe, a w 2015 i 2018 r. edycje międzynarodowe (jako Jagiellonian Interdisciplinary Security Conference). Po przerwie spowodowanej pandemią, na wrzesień 2024 r. planowana jest trzecia międzynarodowa edycja tej konferencji. Przedstawiciele obsady kierunku są członkami prestiżowych towarzystw naukowych, zarówno krajowych (PTSM, PTNP, PTSE), jak i zagranicznych (CEEISA, EISA, ECPR, ISA, IPSA). Wielu z nich zasiada we władzach tych instytucji, a niektórzy pełnią także kierownicze funkcje we władzach instytucji międzynarodowych. Są również członkami redakcji prestiżowych czasopism naukowych. Dorobek obsady kierunku lokuje się głównie w dyscyplinach nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie, ale obejmuje także zagadnienia właściwe dla nauk prawnych, historii, filozofii, ekonomii i finansów, nauk o zarządzaniu i jakości, nauk socjologicznych, psychologii, nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz nauk o kulturze i religii.

Kolejnym świadectwem wysokiego poziomu naukowego obsady kierunku są liczne nagrody i wyróżnienia za dorobek naukowy (w tym prace naukowe, rozprawy doktorskie i habilitacyjne) pracowników i doktorantów INPiSM (zob. Aneks 4.5. oraz Załącznik 2.4. Charakterystyka nauczycieli). Potwierdzeniem tego jest fakt, że w ramach ewaluacji jakości działalności naukowej za lata 2017-2022 dyscyplina nauki o bezpieczeństwie uzyskała kategorię A+, a dyscyplina nauki o polityce i administracji kategorię A. W przypadku najwyższej oceny przyznanej dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie szczególnie docenione zostały: liczba i wysoka punktacja tekstów naukowych (tzw. Kryterium I) oraz wpływ na otoczenie społeczno-gospodarcze (tzw. Kryterium III). W 2017 r. Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ otrzymał w ramach parametryzacji kategorię A.

Wysoka jakość dorobku naukowego obsady kierunku jest odzwierciedlona w działalności dydaktycznej. Wśród osiągnięć dydaktycznych pracowników INPiSM warto wymienić: (1) pozyskanie własnych zasobów dydaktycznych (bazę materiałową, w tym nowy budynek - szerzej na ten temat w

Kryterium 5); (2) (współ-)autorstwo lub (współ-)redakcję monografii naukowych, które mogą pełnić funkcję podręczników akademickich (np. "Routledge Handbook of the Future of Warfare", czy też „Russian War Against Ukraine. Lessons Learned Curriculum Guide”, rekomendowanego do wykorzystania przez 31 państw członkowskich NATO); (3) wdrożenie szeregu innowacji dydaktycznych (np. prowadzenie symulacji rzeczywistych procesów politycznych, czy inkorporowanie elementów specjalistycznych szkoleń wojskowych i policyjnych); (4) opiekę nad czterema polskojęzycznymi i dwoma anglojęzycznymi kołami naukowymi (w tym Kołem Naukowym Bezpieczeństwa Narodowego UJ), ich sekcjami naukowymi, a także bezpośrednio i pośrednio wspieranie inicjatyw studenckich (np. konferencji, debat i festiwali); (5) kierowanie programem studiów w j. angielskim (MA in International Security and Development); (6) pozyskiwanie przez pracowników jednostki zewnętrznych środków finansowych na uruchamianie nowych programów studiów w j. angielskim (np. z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju); (7) uruchomienie kursów zawierających praktyczne elementy (np. Cyberbezpieczeństwo i zarządzanie kryzysami informatycznymi czy Militarne zarządzanie kryzysowe); (8) wykonywanie recenzji artykułów studenckich do czasopisma Koła Naukowego Bezpieczeństwa Narodowego UJ „Defensywa”, wydziałowego czasopisma studencko-doktoranckiego „Poliarchia”, a także prac zbiorowych publikowanych przez studentów; (9) redagowanie przez obsadę kierunku wydziałowego czasopisma studencko-doktoranckiego „Poliarchia”; (10) prowadzenie zajęć w j. obcych (w szczególności w j. angielskim) w ramach oferty dydaktycznej UJ oraz podczas zagranicznych wyjazdów; (11) wspieranie studentów w organizowaniu ich wyjazdów studyjnych; (12) udział w wielu prestiżowych szkoleniach krajowych i zagranicznych; (13) sprawowanie przez obsadę kierunku opieki nad licznymi pracami dyplomowymi, które uzyskały nagrodę Dziekana Wydziału dla najlepszych prac licencjackich i magisterskich; (14) opiekę naukową i prowadzenie tutoringu; (15) opracowanie i wdrożenie ścieżek specjalizacyjnych w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe (studia pierwszego i drugiego stopnia).

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku byli za swoje osiągnięcia dydaktyczne nagradzani przez: (1) Rektora UJ, w ramach nagród za osiągnięcia dydaktyczne, (zob. Aneks 4.5), (2) społeczność studencką UJ, a także (3) uzyskiwali uniwersyteckie „wyróżnienie za wysoką jakość pracy dydaktycznej” (jedna osoba za rok akad. 2022/23, jedna osoba za rok akad. 2021/22; dwie osoby za rok akad. 2020/21; jedna osoba za rok akad. 2018/19). Warto również dodać, że w roku 2021/22 dwie osoby otrzymały wyróżnienie za pracę na rzecz jakości kształcenia za zaprojektowanie, przygotowanie oraz wdrożenie podczas zajęć dydaktycznych gry decyzyjnej „4-12-27. Laboratorium integracji” (<https://visegrad.pl/gry/>).

W kontekście sukcesów dydaktycznych kadry kierunku, należy również wspomnieć o trzech ostatnich istotnych nominacjach w tym względzie. W 2023 r. Fundacja Uniwersytet Dzieci wręczyła nagrody i wyróżnienia wykładowcom, autorom scenariuszy lekcji, filantropom i wolontariuszom za pracę dydaktyczną na rzecz dzieci. Wśród wyróżnionych osób znalazła się również dr Edyta Chwiej. Wyróżnienie w kategorii „Autor scenariusza lekcji” zostało przyznane za scenariusz lekcji dla uczniów klas V-VIII pt. „Dlaczego ludzie opuszczają swoje domy”. W tym roku ważną nominację w konkursie „Laudacje studenckie” otrzymał również dr hab. Piotr Bajor, prof. UJ. Celem konkursu „Laudacje Studenckie” jest wyrażenie przez społeczność studencką podziękowań dla osób zaangażowanych w działalność studentów, wspierających ją oraz dla których dobro studentów stanowi priorytet. Organizatorem konkursu „Laudacje Studenckie” jest Samorząd Studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego, natomiast nominacje są zgłaszane przez samorząd studencki poszczególnych wydziałów. W 2023 r. dr hab. Piotr Bajor, prof. UJ otrzymał nominację w kategorii „Mentor Studenta”. Nagroda w tej kategorii jest przyznawana pracownikom badawczo-dydaktycznym, którzy w swej działalności w szczególny sposób mają na uwadze dobro studentów, inspirują i motywują studentów do dalszego rozwoju oraz zdobywania wiedzy i umiejętności oraz zaangażowanych i wspierających szeroko rozumianą aktywność studencką.

Obsada kierunku posiada wysokie kompetencje dydaktyczne, które obejmują także przygotowanie do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem zdalnego nauczania oraz prowadzenie zajęć w językach obcych. W okresie pandemii, tj. od połowy marca 2020 r. do końca semestru letniego 2021 r. zajęcia odbywały się wyłącznie w formie zdalnej z wykorzystaniem platform zdalnego nauczania. W kolejnych

semestrach zajęcia odbywały się w trybie stacjonarnym z elementami kształcenia zdalnego (np. w okresach okołoswiątecznych). Z tego powodu w ostatnich latach znacząca część doktorantów i pracowników Instytutu uczestniczyła w uczelnianych szkoleniach z zakresu prowadzenia zajęć zdalnych (Aneks 4.6).

Pracownicy stanowiący obsadę kierunku w każdym roku akademickim oferują studentom kursy w j. angielskim. W ramach programu studiów drugiego stopnia studenci kierunku są zobowiązani do realizacji co najmniej jednego kursu w języku obcym. Obsada kierunku zdobywa doświadczenie w zakresie prowadzenia kursów w j. angielskim także w ramach realizowanych na Wydziale kierunków w j. angielskim, zarówno pierwszego stopnia (np. Global and Development Studies oraz International Relations and Area Studies), jak i drugiego stopnia (International Studies and Development oraz Europe in the Visegrad Perspective). Dodatkowo pracownicy i doktoranci INPiSM poszerzają swoje umiejętności warsztatowe oraz sprawdzają swoje kompetencje językowe w ramach zagranicznych wyjazdów programu Erasmus+ oraz wymiany bilateralnej i innych przedsięwzięć międzynarodowych. (szerzej na ten temat w Kryterium 7).

Obsada kierunku bierze aktywny udział w popularyzacji wiedzy naukowej poprzez regularne: (1) uczestnictwo w konferencjach i debatach organizowanych na UJ (w tym przez studentów), jak i też poza uczelnią (w kraju i za granicą); (2) udzielanie pisemnych oraz ustnych komentarzy mediom tradycyjnym oraz internetowym (portale oraz blogi), a także ośrodkom analitycznym. Dodatkowo, na stronie internetowej Katedry Bezpieczeństwa Narodowego regularnie publikowane są Komentarze i Analizy przygotowywane przez pracowników Katedry odnoszące się do aktualnych wydarzeń i prowadzonych badań naukowych (obecnie ponad 230 publikacji). Pracownicy angażują się także w inicjatywy popularyzatorskie (m.in. we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego) takie jak Małopolska Noc Naukowców czy Festiwal Nauki i Sztuki, a także organizując zajęcia dla dzieci, czy lekcje dla licealistów (szerzej na ten temat w Kryterium 6).

Polityka kadrowa: dobór oraz kryteria oceny obsady kierunku

Celem polityki kadrowej Instytutu jest zatrudnienie pracowników odznaczających się zdolnością łączenia badań naukowych na wysokim poziomie z najwyższą jakością umiejętnościami dydaktycznymi, a także wspieranie rozwoju obu powyższych aspektów zawodowych u osób już zatrudnionych. Biorąc pod uwagę specyficzny charakter programu nakierowany na specjalistyczną wiedzę oraz umiejętności praktyczne część kadry zatrudniona jest w ramach umów cywilno-prawnych lub umów na etat dydaktyczny (1 osoba). W charakterze prowadzących ćwiczenia występują również doktoranci (2 osoby), co pozwala nabyć im doświadczenie w przypadku tej formy zajęć, przy czym ma to miejsce pod nadzorem koordynatora przedmiotu.

Wydziałowa Komisja ds. kadrowych rekomendując Radzie WSMiP oraz Rektorowi UJ rozstrzygnięcie dotyczące zatrudnienia nowej osoby w pierwszym rzędzie przykładą wagę do tego, aby była ona kompetentna w zakresie planowanych jej do powierzenia zajęć dydaktycznych. Np. w jednym z ogłoszeń o pracę, wskazano warunek posiadania doświadczenia dydaktycznego dotyczącego zagadnień bezpieczeństwa oraz przedstawienia wyników ankiet studenckich, jeśli kandydat takiej ocenie podlegał (Aneks 4.7).

W przypadku seminariów dyplomowych oraz innych zajęć przygotowujących studentów do prowadzenia badań (np. wybrane konwersatoria) dokłada się szczególnych starań o to, aby osoby je prowadzące legitymizowały się odpowiednią wiedzą naukową (m.in. z zakresu metod i teorii badań naukowych), stażem (musi to być m.in. adiunkt posiadający stopień doktora) oraz dorobkiem naukowym w danym obszarze badawczym.

Obsada kierunku prowadzi działalność dydaktyczną w zgodzie z własnymi zainteresowaniami naukowymi i prowadzonymi badaniami. Duża część zajęć prowadzona jest przez pracowników i doktorantów powiązanych z Katedrą Bezpieczeństwa Narodowego. Cechą charakterystyczną kierunku, wyróżniającą go od innych jest stałe zaangażowanie dydaktyczne ekspertów i praktyków, którzy przekazują wiedzę praktyczną, umiejętności i kompetencje związane z pracą w danym zawodzie. Wybrane kursy są także prowadzone przez pracowników specjalizujących się w stosunkach międzynarodowych (m.in. z Katedry Stosunków Międzynarodowych i Polityki Zagranicznej) lub

politologii (m.in. z Katedry Współczesnych Systemów Politycznych i Partyjnych). Badania naukowe prowadzone przez obsadę kierunku przekładają się na program studiów i treść prowadzonych zajęć (zob. Kryterium 1). Jednocześnie obsada kierunku stwarza studentom możliwość udziału w badaniach naukowych (zob. Kryterium 8).

Pracownicy Instytutu podlegają okresowej ocenie przeprowadzanej co cztery lata w ramach ogólnouniwersyteckiego systemu, obejmującej działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Jednocześnie co roku pracownicy INPiSM składają raporty dotyczące własnych osiągnięć naukowych. Pracownicy mają możliwość otrzymania nagród Rektora UJ za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną, przyznawanych w oparciu o kryteria zawarte w regulaminie uchwalonym przez Radę Wydziału (Aneks 4.8.). W Instytucie w ramach ogólnouniwersyteckich standardów funkcjonuje system Oceny Zajęć Dydaktycznych nauczycieli akademickich przez studentów (zob. Kryterium 10).

Omówione mechanizmy oceniania obsady kierunku są wykorzystywane przy rozpatrywaniu wniosków o awans w strukturze zatrudnienia na UJ. Szczególnie istotne jest posiadanie udokumentowanego doświadczenia w działalności dydaktycznej, co zostało uwzględnione w Regulaminie postępowania awansowego w procedurze wewnętrznej na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych (Aneks 4.9).

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych

Rozwój naukowy oraz dydaktyczny obsady kierunku jest wspierany na trzy sposoby. Po pierwsze, poprzez finansowanie ze środków zakładów, katedr, instytutu, wydziału oraz budżetu rektorskiego: (1) wyjazdów na krajowe i zagraniczne konferencje oraz warsztaty i szkolenia, a także (2) organizowania na UJ konferencji, warsztatów i szkoleń. Po drugie, poprzez zapewnianie wsparcia administracyjnego na poziomie Instytutu i Wydziału (włączenie do obowiązków wydzielonych pracowników administracyjnych zadań z zakresu m.in. obsługi wyjazdów krajowych i zagranicznych oraz rozliczenia projektów badawczych) oraz na poziomie całej uczelni (Dział Współpracy Międzynarodowej, Centrum Wsparcia Nauki, Centrum Wsparcia Dydaktyki). Po trzecie, ma miejsce udzielanie zgody na urlopy naukowe związane z przygotowaniem do publikacji wyników badań naukowych.

Warto zwrócić szczególną uwagę na dwie z omawianych inicjatyw. Po pierwsze, otrzymanie przez UJ statusu uczelni badawczej pozwala obecnie pracownikom na otrzymanie wsparcia na realizację badań w ramach programu strategicznego Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza (ID.UJ). Działania związane z realizacją programu obejmują funkcjonowanie (1) priorytetowych obszarów badawczych koordynujących projekty flagowe, w których biorą również udział członkowie obsady kierunku bezpieczeństwo narodowe oraz (2) konkursów realizowanych na poziomie wydziałów, w tym WSMiP. W ramach tej drugiej grupy działań pracownicy mają możliwość otrzymania wsparcia finansowego na rzecz: (1) umiędzynarodowienia publikacji i wsparcia wniosków grantowych (w tym koszty otwartego dostępu, tłumaczeń i korekt językowych); (2) trwałej interdyscyplinarnej współpracy badawczej; (3) rozwoju współpracy z otoczeniem zewnętrznym uczelni oraz (4) wyjazdów zagranicznych w ramach Funduszu Wyjazdowego.

Po drugie, pracownicy jednostki są zachęceni do udziału w ogólnouniwersyteckich działaniach mających na celu podnoszenie kompetencji dydaktycznych (Aneks 4.6): (1) warsztatach *Ars Docendi*, które służą zdobywaniu wiedzy w zakresie dydaktyki akademickiej (oferta warsztatów opracowywana jest przez Radę na rzecz Doskonalenia Dydaktyki Akademickiej *Ars Docendi*, a zajęcia prowadzone są przez doświadczonych dydaktyków UJ niemal ze wszystkich wydziałów, co wprowadza do zajęć kontekst interdyscyplinarne (liczba uczestników z Wydziału w ciągu ostatnich 5 lat: 34); (2) warsztatach w ramach realizowanego do 2019 r. projektu POWER *Ars Docendi* - rozwój kompetencji dydaktycznych kadry UJ (w ramach projektu zrealizowane zostały szkolenia w zakresie innowacyjnych metod kształcenia, umiejętności informatycznych, prowadzenia zajęć w języku angielskim, posługiwania się profesjonalnymi bazami danych i ich wykorzystania w procesie kształcenia; liczba uczestników z Wydziału w ciągu ostatnich 5 lat: 23); (3) projekcie Mistrzowie dydaktyki, którego celem jest podniesienie kompetencji kadry akademickiej w zakresie stosowania nowoczesnych, innowacyjnych

metod dydaktycznych, takich jak stosowanie metody tutoring w kształceniu (liczba uczestników z Wydziału w ciągu ostatnich 5 lat: 3); (4) konkursie na projekty realizowane w ramach Rektorskiego Funduszu Rozwoju Dydaktyki Ars Docendi, którego celem jest wspieranie wdrażania i rozwoju nowatorskich projektów dydaktycznych realizowanych na Uniwersytecie Jagiellońskim poprzez umożliwienie rozliczenia części kosztów realizacji projektu ze środków Funduszu (liczba projektów, która uzyskała dofinansowanie na Wydziale w ciągu ostatnich 5 lat: 11); (5) projekcie ZintegrUJ – Kompleksowy Program Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego, którego celem jest między innymi podnoszenie jakości dydaktyki na UJ; (6) wykładach, warsztatach, seminariach organizowanych w ramach Tygodnia Jakości Kształcenia, dotyczących m.in.: innowacyjnych metod kształcenia wdrażanych w uczelni; (7) konkursie Teaching Slam, stanowiącym forum wymiany dobrych praktyk w dydaktyce akademickiej, (8) wydziałowych form wsparcia szkolenia językowego i kompetencji metodologicznych w ramach Programu Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza.

Obecnie funkcjonujące programy nakierowane na wsparcie pracowników zostały wypracowane w oparciu o wcześniejsze rozwiązania i dostosowane do nowych potrzeb i możliwości. Przykładowo, do 2019 r. na poziomie Wydziału funkcjonował mechanizm wsparcia młodych badaczy do 35. roku życia ze środków statutowych na rzecz rozwoju naukowego, w tym finansowania udziału w zagranicznych konferencjach i warsztatach, a także wydawania publikacji w językach obcych. Rozdział środków był prowadzony w oparciu o Zasady podziału dotacji na badania naukowe dla młodych pracowników nauki do 35. roku życia na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ z dnia 23 lutego 2016 r. (Aneks 4.10).

Motywacja do korzystania z prezentowanych propozycji wspomagających rozwój naukowy i dydaktyczny jest wspierana przez instrumenty finansowe w ramach: (1) jednorazowych nagród Rektora UJ za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne oraz (2) progresywnych zarobków uzależnionych od piastowanego stanowiska wynikającego z posiadanego stopnia i tytułu naukowego. W ramach Wydziału funkcjonuje procedura w zakresie zgłaszania pracowników do nagród Rektora UJ za działalność naukową (Aneks 4.8). Zgodnie z nią tworzona jest komisja złożona z Dziekana i Prodziekanów WSMiP, dyrektorów instytutów i kierowników samodzielnych katedr będących częścią Wydziału oraz przedstawiciela związków zawodowych. Komisja opracowuje propozycję wniosków, które po zaopiniowaniu przez Radę WSMiP są przedstawiane Rektorowi UJ. Warto również podkreślić, że jednocześnie od roku akademickiego 2020/21 przyjęto wspomniany Regulamin postępowania awansowego w procedurze wewnętrznej na stanowisko profesora, profesora uczelni oraz adiunkta w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych na WSMiP, gdzie m.in. wskazano obowiązek posiadania doświadczenia naukowego i dydaktycznego w przypadku starań o awans (Aneks 4.9).

Świadectwem rozwoju obsady kierunku są jej awanse naukowe (Aneks 4.11.). Do roku 2019 rozwój kadry na tym kierunku zapewniały uprawnienia Instytutu w zakresie prawa do nadawania stopnia doktora nauk o polityce oraz nauk o polityce i administracji oraz prowadzone w związku z tym studia doktoranckie (obecnie uprawnienia takie przekazane zostały Radzie Dyscypliny Nauk o Polityce i Administracji UJ, Radzie Dyscypliny Nauk o Bezpieczeństwie oraz Radzie Dyscypliny Stosunki Międzynarodowe, ukonstytuowanych w większości przez pracowników Instytutu, oraz Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych UJ). W latach 2017-2023 samodzielni pracownicy naukowci stanowiący obsadę kierunku wypromowali 49 doktorów (Aneks 4.12). Ważnym narzędziem rozwoju kadry kierunku był fakt, że Rada Wydziału do 2019 roku posiadała uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego (obecnie przekazane wspomnianym Radom Dyscyplin).

W związku z reorganizacją Programu Strategicznego Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza i włączeniem wydziałów jako jednostek zarządzających środkami programu, należy wskazać na istotne mechanizmy wsparcia dla kadry kierunku, skierowane na realizację badań w nowo powołanych zespołach, skierowanych na dalsze umiędzynarodowienie, jak również pogłębienie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz włączaniem studentów do pracy w zespołach badawczych. W związku z tym należy wskazać, że na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ funkcjonowanie Programu Strategicznego Inicjatywa Doskonałości Uczelnia Badawcza oparte jest na zasadzie konkursowej, na realizację zadań i celów badawczych w kilku priorytetowych kierunkach,

związanych z podstawową zasadą Programu IDUJ, jaką jest zasada 4I (tj. innowacyjność, internacjonalizacja, integralność, interdyscyplinarność).

Mając na uwadze możliwości rozwoju badawczego, współpracę z interesariuszami oraz realne włączanie studentów do prowadzonych badań naukowych, stworzony został Konkurs na trwałą interdyscyplinarną współpracę badawczą. Celem Konkursu jest podniesienie jakości pracy badawczej oraz badawczo-dydaktycznej pracowników WSMiP oraz rozwój współpracy międzynarodowej, zwiększenie umiędzynarodowienia dorobku pracowników, zwiększenie stopnia interdyscyplinarności badań, stworzenie międzynarodowych grup badawczych aplikujących wspólnie o granty międzynarodowe lub współtworzących publikacje o międzynarodowym zasięgu, jakim jest publikacja monografii zbiorowej w wydawnictwie międzynarodowym II poziomu lub publikacja numeru tematycznego (special issue) czasopisma naukowego o znaczeniu międzynarodowym, indeksowanego w bazie Scopus. Szczegółowe informacje na temat ostatniej edycji Konkursu dostępne są na stronie internetowej: <https://wsmip.uj.edu.pl/interdyscyplinarna-wspolpraca-badawcza-trzecia>
Kolejnym z wydziałowych konkursów skierowanych na rozwój naukowy, w których udział może wziąć kadra kierunku jest konkurs na umiędzynarodowienie publikacji i wsparcie wniosków grantowych. Celem konkursu jest wzrost umiędzynarodowienia dorobku pracowników Wydziału poprzez zwiększenie liczby publikacji międzynarodowych, poprawę rozpoznawalności pracowników w międzynarodowym obiegu naukowym, powiększenie liczby cytowań, a także przygotowania wniosków grantowych. Szczegółowe informacje na temat ostatniej edycji konkursu dostępne są na stronie internetowej: <https://wsmip.uj.edu.pl/wsparcie-tlumaczenia-druga>

Zasady i kryteria oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Ważną częścią ewaluacji w zakresie prowadzonej polityki kadrowej oraz rozwoju i doskonalenia kadry dydaktycznej są wyniki badania Ocena Zajęć Dydaktycznych (OZD), realizowanego po każdym semestrze, dwukrotnie w ciągu roku akademickiego (dokładne informacje na temat badania znajdują się w Kryterium 10). Wyniki ankiet studenckich są analizowane przez Zastępcę Dyrektora INPiSM ds. dydaktycznych we współpracy z Pełnomocnikiem Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia. Na podstawie tej analizy Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych przygotowuje raport dla władz dziekańskich dotyczący jakości kształcenia w INPiSM UJ. Integralną częścią raportu jest informacja na temat planowanych działań projakościowych np. rozmowy Dyrekcji z pracownikami najniżej ocenianymi w OZD, czy też przeprowadzenie hospitacji zajęć zgodnie z zasadami przyjętymi na Wydziale. Należy podkreślić, że Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych INPiSM ściśle współpracuje z Pełnomocnikiem ds. ewaluacji jakości kształcenia oraz Pełnomocnikiem Dziekana WSMiP UJ ds. bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji w zakresie wszelkich niepokojących uwag zgłaszanych przez studentów.

Mając na uwadze zagwarantowanie możliwości rozwoju kadry i zwiększania kompetencji badawczych, w jednostce realizowane są działania skierowane na swobodny dostęp do szkoleń mających na celu pogłębianie kompetencji metodologicznych. Przykładem realizowanych w bieżącym roku akademickim w tym aspekcie działań są indywidualne szkolenia metodologiczne, w których udział wzięli przedstawiciele kadry kierunku. Celem indywidualnych konsultacji metodologicznych było zwiększenie kompetencji w zakresie metod i technik badawczych, w odniesieniu do danej problematyki badawczej oraz aspektu teoretycznego. Oddzielnym działaniem skierowanym na pogłębienie kompetencji metodologicznych była możliwość udziału kadry kierunku w specjalistycznych warsztatach metodologicznych w ramach Letniej Szkoły Analizy Danych i Metod Badań Jakościowych (LS CAQDAS TM). Oddzielną aktywnością w ramach zwiększania kompetencji kadry jest możliwość udziału w organizowanych przez jednostkę specjalistycznych kursach językowych z zakresu specjalistycznego języka naukowego wykorzystywanego w pracy badawczej, jak również w zajęciach dydaktycznych (Aneks 4.13).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się zapewnić prawidłową obsadę wszystkich zajęć, z uwzględnieniem kompetencji i doświadczenia kadry prowadzącej zajęcia właściwych do treści zajęć oraz wdrożyć skuteczne działania projakościowe do zapewnienia jakości kształcenia zapobiegające nieprawidłowej obsadzie zajęć w przyszłości.	Uwzględniając przedmiotowe kryterium, wskazane zostało zalecenie zapewnienia prawidłowej obsady wszystkich zajęć, z uwzględnieniem kompetencji i doświadczenia kadry prowadzącej zajęcia właściwych do treści zajęć oraz wdrożenia skutecznych działań projakościowych do zapewnienia jakości kształcenia zapobiegających nieprawidłowej obsadzie zajęć w przyszłości. W tym zakresie należy podkreślić, że stosowne zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej zostały spełnione, a wskazane zmiany wdrożone. Dokładne informacje w tym zakresie dotyczące obsady zawarte w dołączonej dokumentacji (Aneks 4.14). W celu uniknięcia sformułowanych przez PKA zastrzeżeń wprowadzono również ściślejszy nadzór merytoryczny nad obsadą zajęć poprzez współpracę z Katedrą Bezpieczeństwa Narodowego w zakresie stałych konsultacji odnośnie do doświadczenia i kompetencji osób prowadzących zajęcia. Kwestie te są dyskutowane i sprawdzane co roku przy okazji decyzji o obsadzie zajęć na kolejny rok akademicki.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Aneksy do Kryterium nr 4

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 4.1.	Lista obsady kierunku bezpieczeństwo narodowe w roku akademickim 2023-24
Aneks 4.2.	Lista grantów realizowanych w INPiSM UJ
Aneks 4.3.	Lista publikacji obsady kierunku
Aneks 4.4.	Lista konferencji i innych wydarzeń naukowych
Aneks 4.5.	Lista nagród Rektora UJ przyznanych pracownikom INPiSM UJ
Aneks 4.6.	Lista uczestników szkoleń i warsztatów UJ
Aneks 4.7.	Przykładowe ogłoszenie konkursu
Aneks 4.8.	Regulamin nagród za działalność naukową
Aneks 4.9.	Regulamin postępowania awansowego
Aneks 4.10.	Zasady podziału dotacji dla młodych pracowników
Aneks 4.11.	Lista awansów naukowych

Aneks 4.12.	Lista rozpraw doktorskich
Aneks 4.13.	Lista uczestników warsztatów metodologicznych
Aneks 4.14	Wykaz zajęć zmiany zgodnie z zaleceniami PKA

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie.

Opis infrastruktury niezbędnej do prowadzenia kształcenia - studia pierwszego i drugiego stopnia.

Siedzibą Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych oraz Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych jest nowoczesny budynek oddany do użytku w 2020 r., po gruntownym remoncie i termomodernizacji, do którego jednostka przeniósła się w grudniu wskazanego roku. Do tego czasu zajęcia na akredytowanym kierunku były prowadzone w ścisłym centrum Krakowa - w Auditorium Maximum UJ oraz wynajmowanych przez uczelnię budynkach w najbliższym sąsiedztwie byłej siedziby kierownictwa, administracji i biblioteki INPiSM UJ przy ul. Jabłonowskich 5 w Krakowie. Obecny budynek położony jest przy ul. Władysława Reymonta 4 w Krakowie. Wyróżnia się wykorzystaniem technologii termomodernizacyjnych, a w szczególności:

- zamontowaniem na całej południowej elewacji (6 kondygnacji) paneli fotowoltaicznych najnowszej generacji,
- wyposażeniem wszystkich pomieszczeń biurowych i dydaktycznych w termokonwektory,
- zainstalowaniem systemu BMS (Building Management System - system zarządzania systemami automatycznego sterowania w budynku. Zadaniem automatyki BMS jest integrowanie instalacji występujących w obiekcie – oświetlenia, wentylacji, klimatyzacji itp.).

Budynek dysponuje 68 salami niezbędnymi do zapewnienia prawidłowego przebiegu procesu kształcenia jednocześnie dla 2673 osób, w tym:

- 13 salami wykładowymi dla większych grup (45--20 miejsc),
- 23 salami wykładowymi dla grup średniej wielkości (30-40 miejsc),
- 39 salami seminaryjnymi i lektoratowymi (do 25 miejsc),
- 3 pracowniami komputerowymi z 60 stanowiskami.

Sale wykładowe pozwalają na prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod audiowizualnych zarówno dla dużych grup studentów, jak i mniejszych. Większe sale dydaktyczne wyposażone są w stacjonarne rzutniki (największe trzy sale - w rzutniki laserowe najnowszej generacji), ekrany i zasłony sterowane elektrycznie z pulpitu wykładowcy oraz nagłośnienie i monitory wielkogabarytowe. Sale seminaryjne wykorzystywane są do prowadzenia ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów i seminariów. Sale te wyposażone są w tablice suchościeralne, mobilne rzutniki i ekrany. W całym budynku Wydziału można korzystać z sieci komputerowej zarówno stacjonarnej, jak i mobilnej.

INPiSM dysponuje przydzielonymi salami dydaktycznymi każdego typu mieszczącymi się między I a IV piętrem budynku. Pomieszczenia biurowe (siedziby katedr i zakładów) i administracyjne (pokoje dykcji oraz sekretariatu) znajdują się na III i IV piętrze budynku. Przechowywaniu dokumentów jednostki służą pomieszczenia usytuowane w podziemiach oraz na najwyższej kondygnacji budynku. Specyfikację pomieszczeń wykorzystywanych przez INPiSM zawiera Aneks 5.1.

Infrastrukturę tworzą także wspólne przestrzenie, takie jak szatnia, kawiarnia, stołówka oraz tzw. common-room'y dla studentów i doktorantów oraz dla pracowników. Dodatkowo pracownicy INPiSM korzystają z kompleksowo wyposażonego pomieszczenia socjalnego mieszczącego się obok pokoi sekretariatu jednostki. W budynku znajdują się także pomieszczenia zajmowane przez koła naukowe wydziału, w tym Koło Naukowe Bezpieczeństwa Narodowego oraz przedstawicieli Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego (VI p.) Przed wejściami do budynku usytuowane zostały także: parking pracowniczy dla samochodów oraz miejsca parkingowe dla rowerów. Na VI piętrze ulokowany został pokój dla matki karmiącej. W budynku wydzielono także pomieszczenie dla modlitwy.

Wszystkie pomieszczenia budynku, na wszystkich kondygnacjach dostępne są dla osób z niepełnosprawnościami (windy i pochylnie). W każdej sali dydaktycznej przewidziano miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.

Na mocy Zarządzenia nr 85 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 14 czerwca 2022 roku (Aneks 5.2) powołano w uniwersytecie system Przestrzeni Kreatywnej Współpracy, inicjatywę mającą na celu stworzenie i oddanie do dyspozycji pracowników i studentów infrastruktury służącej i stymulującej realizację prac kreatywnych w ramach działań naukowych i dydaktycznych, ze

szczególnym uwzględnieniem prac realizowanych we współpracy z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego. Zadania systemu związane są z: 1) koordynacją aktywności prorozwojowych i kreatywności w zakresie współpracy Uniwersytetu Jagiellońskiego z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego przy zapewnieniu wsparcia merytorycznego i infrastrukturalnego; 2) zaangażowaniem wspólnoty uczelni w realizację zadań związanych z ideą „trzeciej misji Uniwersytetu”, w tym aktywności na rzecz zwiększania wpływu społecznego; 3) umożliwieniem wszechstronnej współpracy Uniwersytetu Jagiellońskiego z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w ramach specjalnych przestrzeni ko-kreacji w celu wspólnego wypracowania użytecznych rozwiązań istotnych problemów społecznych i budowania wspólnoty; 4) umożliwieniem społeczności jednostki zdobycia oraz pogłębienia umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych w ramach bezpośredniej współpracy z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego; 5) umożliwieniem przedstawicielom sformalizowanych i niesformalizowanych grup społecznych stałej współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim i korzystania z jego potencjału naukowo-badawczego; 6) utworzeniem przestrzeni wspierającej procesy przygotowania i prowadzenia badań naukowych, w tym kreowania pomysłów na współpracę interdyscyplinarną i międzynarodową.

INPiSM współużytkuje pomieszczenie przeznaczone dla celów ko-kreacji, znajdujące się na III piętrze budynku WSMiP UJ w sali 331. Jest ono częścią systemu Przestrzeni Kreatywnej Współpracy (www.pkw.uj.edu.pl), gdzie studenci i pracownicy INPiSM pod opieką przeszkolonych moderatorów procesów kreatywnych mogą realizować aktywności zmierzające do rozwiązywania problemów wskazywanych przez interesariuszy zewnętrznych, w postaci projektowania innowacji. System PKW obejmuje pięć nowoczesnie wyposażonych i dostosowanych do pracy kreatywnej i partycypacyjnej pomieszczeń znajdujących się na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych, Wydziale Chemii, Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej, Wydziale Matematyki i Informatyki oraz Wydziale Geografii i Geologii, jak również narzędzia wsparcia merytorycznego ze strony zespołu PKW i moderatorów procesów kreatywnych. Przykładem działania systemu PKW był pierwszy ogólnouniwersytecki semestraton *#SDG48h Challenge* (<https://pkw.uj.edu.pl/aktualnosc/66-semestraton-sdg48h-challenge>), gdzie rozwiązywano lokalne problemy odpowiadające zagadnieniom zdefiniowanym w ramach Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ. Efektem semestratonu jest 13 innowacji, spośród których trzy są obecnie rozwijane w Uniwersytecie i finansowane ze środków ID.UJ w celu wdrożenia wypracowanych rozwiązań. W chwili obecnej w ramach PKW i ze studentami bezpieczeństwa narodowego prowadzony jest projekt we współpracy z Onet.pl mający na celu wypracowanie praktycznych rekomendacji w zakresie polityki bezpieczeństwa Polski. Dodatkowo należy wspomnieć, że osobami odpowiedzialnymi za organizację i działanie PKW na szczeblu ogólnouniwersyteckim oraz w WSMiP UJ są pracownicy INPiSM, prowadzący zajęcia także na akredytowanym kierunku (dr Paweł Ścigaj i dr Maksymilian Galon).

Uniwersytet Jagielloński sukcesywnie podejmuje działania mające na celu zwiększanie dostępności architektonicznej, na przełomie 2020 i 2021 roku przeprowadzono audyt dostępności wszystkich budynków UJ, od 2021 roku prowadzone są regularne spotkania z administratorami budynków, podczas których Koordynator ds. dostępności i pracowniczki Centrum Dostępności UJ poruszają tematykę dostępności architektonicznej, a w planowanych i realizowanych remontach uwzględnia się zasady projektowania uniwersalnego. W sytuacji braku odpowiedniego dostosowania danej sali do osób ze szczególnymi potrzebami, możliwa jest zamiana tej sali na lepiej dostosowaną. Uniwersytet Jagielloński zapewnia wstęp do budynku osobom korzystającym z psa asystującego – administratorzy zostali przeszkoleni przez pracowników Centrum Dostępności w zakresie warunków organizacyjnych i prawnych korzystania z usług psa asystującego. Pismo okólne nr 9 Kanclerz UJ w sprawie zasad ewakuacji osób niepełnosprawnych z obiektów Uniwersytetu Jagiellońskiego określa zasady bezpiecznego opuszczania zagrożonych miejsc przez osoby z niepełnosprawnościami (Aneks 5.3). W maju 2023 roku została uruchomiona nowatorska procedura opracowywania Indywidualnych Planów Ewakuacji regulowana przez Zarządzenie nr 64 Rektora UJ z dnia 23 maja 2023 r. (Aneks 5.4), a studenci i pracownicy UJ mogą skorzystać z nieodpłatnego szkolenia e-learningowego dotyczącego ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami: <https://przelamuj.uj.edu.pl/szkolenia/e-learningowe>. Ponadto, Centrum Dostępności opracowało materiał audiowizualny na temat bezpiecznej ewakuacji osób ze

szczególnymi potrzebami, który jest dostępny również z tłumaczeniem w Polskim Języku Migowym (<https://www.youtube.com/watch?v=3ELnY6ji7Ok>), a budynki UJ są sukcesywnie wyposażane w fotele ewakuacyjne. W budynku użytkowanym przez INPiSM przy ul. Reymonta 4 znajdują się 3 krzesła ewakuacyjne przeznaczone dla osób ze specjalnymi potrzebami. Szczegółowy tryb postępowania w czasie ewakuacji, w tym w szczególności wobec osób z niepełnosprawnościami regulują zapisy Zarządzenia nr 94 Rektora UJ z dnia 19 września 2023 roku w sprawie: Zasad ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, z obiektów Uniwersytetu Jagiellońskiego (Aneks 5.5).

Administrator budynku corocznie organizuje w porozumieniu z Centrum Dostępności UJ szkolenie dla podległych mu i odpowiedzialnych za ewakuację osób funkcyjnych w zakresie: ewakuacja osób niepełnosprawnych w obiektach Uniwersytetu Jagiellońskiego, wykorzystanie krzeseł ewakuacyjnych oraz Indywidualnego Planu Ewakuacji. Szkolenie przeprowadza trener z CD UJ. Dodatkowo w każdym roku administrator budynku organizuje w porozumieniu z Inspektoratem Ochrony Przeciwpożarowej UJ szkolenie podległych mu osób funkcyjnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej, dedykowane dla służb portierni oraz osób funkcyjnych zgodnie z postanowieniami Małopolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. Szkolenie prowadzi specjalista IOP UJ.

Odpowiedzialny za całość procedur dostępowych oraz przeciwpożarowych jest administrator budynku, który systematycznie podnosi swoje kompetencje poprzez szkolenia e-learningowe dla pracowników administracji w zakresie ewakuacji osób z niepełnosprawnościami oraz w zakresie świadomości niepełnosprawności w ramach projektu pt.: Odpowiedzialne wsparcie i zrównoważony rozwój. Przeprowadzone szkolenia są certyfikowane. Dodatkowo, administrator budynku odbył szkolenie dotyczące: ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami - wymogi dla UJ, architektura intymna - dostępności toalet i stref wyciszenia, raportowanie dostępności, psy asystujące w przestrzeniach UJ. Organizatorem szkoleń było Centrum Dostępności UJ oraz koordynator ds. dostępności.

Kwestie dostępności cyfrowej na Uniwersytecie Jagiellońskim regulowane są w Komunikacie nr 7 Prorektora UJ ds. rozwoju z 21 marca 2023 roku (Aneks 5.6). Uniwersytet Jagielloński korzysta w komunikacji z telefonów, e-maili oraz audiowizualnej platformy MS Teams. Centrum Dostępności UJ zapewnia dla całego UJ możliwość korzystania z usługi tłumacza zdalnego Migam.org, również w języku ukraińskim – instrukcja znajduje się pod linkiem (plik do pobrania na dole strony): (<https://cd.uj.edu.pl/dostepnosc/kom-inf/tlumaczenia-w-polskim-jezyku-migowym>). Dodatkowo, w Centrum Dostępności UJ zatrudniona jest tłumaczka Polskiego Języka Migowego. Po uprzednim umówieniu się, można skorzystać z usługi tłumaczenia. Spełniony jest również warunek dotyczący instalacji urządzeń lub innych środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących. W Centrum Dostępności UJ można wypożyczyć przenośne oraz stanowiskowe pętle indukcyjne oraz system FM.

W odniesieniu do przedmiotowego kryterium, należy podkreślić, że nowa siedziba INPiSM UJ została oddana do użytku z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego oraz z zastosowaniem racjonalnych usprawnień. Przed głównym wejściem znajdują się 4 miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami oznaczone za pomocą niebieskiej „koperty”. W budynku znajdują się windy, podnośniki oraz toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (na każdej kondygnacji). W budynku zastosowano spójną identyfikację wizualną, a informacji o rozkładzie pomieszczeń udziela również portiernia.

Narzędzia i zasoby edukacyjne oraz biblioteczne wykorzystywane w komunikacji i procesie kształcenia.

Obok możliwości korzystania z ogólnodostępnego w budynku internetu mobilnego oraz stacjonarnego studenci i pracownicy INPiSM UJ są uprawnieni do używania udostępnianego przez Dział Usług Informatycznych UJ oprogramowania. Służy ono do komunikacji oraz kształcenia na odległość (środowisko Microsoft, np.: MS Outlook, MS Teams) oraz do usprawniania nauki oraz pracy badawczo-dydaktycznej (software zabezpieczający wykorzystywane, także prywatne, urządzenia osobiste – komputery, laptopy, smartfony, np. środowisko ESET, oraz wspomagający jak np.: Office 365, Corel,

Statistica czy MAXQDA). Pracownicy korzystają na miejscu z komputerów służbowych (desktpy, laptopy, urządzenia peryferyjne) oraz prywatnych. Bieżąca pomoc w obsłudze i użytkowaniu urządzeń zapewniana jest przez dwóch informatyków - etatowych pracowników WSMiP UJ.

Oferowana przez Centrum Zdalnego Nauczania UJ platforma e-learningowa Pegaz oraz aplikacja MS Teams, które umożliwiły kontynuowanie działalności dydaktycznej podczas pandemii COVID – 19 są nadal wykorzystywane w celach usprawnienia komunikacji pomiędzy pracownikami i studentami. Za ich pomocą gromadzi się i udostępnia zainteresowanym materiały do kursów dydaktycznych. Obie znajdują także zastosowanie w przypadku zarządzenia przez Rektora UJ trybu zdalnego dla zajęć dydaktycznych (Aneks 5.7). Wspomniane wyżej narzędzia, szczególnie MS Teams znajdują także zastosowanie w zdalnych posiedzeniach ciał kolegialnych (rada wydziału, rada instytutu) oraz katedr i zakładów.

Rozwojowi kompetencji użytkownika systemów zdalnej komunikacji i nauczania mogą służyć szkolenia organizowane w ramach projektu ZintegrUJ – Kompleksowego Programu Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego. Projekt służy poprawie jakości funkcjonowania i zarządzania UJ poprzez cztery moduły: programów kształcenia, podnoszenia kompetencji, studiów doktoranckich oraz zarządzania w instytucjach szkolnictwa wyższego i jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Zmierzają m.in. do zapewnienia najwyższej jakości nauczania oraz wzrostu atrakcyjności oferty dydaktycznej poprzez bogatą ofertę szkoleniową (np. program wsparcia studentów UJ w zakresie podnoszenia kompetencji językowych, zawodowych, informatycznych oraz z zakresu bezpieczeństwa – np. szkolenia z obsługi drona, pierwszej pomocy czy ochrony danych osobowych), a także do ewaluacji kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich UJ m.in. w zakresie obsługi narzędzi cyfrowych. Projekt jest dedykowany studentom, pracownikom, doktorantom oraz kadrze zarządzającej i administracyjnej. Od 2019 r. część studentów (Aneks 5.8) i pracowników INPiSM (Aneks 5.9) reprezentujących m.in. akredytowany kierunek korzystało z oferty programu ZintegrUJ (<https://zintegruj.uj.edu.pl/>).

Korzystanie z systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni przez pracowników i studentów akredytowanego kierunku zapewnione jest za sprawą tradycyjnych i cyfrowych zbiorów Biblioteki WSMiP oraz pobliskiej Biblioteki Jagiellońskiej. Usytuowana w budynku przy ul. Reymonta 4 biblioteka wydziałowa zajmuje powierzchnię ponad 2000 m.kw. (wypożyczalnia, czytelnia, magazyny). Gromadzi podręczniki, monografie oraz czasopisma naukowe. Biblioteka udostępnia zbiory do wypożyczenia, do pracy na miejscu oraz umożliwia dostęp do zasobów cyfrowych oferowanych przez uczelnię. W bibliotece znajdują się miejsca dla „pracy cichej” studentów oraz pracowników. Znaczna część zbiorów ulokowana jest w tzw. wolnym dostępie. Księgozbiory zabezpieczone zostały m.in. chipami oraz bramkami elektronicznymi. W bibliotece funkcjonuje także tzw. wrzutnia nocna, umożliwiająca zwroty książek o dowolnej porze. Szczegółowa charakterystyka działań Biblioteki WSMiP oraz Biblioteki Jagiellońskiej, wspomagających zarówno proces dydaktyczny jak i badania naukowe zawarta jest w Aneksie 5.10.

Studenci jednostki cyklicznie oceniają infrastrukturę, wykorzystywaną w procesie dydaktycznym, w tym ofertę bibliotek uczelnianych w badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej. Badanie przeprowadzane jest rokrocznie, obejmuje wszystkich studentów, doktorantów i słuchaczy studiów podyplomowych. W badaniach ubiegłorocznych (2022 r.) studenci kierunku najwyższej ocenili (na skali 1-5) takie aspekty zaplecza infrastrukturalnego jak: łatwość dotarcia do budynków dydaktycznych (4,55; n=11), wyposażenie sanitarne budynków (4,20; n=10), dostępność bezprzewodowego Internetu (4,09; n=11) oraz adekwatność wielkości sal do liczby uczestników zajęć (4,00; n=11). Najniższą ocenę uzyskała dostępność punktów ksero (1,78; n=9). W przypadku systemu bibliotecznego najwyższej oceniono: czas jednokrotnego wypożyczenia (4,67; n=18), dopuszczalną liczbę książek do jednokrotnego wypożyczenia (4,17; n=6), dostępność elektronicznych baz artykułów naukowych (4,00; n=6). Najniżej oceniono dostępność ksero (2,60; n=5). Szczegółowe wyniki badania BSS z 2022 r. zawarte są w Aneksie 5.11.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.		
2.		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Aneksy do Kryterium nr 5

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 5.1.	Charakterystyka pomieszczeń INPiSM 2023-24
Aneks 5.2.	Zarządzenie nr 85 Rektora UJ z 14.06.2022 r.
Aneks 5.3.	Pismo okólne nr 9 Kanclerza UJ z 29.04.2015 r.
Aneks 5.4.	Zarządzenie nr 64 Rektora UJ z 23.05.2023 r.
Aneks 5.5.	Zarządzenie nr 94 Rektora UJ z 19.09.2023 r.
Aneks 5.6.	Komunikat nr 7 Prorektora UJ ds. rozwoju z 21.03.2023 r.
Aneks 5.7.	Zarządzenie nr 104 Rektora UJ z 13.10.2023 r.
Aneks 5.8.	ZintegrUJ - lista studentów BN
Aneks 5.9.	ZintegrUJ - wykaz pracowników i kursów
Aneks 5.10.	Biblioteka WSMiP UJ
Aneks 5.11.	Barometr Satysfakcji Studenckiej 2022

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ nieustannie rozwija współpracę z otoczeniem zewnętrznym, na które składają się zarówno jednostki administracyjne (zarówno centralne jak i samorządowe) jak i organizacje społeczno-gospodarcze oraz przedstawiciele biznesu. Współpraca ta obejmuje realizację wspólnych projektów o zróżnicowanym charakterze, których integralną część jest analiza programowa, w tym konstruowanie, realizacja i doskonalenia programu studiów. Uwzględniając przedstawioną w różnych miejscach raportu aktywność jednostki, jak również opisane formy współpracy z interesariuszami w profilach pracowników (Załącznik 2.4) skierowane na współpracę z interesariuszami w zakresie doskonalenia programu studiów, należy stwierdzić, że interesariusze mają realny wpływ na rozwój i kształt kierunku studiów. Konsultacje z partnerami z otoczenia społecznego mają stały charakter i odbywają się głównie w ramach realizowanych projektów i zróżnicowanych form współpracy. Przykładem takiej aktywności jest współpraca przy zrealizowanych w ostatnim czasie zmianach programowych, przy których dużą rolę odegrały również konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi.

Należy podkreślić, że współpraca jednostki z partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego jest realizowana na wielu różnych polach, ma systemowy i zróżnicowany charakter, a także jest prowadzona systematycznie, z uwzględnieniem analizy efektywności współpracy i dalszego jej rozwoju. W tym aspekcie należy również podkreślić, że współpraca ta ma również wymiar międzynarodowy i realizowana jest wieloma zróżnicowanymi zagranicznymi partnerami. Dodatkowe informacje na temat współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w zakresie doskonalenia programu studiów, w tym analizy dotyczącej funkcjonowania praktyk, przedstawione zostały w kryterium nr 10.

Jednoznacznym potwierdzeniem wskazanych aspektów jest wynik analizy dotychczasowych form wsparcia systemowego dla współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Dlatego też w 2022 r. na poziomie jednostki, w ramach Programu IDUJ stworzony został specjalny Konkurs na rozwój współpracy z otoczeniem zewnętrznym uczelni. Celem Konkursu jest rozwój współpracy zespołów badawczych WSMiP UJ z interesariuszami zewnętrznymi, stworzenie mechanizmu umożliwiającego nabywanie i rozwijanie kompetencji naukowców związanych ze współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym, rozwój strategicznych partnerstw z instytucjami z otoczenia społeczno-gospodarczego, zwiększenie wpływu społecznego uczelni, przełożenie wyników badań naukowych na procesy i zmiany społeczne. Należy podkreślić, że w skład zespołów realizujących projekt, oprócz dwojga pracowników WSMiP, musi wchodzić co najmniej jeden przedstawiciel otoczenia społeczno-gospodarczego oraz co najmniej jeden student z kierunków studiów na WSMiP UJ. Do wniosku konkursowego należy dołączyć również deklarację współpracy ze strony interesariusza zewnętrznego z otoczenia społeczno-gospodarczego uczelni, potwierdzającą realne zainteresowanie współpracą i udziałem w projekcie. Rezultatem projektów może być działanie, którego celem jest zwiększenie wpływu społecznego uczelni i wspierające przełożenie wyników badań naukowych na procesy i zmiany społeczne. Należy podkreślić, że w trakcie realizowanych działań i projektów, odbywają się również rozmowy i konsultacje z interesariuszami dotyczące doskonalenia programu studiów. Szczegółowe informacje na temat ostatniej edycji konkursu dostępne są na stronie internetowej: <https://wsmip.uj.edu.pl/wspolpraca-z-otoczeniem-trzecia-edycja>

Analizy rynku pracy, badanie reprezentantów firm oraz oferta szkoleniowa skierowana przede wszystkim do studentów i studentek jest główną domeną uniwersyteckiego Biura Karier. Na stronie <https://biurokarier.uj.edu.pl/> można znaleźć zarówno oferty pracy jak i praktyk, staży czy profesjonalne doradztwo zawodowe. Biuro Karier nawiązuje również szeroko rozumianą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Biuro Karier współpracuje z firmami oraz instytucjami w zakresie: szkoleń (podnoszenie umiejętności twardych oraz miękkich), prezentacji firm lub instytucji, Targów Pracy oraz zamieszczania na stronie internetowej ogłoszeń o pracę, praktykę lub wolontariat. Na podstawie ofert pracy gromadzonych i publikowanych przez Biuro Karier oraz pracodawców, Zespół ds. Realizacji Badań w Centrum Wsparcia Dydaktyki opracował ilościową analizę

treści ofert (m.in. wymagań odnośnie kompetencji, które powinni posiadać studenci ubiegający się o pracę lub praktykę, oferowanych stanowisk itd.).

Działalność na poziomie INPiSM UJ ma charakter z jednej strony uzupełniający, z drugiej bardziej specjalistyczny – uwzględniający specyfikę prowadzonych w instytucie kierunków studiów – w tym bezpieczeństwa narodowego. Nad procesem praktyk i karier czuwa instytutowy Koordynator ds. praktyk i karier dr Maksymilian Galon, który kieruje również wydziałową Przestrzenią Kreatywnej Współpracy łącząc tym samym praktyki z możliwością nabywania w murach uczelni umiejętności pracy kreatywnej, ko-kreacji, pracy projektowej a w przyszłości również możliwość nabywania kompetencji miękkich (Aneks 6.1. Przykładowe miejsca realizacji praktyk).

Potrzeba przeniesienia ciężaru prac z praktyk w innym kierunku odkryły przed jednostką przeprowadzone w roku 2020/2021 badania (od 2015-2020 podstawą oceny systemu praktyk była Karta Oceny Praktyk – z powodu zbyt małej stopy zwrotu oraz na skutek rekomendacji PKA jednostka odeszła od tej formy oceniania praktyk). Badania opierały się na metodach mieszanych oraz implementowały zalecenia Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Składały się na nie dyskusje z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, konsultacje ze stroną studencką, szczegółowa analiza zawartości ofert pracy, analiza rynku, przegląd ofert praktyk w innych uczelniach (również międzynarodowych). W skład zespołu oprócz pracowników naukowych wchodził również studenci i studentki – przede wszystkim bezpieczeństwa narodowego.

Badania jednoznacznie potwierdziły, że praktyki na kierunkach ogólnoakademickich powinny mieć charakter uzupełniający, ponieważ kompetencje można zdobywać w różnoraki sposób, a sztywny program praktyk, konieczność stawiennictwa w miejscu odbywania praktyk, czy 8-godzinne przebywanie w zakładzie pracy koliduje w roku akademickim z innymi obowiązkami, a w wakacje z często wykonywaną pracą zawodową (wielu studentów i studentek wskazuje na kolizję z pracą również w czasie trwania roku akademickiego). Badania wskazują również na atrakcyjność zastąpienia praktyk innymi aktywnościami przygotowującymi do wejścia na rynek pracy. Warto podkreślić również, że z punktu widzenia interesariuszy, relatywnie mała liczba godzin praktyk utrudnia przygotowanie atrakcyjnego programu praktyk przy jednoczesnej obecności na rynku ofert płatnych praktyk i staży oferowanych przez firmy oferujące zatrudnienie po zakończonym programem stażu lub praktykach. W związku z powyższym program praktyk, po uzyskaniu aprobaty wszystkich interesariuszy wewnętrznych i spełnieniu wymogów formalnych, planuje się zastąpić innymi formami aktywności.

Aktualnie INPiSM UJ nawiązał współpracę z Małopolskim Instytutem Kultury w Krakowie, instytucją, która również badała praktyki studentów w instytucjach kultury. Efekty prac MIK dostępne są na stronie <https://mik.krakow.pl/publikacje/praktyki-studenckie-w-instytucjach-kultury/>. W tej chwili jednostka planuje m.in. wprowadzenie do kształcenia mikropoświadczeń. W najbliższym czasie projekt będzie rozwijany w Pracowni Kreatywnej Współpracy metodą Design Sprint przy udziale m.in. studentów i studentek (szerzej na ten temat w Aneksie 6.2.).

Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych rozwija również współpracę z otoczeniem w wymiarze indywidualnym. Pracownicy Instytutu prowadzący zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe angażowani są w różne formy współpracy jako eksperci, recenzenci czy doradcy, co przekłada się na ułatwione pozyskiwanie staży, praktyk czy pracy przez studentów. Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ współpracuje z wieloma zróżnicowanymi zewnętrznymi partnerami, w tym m.in:

1. Instytutem Kościuszki, Klubem Jagiellońskim, Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej, Ośrodkiem Studiów Wschodnich, Polskim Instytutem Spraw Międzynarodowych, Centrum Młodzieży im. dr H. Jordana w Krakowie, Ośrodkiem Myśli Politycznej – w zakresie współpracy eksperckiej;
2. Biurem Analiz Sejmowych, Ministerstwem Edukacji i Nauki, Ministerstwem Spraw Zagranicznych RP, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Parlamentem Europejskim, Ministerstwem Rozwoju i Technologii, Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii, Kancelarią Prezydenta RP – w przygotowaniu ekspertyz;

3. Onet, WP.PL, cyberdefence24, Dziennik Gazeta Prawna, Gazeta Krakowska, Dziennik Polski, TVP, TOK FM, Radio Kraków, Nowa Europa Wschodnia, Pressje, Nowa Konfederacja i Portal Spraw Zagranicznych – w zakresie publikacji o charakterze publicystycznym lub w zakresie artykułów popularnonaukowych;
4. LSE Ideas – think-tankiem The London School of Economics and Political Science (udział w seminariach naukowych, a także autorskie artykuły pracowników INPiSM Prof. dr. hab. Artura Gruszczaka, dr Dominiki Dziwisz oraz dr Pawła Ścigaja na blogu LSE Ideas (<https://ratiuforum.com/category/articles/>);
5. Ponadto INPiSM UJ brał również udział w projekcie „Świat Blżej Uczniów” realizowanym przez Global Trends Lab działającym w ramach Priorytetowego Obszaru Badawczego Society of the Future, którego celem była współpraca w okresie pandemii ze szkołami oraz stowarzyszeniami w zakresie wykładów dotyczących problematyki bezpieczeństwa. Inicjatywa ta obecnie jest kontynuowana we współpracy z lokalnymi szkołami partnerskimi.

Pozaakademickie i profesjonalne doświadczenie wykładowców na kierunku bezpieczeństwo narodowe jest szeroko wykorzystywane przez nich zarówno podczas zajęć dydaktycznych, jak i w aktywnościach oraz przedsięwzięciach wspierających proces dydaktyczny i nierzadko wykraczających poza ten proces. Szczególnie ważne jest tu doświadczenie wielu Pracowników zdobyte w pracy zawodowej (niekiedy czynnej) w policji, wojsku, organach władzy oraz instytucjach publicznych, w wybranych ministerstwach, placówkach dyplomatycznych, Urzędzie Miasta Krakowa i innych, które umożliwia przekazanie studentom bezpieczeństwa narodowego wiedzy na temat praktycznych aspektów funkcjonowania instytucji bezpieczeństwa.

Pracownicy INPiSM UJ przygotowują również kursy dla młodzieży ze szkół średnich w ramach Fundacji Uniwersytet Dzieci oraz Polskiej Akademii Dzieci, a także wykłady dla uczniów i dzieci przedszkolnych (np. w Szkole Podstawowej w Więclawicach Starych, Państwowym Zespole Szkół Muzycznych w Krakowie, Przedszkolu nr 65 w Krakowie oraz Liceum Pijarów w Krakowie, liceum w Wieliczce).

Dodatkowo w roku akademickim 2022/23 przeprowadzono w Przestrzeniach Kreatywnej Współpracy pilotażowe warsztaty kreatywne dla Publicznego Przedszkola Radość w Krakowie, a w roku akademickim 2023/2024 również pilotażowe warsztaty kreatywne dla dwóch klas pierwszych S.P. im. Anny Iskry w Mietniowie. Obydwa pilotaże zakończone ewaluacją skutkują wprowadzeniem do stałej oferty skierowanej dla otoczenia zewnętrznego warsztatów kreatywnych dla najmłodszych. Aktualnie rozwijane są projekty skierowane do starszych uczniów.

Ważnym elementem współpracy z absolwentami jest również realizacja projektu Dzień Wydziału. W tym wydarzeniu biorą udział absolwenci, którzy dzielą się ze studentami swoją wiedzą i doświadczeniem oraz przekazują rekomendacje i opinie w zakresie nabytej w trakcie studiów wiedzy oraz kompetencji, które okazały się bardzo przydatne na rynku pracy.

Praktyki zawodowe realizowane we współpracy z interesariuszami

Jak wspomniano, student zobowiązany jest do odbycia praktyk realizowanych we współpracy z interesariuszami, w wymiarze 60 godzin. Praktykę może rozpocząć student po ukończeniu III semestru studiów. Zgodnie z programem studiów student kierunku bezpieczeństwo narodowe powinien realizować praktyki zawodowe w IV semestrze studiów. Student zobowiązany jest do rozliczenia odbytej praktyki poprzez złożenie wymaganych dokumentów Koordynatorowi INPiSM ds. praktyk i karier (najpóźniej do VI semestru studiów). Praktyki studenckie mogą być realizowane w kraju i za granicą (w obydwu przypadkach również zdalnie). Realizacja praktyk powinna odbywać się w okresie wolnym od zajęć dydaktycznych, choć dopuszcza się możliwość odbywania praktyk w trakcie trwania roku akademickiego, pod warunkiem realizacji innych obowiązków wynikających z realizacji programu studiów. Student dokonuje wyboru miejsca odbycia praktyki spośród proponowanych instytucji/organizacji przez Uczelnię lub wybranych samodzielnie, które wyrażą zgodę na przyjęcie go

na praktykę. W trakcie praktyki student realizuje zadania zgodne z wymogami danej instytucji i planem praktyk.

Nadzór nad praktykami sprawuje Koordynator INPiSM ds. praktyk i karier. Podstawą zaliczenia praktyki jest przedstawione przez studenta zaświadczenie o pozytywnym ukończeniu praktyki wystawione przez jednostkę organizacyjną, w której student realizował praktykę lub dzienniczek praktyk z odpowiednią adnotacją poświadczającą ocenę. Student nie otrzymuje wynagrodzenia z tytułu odbywanych praktyk. Za zaliczenie praktyk i uzyskanie przypisanych im efektów uczenia się student otrzymuje 3 punkty ECTS.

Sposoby i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Pytanie o ocenę współpracy jednostki z podmiotami zewnętrznymi podczas realizacji programu studiów kierowane jest do studentów podczas wspomnianego badania Barometr Satysfakcji Studenckiej. W badaniu przeprowadzonym w 2022 roku kryterium "jednostka współpracuje z podmiotami zewnętrznymi (firmy, instytucje, organizacje) przy tworzeniu i realizacji programu studiów" dla kierunku bezpieczeństwo narodowe uzyskało wartość 2,9 (n=8). Średnia wartość odpowiedzi na pytanie, czy jednostka umożliwia lub ułatwia nawiązanie kontaktów z podmiotami zewnętrznymi takimi jak firmy, instytucje, organizacje, wyniosła również 2,9 (n=9) [skala 1-5].

Organizacja wizyt studyjnych

Dodatkową formą konsultacji programu studiów z interesariuszami są również organizowane na poziomie jednostki wyjazdy studyjne, w których udział biorą studenci. Mają one na celu pogłębienie wiedzy i kompetencji uczestników, jak również w ich trakcie prowadzone są konsultacje dotyczące realizacji programu studiów oraz jego doskonalenia. Przykładem tego typu działań jest organizacja wizyty studyjnej w marcu 2023 r. w Przedstawicielstwie RP przy Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku, jak również poszczególnych strukturach Organizacji Narodów Zjednoczonych. Kolejnym przykładem tego typu aktywności jest organizacja wizyty studyjnej w Warszawie w listopadzie 2023 r. W jej trakcie studenci wzięli udział w spotkaniach w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce, Akademii Dyplomatycznej oraz Ministerstwie Spraw Zagranicznych. W trakcie wyjazdu zorganizowane zostały również specjalistyczne warsztaty poświęcone protokołowi dyplomatycznemu. Należy podkreślić, że w trakcie konsultacji z interesariuszami odbyły się również rozmowy na temat realizacji i doskonalenia programu studiów na danym kierunku.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.		
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Aneksy do Kryterium nr 6

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 6.1.	Przykładowy wykaz miejsc odbywania praktyk
Aneks 6.2.	Specyfikacja PKW

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Kwestia dążenia do podnoszenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia została wpisana w programy studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunku bezpieczeństwo narodowe. Jak wspomniano w Kryterium 1, koncepcja kształcenia prezentowanego kierunku zakłada przygotowanie oferty dydaktycznej „skierowanej zarówno do polskiego, jak i zagranicznego studenta”. Te działania są również spójne z wizją rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego jako „umiędzynarodowionego uniwersytetu, atrakcyjnego dla studentów, doktorantów, nauczycieli i naukowców z Europy i świata”. Cel ten został zapisany w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Jagiellońskiego do 2030 r. jako jeden z priorytetowych kierunków działań (Aneks 1.2.).

W programie studiów pierwszego stopnia do efektów uczenia się zaliczono nabycie kompetencji językowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Zajęcia z wybranego języka obcego zaczynają się w semestrze pierwszym i trwają przez cztery semestry (2 punkty ECTS w wymiarze 30 godzin kontaktowych na semestr, łącznie - 120 godzin) a sam kurs zakończony jest egzaminem. W sumie w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych na pierwszym stopniu studiów student uzyskuje 8 punktów ECTS.

Kształcenie w języku obcym jest przewidziane także na drugim stopniu kierunku bezpieczeństwo narodowe. W efektach uczenia się przewidziano, że absolwent prezentowanego kierunku potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ ESOKJ, wraz z umiejętnością posługiwania się terminologią uwzględniającą specyfikę nauk o bezpieczeństwie. W programie studiów na tym stopniu przewidziano 60 godzin wybranego języka obcego, które student realizuje w ramach dwóch semestrów roku pierwszego; kurs kończy się egzaminem. W sumie, w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych, student drugiego stopnia uzyskuje 4 punkty ECTS.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 112 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z 16 października 2020 r. (Aneks 7.1.) działalność dydaktyczną w zakresie nauczania języków obcych studentów UJ prowadzi Jagiellońskie Centrum Językowe. Dodatkowo od roku akademickiego 2022/2023 studenci studiów drugiego stopnia, na mocy Zarządzenia nr 112 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 5 września 2022 roku w sprawie: szczegółowych warunków i zasad realizacji drugiego lektoratu języka obcego nowożytnego w ramach przedmiotów do wyboru przez studentów rozpoczynających w roku akademickim 2022/2023 studia drugiego stopnia, mogą realizować, bez wnoszenia opłat, zajęcia z dodatkowego lektoratu jako przedmiotu nieobjętego programem studiów (Aneks 7.2.).

Warto wspomnieć, że zgodnie z Zarządzeniem 138 Rektora UJ z dnia 13 grudnia 2022 roku osoby na studiach pierwszego stopnia, studiach drugiego stopnia i jednolitych studiach magisterskich mogą uzyskać zaliczenie lektoratu języka obcego na podstawie uznawanego i ważnego certyfikatu potwierdzającego znajomość języka obcego, po uzyskaniu zgody kierownika właściwego zespołu językowego w JCJ lub jego zastępcy. Wykaz stosownych certyfikatów znajduje się w załączniku nr 1 do ww. Zarządzenia (Aneks 7.3.). Studenci, którzy zaliczyli w ten sposób kurs mają prawo do kontynuacji języka na wyższym poziomie lub do nauki dowolnego języka na kursach tradycyjnych i tematycznych oferowanych przez JCJ.

INPiSM posiada i ciągle rozbudowuje własną ofertę kursów w językach obcych. Jest to szczególnie ważne w kontekście rozwijania przez studentów umiejętności posługiwania się terminologią związaną z naukami o bezpieczeństwie. Aktualna oferta obejmuje dwadzieścia trzy kursy w języku angielskim (Aneks 7.4).

Jak wspomniano we wcześniejszych kryteriach, w programie studiów kierunku bezpieczeństwo narodowe na studiach pierwszego stopnia przewidziano wymóg zaliczenia przynajmniej jednego kursu w języku obcym. W programie studiów drugiego stopnia przewidziano wymóg zaliczenia przynajmniej dwóch kursów w języku obcym.

Mobilność i współpraca międzynarodowa

Zgodnie z celami strategicznymi Uczelni i Wydziału dotychczasowe działania w kierunku umiędzynarodowienia procesu kształcenia w INPiSM są cały czas kontynuowane. INPiSM UJ jest stroną ponad osiemdziesięciu umów międzyinstytucjonalnych w ramach programu Erasmus+. Co roku studenci bezpieczeństwa narodowego uczestniczą w wymianie w ramach tego programu, biorąc udział w studiach oraz w praktykach (zob. Tabela 1). Instytut cieszy się również popularnością wśród studentów przyjeżdżających. Corocznie w kursach anglojęzycznych uczestniczy kilkudziesięciu studentów z zagranicznych ośrodków – np. w roku akademickim 2022/23 było to 81 osób. Na podkreślenie zasługuje fakt współpracy Instytutu w ramach programu Erasmus+ z zagranicznymi akademiami wojskowymi. Są to Vasil Levski National Military University z Bułgarii oraz dwa rumuńskie ośrodki - "Mihai Viteazul" National Intelligence Academy i "Nicolae Balcescu" Land Forces Academy. Wymiana w ramach tych porozumień, ze względu na ich specyfikę i specjalistyczne programy, jest dostępna tylko dla studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe. Program Erasmus+ umożliwia również wyjazdy do krajów partnerskich oraz na praktyki studenckie.

Tabela 1. Studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe wyjeżdżający w ramach programu Erasmus+ w latach 2015-2023 (studia + praktyki).

2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
3(+0)	16 (+0)	4 (+2)	10 (+4)	2 (+0)	1 (+0)	3 (+0)	10 (+0)

Monitorowaniem procesu kształcenia na uczelniach zagranicznych studentów wyjeżdżających zajmuje się Koordynator INPiSM ds. Programu Erasmus+, wspomagany przez Dział Obsługi Studentów Zagranicznych UJ oraz Dział Współpracy Międzynarodowej UJ. Studenci przyjeżdżający do Instytutu w ramach programu Erasmus+ objęci są opieką i wsparciem Wydziałowego Koordynatora Programu jak również Działu Obsługi Studentów Zagranicznych. Studenci Instytutu biorący udział w programie Erasmus+, którzy spełniają kryteria ujęte w definicji „osób z mniejszymi szansami”, otrzymują dodatkowo kwotę 250 euro miesięcznie. Kryterium to odnosi się do osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności lub pobierającym stypendium socjalne.

Z umów w ramach programu Erasmus+ korzystają również pracownicy (zob. Tabela 2), co jest kolejną formą umiędzynarodowienia prowadzonych badań i realizacji zajęć dydaktycznych. Lata 2020-2021 były tutaj odstępstwem od trendu ze względu na sytuację pandemiczną, jednak po przywróceniu mobilności międzynarodowej w tym zakresie, dane wskazują na powrót do poprzedniego trendu.

Tabela 2. Wyjazdy pracowników INPiSM w ramach programu Erasmus+.

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
14	13	14	1	1	8	5

Uniwersytet Jagielloński jest partnerem także innych umów bilateralnych (w tym również z państwami spoza Europy, np. USA) oraz członkiem wielu krajowych i międzynarodowych sieci współpracy. Warto tutaj wspomnieć o związku uniwersytetów Una Europa (od 2018 r.), skupiającej aktualnie (oprócz UJ) dziesięć wiodących europejskich uczelni badawczych: Wolny Uniwersytet Berliński (Niemcy), Uniwersytet Boloński (Włochy), Uniwersytet Complutense w Madrycie (Hiszpania), Katolicki Uniwersytet Lowański (Belgia), Uniwersytet Paryski 1 (Francja), Uniwersytet Edynburski (Wielka Brytania), University College Dublin (Irlandia), Uniwersytet Leideński (Holandia), Uniwersytet w Zurychu (Szwajcaria) oraz Helsingin Yliopisto (Finlandia). W ramach Una Europa w roku akad. 2020/21 został zorganizowany program Virtual Mobility in Emergency, w ramach którego studenci UJ mogli uczestniczyć w zdalnym nauczaniu na czterech zagranicznych uniwersytetach (w Bolonii, w Helsinkach, w Berlinie oraz w Leuven). Studenci INPiSM biorą udział w wyjazdach w ramach

umów bilateralnych, a także uczestniczyli w zdalnym nauczaniu w ramach wspomnianego programu Una Europa (3 studentów). Instytut przyjmuje też zagranicznych studentów przyjeżdżających w ramach wspomnianych umów spoza programu Erasmus+ (zob. Tabela 3).

Tabela 3. Przyjazdy studentów na studia i staże do INPiSM w ramach innych programów wymiany międzynarodowej niż program Erasmus+.

2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
9	6	15	12	11	6	9	9

Na uwagę zasługuje również aktywność międzynarodowa pracowników etatowych Instytutu poza programem Erasmus+. W zestawieniu Tabela 4 ujęto pozostałe wyjazdy pracownicze, na które składają się m.in. wyjazdy badawcze, konferencje, zagraniczne wykłady oraz konsultacje, co potwierdza wysoki poziom aktywności międzynarodowej kadry.

Tabela 4. Liczba zagranicznych wyjazdów pracowników INPiSM w latach 2015-2023.

2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
70	78	98	6	19	40	87

Wykłady zagranicznych naukowców

Studenci bezpieczeństwa narodowego mają również możliwość uczestniczenia w zajęciach i wykładach prowadzonych przez zagranicznych naukowców wizytujących UJ. W ramach inicjatywy Erasmus+ i innych programów wymiany uczelnianej przyjeżdżają do INPiSM dydaktycy z partnerskich uczelni prowadzący wykłady dla studentów INPiSM m.in. z "Nicolae Balcescu" Land Forces Academy (np. Lt. Assoc. Prof. Aurelian Ratiu - 16-20.05.2016 r.) oraz University of Defence z Brna (Col. Dipl. Eng. Vladan Holcner-13-14.11.2017 r.). Warto również wspomnieć o cyklu „Leadership” zainicjowanym w listopadzie 2020 r. przez Katedrę Bezpieczeństwa Narodowego. Formuła spotkań polega na wykładzie zaproszonego gościa i sesji Q&A z udziałem publiczności. Spotkania prowadzone są online w językach polskim i angielskim (np. "System Leadership: Its Role in a Collaborative Environment" wygłoszony przez dra Stevena Horsley’a czy "Strategic environment, strategic culture, and leadership: The strategic triad" wygłoszony przez gen. dra Františka Mičánka). W 2023 r. wykłady wygłosili m.in. prof. Mary Kaldor ("The relevance of the analysis of New Wars to the situation in Ukraine"), dr Marco Krüger ("Resilience in International Relations: Buzzword or Political Panacea?") czy dr Adrian Lazaroaia ("Frontex and Its Risk Analysis Capabilities"). W ostatnich miesiącach Instytut odwiedzili także wykładowcy z Libertas University (kwiecień 2023), Universidad de Burgos (maj 2023), University of Crete (maj i listopad 2023), St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Tyrnovo (listopad 2023).

Anglojęzyczne programy Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych

W zakresie procesu umiędzynarodowienia kierunku bezpieczeństwo narodowe ważny jest również kontekst instytucjonalny. W ramach Wydziału oferowany jest szereg anglojęzycznych programów studiów pierwszego i drugiego stopnia, w które zaangażowani są również pracownicy Instytutu. Warto tutaj wspomnieć o programie International Relations and Area Studies oraz o programie studiów magisterskich oferowanym przez Centrum Studiów Międzynarodowych i Rozwoju UJ, czyli MA in International Security and Development Studies. Takie doświadczenie dydaktyczne zdecydowanie sprzyja umiędzynarodowieniu perspektywy nauczania i podnoszeniu jakości kształcenia studentów w Instytucie.

Wsparcie mobilności międzynarodowej

Należy również wspomnieć, że na poziomie jednostki w ramach Programu IDUJ stworzony został specjalny mechanizm wsparcia procesu mobilności naukowców oraz internacjonalizacji wyników prowadzonych badań, jakim jest Konkurs na wyjazdy zagraniczne w ramach Funduszu Wyjazdowego. Celem Konkursu jest dalsze umiędzynarodowienie badań, upowszechnienie dorobku pracowników WSMiP w wymiarze międzynarodowym, budowanie trwałych i wzajemnie korzystnych partnerstw badawczych, a także wzmocnienie międzynarodowej rozpoznawalności Uniwersytetu Jagiellońskiego. W konkursie finansowany jest czynny udział pracowników w prestiżowych zagranicznych konferencjach naukowych oraz staże badawcze w renomowanych ośrodkach badawczych za granicą. Finansowanie mogą uzyskać wyjazdy konferencyjne i staże badawcze, których zakładanym efektem jest przygotowanie publikacji, której przypisano co najmniej 100 punktów, zgodnie z aktualnym wykazem czasopism naukowych, przygotowanie monografii lub rozdziału w wydawnictwie z II poziomu lub prestiżowym wydawnictwie międzynarodowym z I poziomu, a także złożenie wniosku projektowego w instytucji zewnętrznej finansującej badania naukowe. Szczegółowe informacje na temat ostatniej edycji konkursu dostępne są na stronie internetowej: <https://wsmip.uj.edu.pl/fundusz-wyjazdowy-druga>.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.		
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

.....

Aneks do Kryterium nr 7

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 7.1.	Zarządzenie nr 112 Rektora UJ w sprawie organizacji i szczegółowych zasad zaliczania lektoratu z 16 października 2020 r.
Aneks 7.2	Zarządzenie nr 112 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 5 września 2022 roku w sprawie: szczegółowych warunków i zasad realizacji drugiego lektoratu języka obcego nowożytnego w ramach przedmiotów do wyboru przez studentów rozpoczynających w roku akademickim 2022/2023 studia drugiego stopnia

Aneks 7.3.	Zarządzenie 138 Rektora UJ z dnia 13 grudnia 2022 roku w sprawie zmiany zarządzenia nr 112 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 16 października 2020 roku w sprawie organizacji i szczegółowych zasad zaliczania lektoratu języka obcego przez studentów studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich oraz wykazu uznawanych certyfikatów potwierdzających znajomość języka obcego (nie dotyczy Collegium Medicum)
Aneks 7.4.	Wykaz kursów anglojęzycznych oferowanych w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Zakres i formy wsparcia dla studentów

Wsparcie studentów w INPiSM na kierunku bezpieczeństwo narodowe i innych kierunkach prowadzonych w jednostce obejmuje zróżnicowane formy i działania, w tym wsparcie administracyjne, w zakresie procesu kształcenia, rozwoju społecznego, naukowego i zawodowego, jak i, co wydaje się szczególnie istotne obecnie (skutki pandemii COVID-19, wojna na Ukrainie) rozbudowany system pomocy i wsparcia w sytuacjach trudnych i kryzysowych z uwzględnieniem wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego.

Wsparcie administracyjne realizowane jest przez Dyрекcję INPiSM, ze szczególnym uwzględnieniem Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych oraz sekretariatu dla kierunku bezpieczeństwo narodowe. Procedury podejmowania decyzji określone w Regulaminie studiów UJ oraz innych przepisach wewnętrznych i ogólnych są w przypadkach nietypowych i trudnych uzupełniane przez dodatkowe mechanizmy zwłaszcza konsultacje z zainteresowanymi, w tym studentami oraz pracownikami Instytutu, mające na celu jak najbardziej wszechstronne wyjaśnienie sprawy, jak i pogłębione rozumienie jej charakteru i okoliczności. Szczególnie mocno trzeba podkreślić, że studenci przed rozstrzygnięciem swoich spraw mają możliwość przedstawienia swoich racji Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych podczas dyżuru. Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych dr Edyta Chwiej pozostaje w stałym kontakcie ze studentami pośrednio, z udziałem starostów roku oraz bezpośrednio. Studenci mają możliwość bezpośredniego spotkania i rozmowy z władzami INPiSM, a także kontaktu drogą elektroniczną za pomocą MS Teams oraz poczty elektronicznej.

Obsługą administracyjną kierunku bezpieczeństwo narodowe zajmują się 2 osoby w sekretariacie INPiSM, przy czym osoby zajmujące się obsługą pozostałych kierunków studiów prowadzonych w jednostce są przygotowane do udzielenia wszelkiej pomocy i wzajemnego wsparcia, także w zakresie bezpośredniego kontaktu ze studentami bezpieczeństwa narodowego, o ile zajdzie taka potrzeba. W przypadkach wymagających konsultacji w kwestiach regulaminowych oraz wszystkich innych spraw, studenci mają możliwość skorzystania z pomocy Dyrekcji INPiSM podczas dyżurów (odbywających się zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie), oraz w drodze komunikacji elektronicznej. Dotyczy to szczególnie przypadków nietypowych oraz zażaleń i skarg na zachowania członków wspólnoty INPiSM wykraczających poza przyjęte normy lub łamiących regulacje prawne i procedury. W takich przypadkach skarga jest każdorazowo odnotowywana i przekazywana do dalszego procedowania.

System wsparcia rozwoju naukowego oraz zawodowego studentów bezpieczeństwa narodowe jest zróżnicowany i obejmuje poziomy Instytutu, Wydziału oraz Uniwersytetu. Na poziomie najbardziej podstawowym pracownicy INPiSM podczas zajęć i konsultacji (także w trybie zdalnym) służą wszelką pomocą oraz informacjami w zakresie rozwoju naukowego i – w miarę możliwości – zawodowego. Rozwijane są także wspólne projekty podnoszące kompetencje badawcze studentów, które znajdują finansowanie w programie ID.UJ. Przykładem może tu być Projekt Wywiadujemy prowadzony m.in. przez pracownika Katedry Bezpieczeństwa Narodowego, który z udziałem studentów i absolwentów akredytowanego kierunku w długofalowej perspektywie zmierza do opracowania, rozbudowy istniejących i umieszczenia w Wikipedii wysokiej jakości haseł z zakresu studiów wywiadowczych (<https://zbn.inp.uj.edu.pl/wywiadujemy-o-projekcie>). Na poziomie Wydziału studenci bezpieczeństwa narodowego mogą nabywać kompetencje badawcze i zawodowe, jak i też prezentować wyniki swoich badań, biorąc udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach. Niezwykle ważnym elementem systemu wsparcia studentów są narzędzia adresowane do studentów z niepełnosprawnością, mające na celu wyrównywanie ich szans poprzez opracowywanie i wdrażanie racjonalnych adaptacji. W dostępie do edukacji wsparcia studentom z niepełnosprawnością udziela Centrum Dostępności (<https://cd.uj.edu.pl/>).

Centrum Dostępności UJ oferuje:

- indywidualne konsultacje w zakresie opracowywania i wdrażania racjonalnych adaptacji mających na celu równe traktowanie osób z niepełnosprawnościami i ze szczególnymi potrzebami; Zarządzenie 150 Rektora UJ (Aneks 2.8.)

- w indywidualnych przypadkach: wsparcie asystenta dydaktycznego;
- konsultacje związane z procesem nauki, realizowane zarówno poprzez spotkania indywidualne, jak i warsztaty grupowe. Skierowane do są do wszystkich studentów UJ, którzy chcą skuteczniej stawiać czoła wyzwaniom. Oferta dotyczy następujących tematów: 1. Narzędzia do efektywnego uczenia się, zarządzanie sobą w czasie, zarządzanie stresem, kreatywne uczenie się. <https://przelamuj.uj.edu.pl/harmonogramy/warsztaty-dla-studentow-uj>; <https://przelamuj.uj.edu.pl/portal-dorada>;
- indywidualne porady technologiczne, mające na celu dostarczenie najlepszych narzędzi i aplikacji wspierających efektywną naukę. Konsultacje są dostosowane do indywidualnych preferencji oraz specjalizacji studiowanego kierunku;
- wsparcie techniczne na uczelni. W budynku, gdzie studiuje osoba niewidoma, CDUJ tworzy szczegółowy opis budynku. W budynku, gdzie studiuje osoba ze spektrum przeprowadzany jest przez zespół CD audyt informacyjno-nawigacyjny;
- lektoraty dedykowane studentom, którzy z powodu ograniczeń fizycznych lub poznawczych napotykają trudności w uczestnictwie w tradycyjnych lektoratach;
- opracowywanie indywidualnych planów ewakuacji dla studentów z wyzwaniami w sferze wzroku, słuchu, w spektrum autyzmu;
- możliwość wypożyczenia niezbędnego sprzętu, takiego jak dyktafony czy słuchawki wyciszające, aby usprawnić proces nauki;
- organizację szkoleń dedykowanych kadrom akademickim, obejmujących zagadnienia wsparcia studentów z różnorodnymi niepełnosprawnościami. Tematyka obejmuje szkolenia ogólne, dostępność materiałów, techniki prezentacyjne, różnorodne metody nauczania oraz wykorzystanie nowoczesnych technologii edukacyjnych.

Analizując kwestie form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, należy również zwrócić uwagę, że pod koniec roku 2020 nastąpiła wspomniana przeprowadzka INPiSM do nowego budynku WSMiP, który wyposażony jest w najnowsze rozwiązania w zakresie ułatwień dla studentów z niepełnosprawnością. Z kolei w roku 2021 Tydzień Jakości Kształcenia poświęcony był systemowi wsparcia dla osób kształcących się na Uczelni, w tym osobom szczególnie uzdolnionym; osobom ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi lub w szczególnej sytuacji życiowej. W ramach wydarzenia przygotowano szereg debat, szkoleń i prezentacji, do udziału w których zaproszeni zostali zarówno studenci, jak i pracownicy Wydziału. W odniesieniu do niezwykle istotnych obecnie wyzwań związanych z kondycją psychofizyczną, na Uniwersytecie Jagiellońskim została również powołana jednostka oferująca wsparcie w obszarze zdrowia psychicznego – Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji "SOWA" (<https://www.uj.edu.pl/sowa>), w której potrzebujący studenci mogą uzyskać systemową pomoc.

Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania m.in. poprzez działalność w kołach naukowych. W uczelni funkcjonuje ok. 160 takich organizacji. Koła działają pod opieką nauczycieli akademickich. Razem współtworzą Radę Kół Naukowych, która decyduje o podziale przeznaczonych na ich działalność środków finansowych. Środki te przyznawane są na zasadach określonych w Statucie RKN w ramach organizowanych nie rzadziej niż raz na kwartał konkursów wniosków. Studenci mogą ubiegać się o dofinansowanie działalności związanej m.in. z realizacją projektów badawczych, publikacją wyników badań oraz udziałem w konferencjach i konkursach naukowych. Wiele form wsparcia przewidziano ponadto w programie „Inicjatywa Doskonałości – Inicjatywa Badawcza”, w ramach którego studenci mogą otrzymywać granty na badania powiązane z tzw. Priorytetowymi Obszarami Badawczymi. Działalność naukowa studentów jest też przedmiotem troski władz dziekańskich, które udostępniają niezbędną do tego celu infrastrukturę, a w razie potrzeby wspierają poszczególne inicjatywy finansowo.

Biuro Karier oferuje indywidualne spotkania z doradcą zawodowym (możliwość uzyskania informacji o sposobach aktywnego poszukiwania pracy oraz podniesienia kwalifikacji, a także wskazówek dotyczących rozwoju zawodowego, pomoc w przygotowaniu profesjonalnych dokumentów aplikacyjnych, określenie predyspozycji zawodowych, przygotowanie do procesu rekrutacji). Studenci i absolwenci mogą także wziąć udział w coachingu kariery – cyklu spotkań, w trakcie których ekspert pomaga wyznaczyć cele zawodowe, wspiera w planowaniu działań i ich realizacji.

Biuro Karier oferuje również szkolenia prowadzone przez wewnętrznych trenerów firm lub instytucji podnoszące kompetencje twarde (np. Excel, Java) oraz miękkie (np. komunikatywność, praca w zespole, zarządzanie czasem, budowanie efektywnych relacji), przydatnych na rynku pracy. Studenci mogą wziąć udział w spotkaniach z mentorami –absolwentami Uniwersytetu, którzy w trakcie cyklu spotkań przekazują swoją wiedzę oraz doświadczenie z konkretnej branży. Dwukrotnie w ciągu roku Biuro Karier organizuje Targi Pracy, w czasie których istnieje możliwość bezpośredniego kontaktu z pracodawcami.

W zakresie wspierania rozwoju aktywności sportowej Uczelnia oferuje: regularne zajęcia wychowania fizycznego dla studentów (Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, <https://swfis.uj.edu.pl/zajecia>) oraz zajęcia oferowane w sekcjach sportowych - 15 sekcji (Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, <https://swfis.uj.edu.pl/sekcje>), a także udział w zajęciach sekcji sportowych uczelnianego klubu (<https://swfis.uj.edu.pl/sekcje>) i w zajęciach korekcyjnych (<https://swfis.uj.edu.pl/zajecia/zajecia-korekcyjne>). Specjalna oferta zajęć wychowania fizycznego skierowana jest do studentów z niepełnosprawnościami (<https://swfis.uj.edu.pl/zajecia/studenci-niepelnosprawni>). Biuro Sportu cyklicznie organizuje różnego typu wydarzenia sportowe, między innymi: obozy, zawody, maratony (Biuro Sportu, <http://www.bs.uj.edu.pl>).

W zakresie wspierania rozwoju aktywności artystycznej Uczelnia oferuje możliwość zaangażowania się w działania Zespołu Słowianki (<http://www.slowianki.uj.edu.pl/>) i Chóru Akademickiego (<https://chor.uj.edu.pl/>).

Na Uczelni funkcjonuje Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (<https://aip.uj.edu.pl>), który poprzez organizację doradztwa, szkolenia i programy wsparcia dla studentów zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Uczelnia realizuje projekt „Szkoła Orłów”, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Celem Projektu jest stworzenie ścieżki kształcenia dla wybitnie uzdolnionych studentów (laureatów olimpiad przedmiotowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, a także najlepszych studentów na podstawie wyników uzyskanych na pierwszym roku studiów) poprzez realizację wysokiej jakości kształcenia akademickiego opartego na systemie tutoringów oraz wsparcie stypendialne. Wśród beneficjentów znajduje się 2 studentów Wydziału.

Na podstawie przepisów ustawy PSWN rozpoczynający studia olimpijczycy mogą otrzymywać stypendium rektora. Dodatkowo laureaci i finaliści olimpiad mogą ubiegać się o przyznanie stypendium dla olimpijczyków finansowanego ze środków rektorskiego funduszu dla olimpijczyków. Ponadto jeszcze przed rozpoczęciem studiów wybitni uczniowie lub absolwenci polskich i zagranicznych szkół średnich mogą ubiegać się o Stypendium UJ, w ramach którego przyznawane jest stypendium na cały okres studiów, gwarantowane jest miejsce w domu studenckim oraz zapewniona jest indywidualna opieka pracownika naukowego, który wspiera rozwój naukowy stypendysty. Niezależnie od olimpijczyków studenci wyższych lat studiów mogą ubiegać się o stypendium rektora na podstawie wyników w nauce oraz indywidualnych osiągnięć. Niezależnie od środków budżetowych Uczelnia w ramach własnych funduszy stypendialnych przeznacza odpis z zysku na finansowanie stypendiów dla wyróżniających się studentów. Środki na stypendia pochodzą również od fundatorów, darczyńców i osób prawnych. W roku akademickim 2022/2023 Uczelnia pozyskała m.in. środki od firmy Infosys

Poland Sp. z o.o., z których sfinansowano stypendia o charakterze naukowym dla najlepszych studentów - obywateli Ukrainy, podejmujących kształcenie po raz pierwszy w polskiej uczelni, którzy pomimo uzyskania wybitnych wyników w nauce nie mieli możliwości kontynuowania nauki w swoim kraju ze względu na sytuację polityczną, jedynym z laureatów był student akredytowanego kierunku.

Niezależnie od wyników uzyskanych w nauce, wsparcie otrzymują również studenci, którzy potrzebują wsparcia materialnego. Realizowane jest ono przez wypłatę stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych czy zapomóg. Ponadto Uczelnia utworzyła fundusz, z którego wypłacane są zapomogi dla osób dotkniętych skutkami pandemii COVID-19, wzrostem cen wynajmu mieszkania lub zakwaterowania w domu studenckim bądź skutkami konfliktu zbrojnego, a z powodu ograniczeń wynikających z ustawy PSWN nie są uprawnione do korzystania ze środków pochodzących z budżetu państwa. Wart odnotowania jest również Fundusz Stypendialny im. Prof. Franciszka Ziejki, którego celem jest umożliwienie podjęcia studiów w języku polskim na Uniwersytecie Jagiellońskim osobom, które – pomimo uzyskania wybitnych wyników w nauce lub posiadania osiągnięć naukowych – nie mają ze względu na sytuację polityczną możliwości, aby kształcić się w ojczystym kraju.

Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Podstawowym źródłem informacji są strony internetowe UJ, informacje dotyczące spraw socjalnobytowych studentów i doktorantów znajdują się na stronie Wydziału (zakładka „Studenti” -> „Stypendia i pomoc materialna”), a pełna lista stypendiów dostępnych na UJ opublikowana jest na stronach prowadzonych przez jednostkę administracji ogólnouczelnianej. Aktualne informacje zawsze publikowane są pod specjalnym adresem www.stypendia.uj.edu.pl oraz www.studiuje.uj.edu.pl. Informacji i wsparcia udzielają pracownicy Wydziału oraz pracownicy Działu Spraw Stypendialnych, który prowadzi administracyjną obsługę w zakresie spraw socjalnobytowych. Na Wydziale pracuje Koordynator ds. stypendialnych, który przyjmuje studentów oraz udziela wszystkich niezbędnych informacji w dni robocze w godz. 10:00-14:00. Również Samorząd Studentów UJ na swoich stronach oraz w mediach społecznościowych publikuje informacje dotyczące świadczeń oraz prowadzi konsultacje podczas dyżurów członków Uczelnianej Komisji Ekonomicznej odbywających się w Biurze Zarządu Samorządu Studentów UJ lub poprzez mail: pomoc.materialna@samorzad.uj.edu.pl.

INPiSM UJ na swojej stronie w zakładce „Studia” -> „Sprawy studenckie” znajdują się dwie podstrony: „Pomoc materialna” oraz „Podania”. Pierwsza odsyła do strony dedykowanej Działu Spraw Stypendialnych w Centrum Wsparcia Dydaktyki UJ. Znajduje się tam pełna informacja o dostępnej w UJ pomocy materialnej i innych formach wsparcia studentów (stypendium socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogi), a także przejrzysty opis procedury składania wniosków. Druga z wymienionych podstron dostępnych na stronie INPiSM UJ zawiera informacje o formularzach wniosków oraz sposobie ich składania. Zostały one przedstawione w zagregowanej i przejrzystej formie, pozwalającej w łatwy sposób trafić zainteresowanym osobom do miejsca docelowego. Dla studentów INPiSM UJ niezbędne formularze i pisma są dostępne w systemie USOSweb po zalogowaniu, w zakładce „Dla Studentów”, w części „Podania”. USOSweb pozwala także na złożenie pism drogą elektroniczną. Natomiast wzory podań/wniosków można znaleźć na stronie poświęconej wyłącznie sprawom studentów i doktorantów (www.studiuje.uj.edu.pl/studenci/wzory-pism).

Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczności

Studentom przysługuje prawo składania skarg i wniosków. Skargi i wnioski dotyczące funkcjonowania Uczelni, w tym organizacji procesu kształcenia, mogą być składane ustnie, pisemnie lub za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Ich adresatami mogą być zarówno władze rektorskie czy dziekańskie, jak i kierownicy jednostek wewnątrzwydziałowych, administracji czy organy samorządu studenckiego. Studenci mają ponadto możliwość spotkania z osobami decyzyjnymi podczas

ich cotygodniowych dyżurów lub w innych, indywidualnie ustalonych terminach. W następstwie złożenia skargi lub wniosku przeprowadzane jest wewnętrzne postępowanie wyjaśniające. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Odpowiedzi udzielane są bez zbędnej zwłoki, w oczekiwanej przez studenta formie. Sprawy, w których doszło do naruszenia przepisów prawa lub zasad etyki zgłaszane są organom ścigania lub kierowane na drogę postępowania dyscyplinarnego. W skład komisji dyscyplinarnych wchodzi studenci delegowani przez organy samorządu studenckiego. Bieżące problemy omawiane są podczas cyklicznych spotkań z udziałem przedstawicieli samorządu studenckiego i władz Uczelni.

Kolejnym elementem procedury zgłaszania skarg, która w sposób bezpośredni dotyczy jakości procesu kształcenia, jest możliwość indywidualnego bądź grupowego, przez Samorząd Studentów, zgłoszenia Dziekanowi przypadku naruszenia przez prowadzącego zajęcia lub koordynatora przedmiotu zasad zaliczenia przedmiotu. Studenci, których prawa w powyższym kontekście zostały naruszone, powinni bezzwłocznie dokonać takiego zgłoszenia do Dziekana lub Zastępcy dyrektora ds. dydaktycznych.

W indywidualnych sprawach studentów, wynikających z aktualnego Regulaminu studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich (Aneks 8.1), w pierwszej instancji rozstrzygnięcia podejmuje dziekan, chyba że Regulamin lub odrębne przepisy stanowią inaczej. Na wniosek dziekana, zaakceptowany przez samorząd studencki, Rektor może upoważnić inne osoby do wydawania rozstrzygnięć na podstawie Regulaminu studiów, z wyjątkiem rozstrzygnięć dotyczących urlopów od zajęć, przeniesienia z innej uczelni skreślenia z listy studentów oraz wznowienia studiów. Od rozstrzygnięć dziekana lub osoby upoważnionej przez Rektora podejmowanych w indywidualnych sprawach studentów przysługują zastrzeżenia do Rektora w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia. Rozstrzygnięcie Rektora jest ostateczne. Decyzje administracyjne w sprawach świadczeń pomocy materialnej, w tym stypendium rektora, wydaje Komisja Stypendialna dla Studentów UJ. Od decyzji tych służy odwołanie do Odwoławczej Komisji Stypendialnej dla Studentów UJ. Obie komisje powoływane są przez Rektora na wniosek samorządu studenckiego, a większość ich składu stanowią studenci. Również kierowanie pracami ww. komisji zwyczajowo powierzane jest studentom. Wnioski o przyznanie miejsca w domu studenckim rozpatruje natomiast właściwy organ samorządu studenckiego. Obecnie jest to Uczelniana Komisja Ekonomiczna. Szczególne regulacje dotyczą procedury przyznawania stypendiów oraz spraw zakwaterowania i działalności kół naukowych. Odpowiednie rozwiązania wynikają z zapisów Statutu UJ (Dział VI – Studenci, doktoranci, studia) (Aneks 8.2), Regulaminu Samorządu Studentów UJ (Aneks 8.3.), oraz Zarządzenia nr 113 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 7 września 2022 roku w sprawie: Regulaminu świadczeń dla studentów i doktorantów Uniwersytetu Jagiellońskiego (Aneks 8.4).

W powyższym kontekście na wniosek właściwego organu Samorządu Studentów UJ Rektor powołuje odwoławczą komisję stypendialną dla studentów, która orzeka w sprawach dotyczących świadczeń stypendialnych. Większość składu komisji stanowią studenci. W przypadku wniosku o pozbawienie miejsca w domu studenckim opinię wyraża właściwy organ Samorządu Studentów UJ. W skargach na niewłaściwe rozdysponowanie środków na działalność kół naukowych rozstrzyga komisja rewizyjna złożona ze studentów.

W przypadkach uznania, iż naruszone zostały jakiejkolwiek procedury związane z realizacją programu studiów, regulaminem studiów, prawa studenta lub też, że student stał się obiektem jakiejkolwiek formy zachowań niedopuszczalnych, Dykcja INPiSM lub bezpośrednio studenci zgłaszają sprawę do pełnomocnika Dziekana WSMiP ds. bezpieczeństwa i przeciwdziałania dyskryminacji, Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpiecni UJ (<https://bezpiecni.uj.edu.pl/start>) lub rzecznika dyscyplinarnego ds. studentów i doktorantów (obecnie na WSMiP UJ funkcjonuje troje rzeczników, w tym dwoje pracowników INPiSM UJ – Aneks 8.5).

Szczególną ścieżką odwoławczo-konsultacyjną w INPiSM UJ, będącą wyrazem dobrych praktyk, jest organizowanie dyżurów Dyrektora głównego oraz Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych, podczas których następuje zgłaszanie spraw spornych przez: indywidualnego studenta/studentkę, grupę

studentów, przedstawiciela danego roku studiów (starosty) czy członków Wydziałowej Rady Samorządu Studentów.

W czasie takich spotkań dochodzi do konsultacji przedstawionego problemu i zakomunikowania dalszych kroków polubownych bądź formalnych, procedowanych przez danego przedstawiciela Dyrekcji. Kroki polubowne polegają zazwyczaj na wyjaśnieniu problemu w kontakcie z prowadzącym zajęcia nauczycielem akademickim lub pracownikiem administracji i uzgodnieniu rozwiązania w kontakcie ze zgłaszającym problem studentem czy studentami. W przypadku konieczności podjęcia kroków formalnych odpowiednie działania, zakomunikowane studentowi czy studentom, w oparciu o odpowiednie przepisy prawa podejmują: przedstawiciel Dyrekcji INPiSM oraz właściwy prawie pełnomocnik Dziekana WSMiP.

W przypadku szczególnych, np. zbiorowych wniosków studenckich, dotyczących spraw zasadniczych, np. zmian w programie studiów czy warunków studiowania, Dyrekcja INPiSM UJ działając *in corpore* zwołuje otwarte zebranie konsultacyjne, z którego wnioski są następnie przedstawiane Dziekanowi Wydziału. Dyrekcja INPiSM zwołuje także przynajmniej raz do roku zebrania starostów danych lat studiów celem zapoznania się z konkretnymi problemami nurtującymi społeczność studencką.

Co do zasady o sprawach spornych informowany jest Dziekan oraz Prodziekan ds. dydaktycznych. W szczególnych przypadkach, np. skarg na zachowanie studenta INPiSM UJ przedstawiciel Dyrekcji, prócz zależnej od wagi sprawy ew. korespondencji mailowej z przełożonym, sporządza notatkę służbową z rozmowy z odnośnymi osobami – powodem i osobą obwinianą, umieszczaną następnie w dokumentacji danego studenta.

W dobie pandemii w INPiSM UJ wprowadzono specjalne, cyfrowe forum konsultacyjne (grupa na MS Teams), w którym uczestniczą przedstawiciele Dyrekcji jednostki oraz Samorządu Studentów. Forum służy m.in. zgłaszaniu wniosków i problemów ze strony studentów i jest elementem utrzymania stałego, efektywnego kontaktu także po powrocie do nauczania stacjonarnego. Skuteczność rozstrzygnięcia skarg i wniosków zależy od szybkości reakcji, rzetelności podejścia oraz poziomu zaufania wynikającego ze współpracy ze studentami.

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Studenci oraz pracownicy administracji wydziałowej otrzymują pomoc merytoryczną w Centrum Wsparcia Dydaktyki. CWD łączy jednostki z pionu Prorektora ds. dydaktyki (dzięki czemu koordynuje proces kształcenia - począwszy od rekrutacji na studia przez organizację toku studiów, kończąc na działaniach związanych ze wsparciem absolwentów). W skład Centrum Wsparcia Dydaktyki wchodzi: Dział Rekrutacji na Studia, który zajmuje się obsługą kandydatów na studia i organizacją procesu rekrutacji. Do zadań Działu Spraw Stypendialnych należą koordynacja przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów UJ, przydział miejsc w Domach Studenckich, a do zadań Działu Spraw Studenckich – wsparcie działalności studenckiej, w tym rozliczanie projektów dofinansowanych ze środków Uczelni, oraz bieżąca obsługa spraw dyscyplinarnych i ubezpieczeniowych studentów. Dział Obsługi Studiów oferuje wsparcie w zakresie obsługi toku studiów, pomoc w interpretacji i stosowaniu Regulaminu, aktów prawnych z zakresu dydaktyki oraz spraw studenckich. Dział Obsługi Studentów Zagranicznych zajmuje się obsługą studentów wyjeżdżających i przyjeżdżających na stypendia i wymiany międzynarodowe, koordynacją Programu Erasmus+ (wyjazdy studentów na zagraniczne studia i praktyki) oraz programem mobilności MOST (wymiana studentów polskich uniwersytetów umożliwiającą odbycie części studiów na innej uczelni). Zespół Welcome Centre pełni kompleksową opiekę nad kandydatami i studentami cudzoziemcami, w tym stypendystami programów NAWA. Dział Rozwoju i Jakości Kształcenia dba o jakość kształcenia na Uniwersytecie Jagiellońskim, koordynuje organizację Tygodnia Jakości Kształcenia, organizuje wykłady z cyklu *Artes Liberales* a także wspiera realizację zajęć o charakterze e-learningowym. Biuro Karier oferuje doradztwo zawodowe oraz coaching kariery dla studentów i absolwentów uczelni. Wraz z firmami i instytucjami organizuje szkolenia, gromadzi i udostępnia informacje o ofertach pracy,

możliwościach podwyższania kwalifikacji zawodowych oraz zdobycia doświadczenia zawodowego w ramach praktyk i staży.

Z kolei w INPiSM UJ funkcję opiekuna studentów oraz koordynatora działań poszczególnych podmiotów sprawuje Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych. Powołani są także jak wspomniano, Koordynator ds. praktyk studenckich i karier, do którego obowiązków należą m. in. kierowanie i nadzór nad programami praktyk studenckich oraz Koordynator ds. programu Erasmus+.

Do bezpośredniej obsługi administracyjnej studentów bezpieczeństwa narodowego zatrudnione są dwie osoby, przyjmujące interesantów stacjonarnie (w sekretariacie) przez cztery dni w tygodniu, w godzinach 10:00-14:00, zajmujące się sprawami studenckimi pięć dni w tygodniu, przez osiem godzin dziennie. W wyznaczone soboty, w godzinach 8:00-12:00 odbywają się również dyżury dla studentów studiów niestacjonarnych, które jednak z podjętą decyzją, w najbliższej przyszłości zostaną wygaszone.

Pracownicy sekretariatów odpowiedzialni są za obsługę studentów od momentu wpisu na studia do czasu ich ukończenia. Do ich zadań należy m. in. pośrednictwo na linii student-dyrekcja, stały kontakt z pracownikami, przyjmowanie podań i wniosków, wypisywanie dyplomów dla studentów, przygotowanie decyzji administracyjnych czy zajmowanie się sprawami finansowymi (np. rozpoczynanie procedury windykacji, rozliczenia).

Studenci mają możliwość przesyłania w formie elektronicznej wszelkich podań oraz wniosków, które pracownicy rozpatrują samodzielnie bądź odsyłają do decyzji Zastępcy dyrektora ds. dydaktycznych, jeśli wykraczają one poza ich kompetencje. Od września 2022 roku został uruchomiony w systemie USOS moduł Podania, przez który studenci mają możliwość złożenia podania oraz bezpośredniego zapoznania się z decyzją dyrektora lub dziekana.

Pracownicy sekretariatu wysyłają do studentów za pośrednictwem USOS maile z wiadomościami dotyczącymi m.in. rozliczenia roku, przypomnienia o konieczności terminowego złożenia dokumentów przed obroną, ogłoszeń od kół studenckich lub samorządu studenckiego.

Informacje dotyczące procedur związanych z rozliczeniem roku lub składaniem i obroną prac dyplomowych są zamieszczane i aktualizowane przez pracowników na stronie INPiSM w zakładce „Studia” -> „Sprawy studenckie” lub „Prace i egzaminy dyplomowe”.

Na stronie INPiSM w zakładce „Studia” publikowane są również ogłoszenia dotyczące informacji o odwołanych/przełożonych zajęciach, egzaminach w sesji, dyżurach pracowników naukowo-dydaktycznych, ważnych terminach w kalendarzu.

INPiSM posiada swoją stronę na Facebooku, obsługiwaną przez pracownika sekretariatu, gdzie zamieszczane są wszelkie informacje o eventach oraz publikacjach pracowników naukowych, wydarzeniach studenckich jak, m.in. uroczyste promocje absolwentów, udostępnianie informacji przesłanych przez koła naukowe (szerzej w kryterium nr 9).

Oprócz spraw związanych z dydaktyką pracownicy sekretariatu INPiSM zajmują się m.in. obsługą konferencji i eventów organizowanych przez koła studenckie, rozliczaniem wyjazdów członków kół studenckich, projektów, drukowaniem plakatów i ulotek na konferencje lub promocje INPiSM podczas zorganizowanych przez przedstawicieli kół studenckich wydarzeń.

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Sytuacje naruszające bezpieczeństwo lub stanowiące przejawy dyskryminacji studenci i doktoranci mogą zgłaszać do Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ. Dział podejmuje interwencje zgodnie z procedurami i wskazówkami postępowania na terenie uczelni, we współpracy z innymi podmiotami uczelni np. Studenckim Ośrodkiem Wsparcia i Adaptacji – SOWA zajmującym się interwencją w kryzysach psychicznych, wsparciem w adaptacji, promocją zdrowia i edukacją prozdrowotną oraz pomocą w poszukiwaniu opieki psychiatrycznej i psychoterapeutycznej, a w razie przestępstwa z właściwymi służbami (np. policją). Wkroczenie policji na teren uczelni jest uregulowane odpowiednimi przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Aneks 8.6) oraz Zarządzeniem nr 95 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 2 października 2012 roku w sprawie:

zasad postępowania w przypadku wzywania i wkraczania na teren Uniwersytetu Jagiellońskiego Policji i innych służb państwowych odpowiedzialnych za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa wewnętrznego (Aneks 8.7).

Studenci mają możliwość zapoznania się ze wskazówkami postępowania w sytuacji zagrożenia na stronie „Bezpieczni UJ” (podstrona: <https://emergency.uj.edu.pl/>), podczas obowiązkowego kursu online Bezpieczeństwo i Higiena Kształcenia organizowanego przez Inspektorat BHP UJ oraz podczas cyklicznej kampanii "16 dni akcji przeciwko przemocy ze względu na płeć". Wspomniana kampania ma charakter międzynarodowy i jest organizowana przez Center for Women's Global Leadership celem wspierania i koordynacji pracy zmierzającej do zlikwidowania przemocy ze względu na płeć na poziomie lokalnym, państwowym i międzynarodowym. Wspomniana kampania, w której od dekady rokrocznie partycypuje UJ, stanowi znaczące działanie edukacyjne i informacyjne, podejmowane we współpracy z Samorządem Studentów, Towarzystwem Doktorantów oraz organizacjami studenckimi. W czasie obecnej edycji akcji (2023 r.) zaplanowano np.: warsztat samoobrony i asertywności dla kobiet WenDo czy spotkanie pt.: „Porozmawiajmy o kulturowym przywłaszczeniu”.

Dział ds. bezpieczeństwa i równego traktowania prowadzi badania poczucia bezpieczeństwa oraz poczucia dyskryminacji a raporty z badań udostępnia na stronie przedmiotowej (<https://bezpieczni.uj.edu.pl/diagnoza>). Działania edukacyjne i informacyjne są podejmowane we współpracy z Samorządem Studentów, Towarzystwem Doktorantów oraz organizacjami studenckimi. Ponadto w uczelni funkcjonuje stanowisko ds. bezpieczeństwa, którego pracownicy wspierają i monitorują organizację imprez i wydarzeń inicjowanych przez członków wspólnoty uczelni.

W prace z zakresu przeciwdziałania sytuacjom noszącym znamiona dyskryminacji włączony jest również Samorząd Studentów, w ramach którego powołano Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz Dyskryminacji. Studenci mogą zgłaszać niepożądane sytuacje poprzez anonimowy formularz, a w sytuacjach pilnych i awaryjnych mogą przesyłać prośby o wsparcie poprzez adres: emergency@samorząd.uj.edu.pl

Aktywność sprzyjającą wzmocnieniu poczucia bezpieczeństwa studentów i pracowników prowadzi także Rzecznik Praw i Wartości Akademickich UJ poprzez promocję należytej etycznie postawy, ofertę pomocy w mediacjach w sytuacjach konfliktowych czy identyfikację i przeciwdziałanie mowie nienawiści.

Ponadto studenci mogą skorzystać także z dwóch nieodpłatnych form pomocy prawnej, świadczonych w ramach Studenckiej Poradni Prawnej UJ oraz przez Centrum Alternatywnego Rozwiązywania Sporów, zajmujące się m.in. mediacją i rozwiązywaniem sporów w środowisku studenckim.

Dobre praktyki antydyskryminacyjne i antyprzemocowe realizowane są na poziomie WSMiP UJ, którego częścią jest INPiSM prowadzący akredytowany kierunek. W 2020 roku władze dziekańskie powołały Pełnomocnika ds. bezpieczeństwa i przeciwdziałania dyskryminacji, którego zadania koncentrują się na przejawach zachowania mogącego stwarzać niebezpieczeństwo lub dyskomfort u studentek i studentów. Pełnomocnik działa w ścisłym porozumieniu z Samorządem Studentów oraz Działem ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania UJ. Wyraża się to m.in. w planowanych szkoleniach wydziałowych oraz procedurze zgłaszania niepożądanych zachowań, która przewiduje możliwość wyboru jednego z trzech kroków: zgłoszenie osobiste Pełnomocnikowi – drogą mailową, ustnie na dyżurze lub telefonicznie; za pośrednictwem Wydziałowej Rady Samorządu Studentów – poprzez kontakt z Przewodniczącym WRSS WSMiP UJ, zgłoszenie do Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania - Bezpieczni UJ.

Studenci akredytowanego kierunku mają możliwość bezpośredniego zgłaszania zastrzeżeń, uwag oraz skarg na niedopuszczalne zachowania w ramach klasycznej procedury kontaktu na poziomie jednostki, polegającej na przekazaniu uwag bezpośrednio członkom Dyrekcji, szczególnie Dyrektorowi INPiSM i Zastępcy dyrektora ds. dydaktycznych, którzy w formie pisemnej - bezzwłocznie powiadamiają: Dziekana WSMiP, Prodziekana WSMiP ds. studenckich, właściwego Pełnomocnika Dziekana oraz Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania - Bezpieczni UJ.

Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Współpraca z samorządem studenckim ma charakter wielopłaszczyznowy i obejmuje wszystkie kluczowe obszary działalności Uczelni i Wydziału, ze szczególnym uwzględnieniem dydaktyki i jakości kształcenia oraz systemu wsparcia studentów. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład Senatu, Rady Uczelni, Kolegium Elektorów, komisji senackich i rektorskich, komisji stypendialnych i rad własnych funduszy stypendialnych oraz komisji dyscyplinarnych. Przewodniczący samorządu uczestniczy ponadto w posiedzeniach Kolegium Rektorskiego i Kolegium Rektorsko-Dziekańskiego oraz odbywa cotygodniowe spotkania z Rektorem oraz Prorektorem ds. dydaktyki. Na poziomie Wydziału studenci są natomiast reprezentowani w Radzie Wydziału, zaś przewodniczący wydziałowego organu samorządu studenckiego odbywa regularne spotkania z władzami dziekańskimi. Wybór organów samorządu studenckiego oraz przedstawicieli studenckich do organów i ciał kolegialnych Uczelni następuje w trybie i na zasadach określonych w regulaminie samorządu studenckiego. Organy Uczelni zasięgają opinii samorządu oraz dokonują niezbędnych uzgodnień zarówno wtedy, gdy wymaga tego wprost ustawa lub statut, jak i w każdym innym przypadku, gdy wymaga tego interes studentów. Przy wsparciu Uczelni samorząd uczestniczy w działalności Parlamentu Studentów RP, w tym regularnie deleguje swoich przedstawicieli na zjazdy i konferencje krajowe. Samorządowi zapewniono swobodny dostęp do infrastruktury Uczelni, w tym do sal dydaktycznych, pomieszczeń Strefy Studenckiej przy ul. Św. Anny 6 oraz klubów studenckich. Samorząd dysponuje również własnymi pomieszczeniami, w tym nowoczesnym kompleksem biurowym przy ul. Czapskich 4 oraz odrębnym pomieszczeniem w budynku Wydziału. Wszystkie te pomieszczenia wyposażono w urządzenia i materiały biurowe. Do obsługi administracyjnej samorządu oddelegowano dwóch etatowych pracowników Uniwersytetu.

Samorządowi zapewniono ponadto niezbędne środki finansowe oraz warunki do korzystania z ustawowej kompetencji, jaką jest decydowanie w sprawach rozdziału środków finansowych przeznaczonych na sprawy studenckie. W skali roku Uczelnia przeznacza na ten cel kwotę ponad 2 mln zł, przy czym wartość tych nakładów rośnie z roku na rok. Środki te są następnie dzielone na działalność samorządu studenckiego, kół naukowych oraz pozostałych organizacji studenckich. Sprawozdania z rozdziału środków są dostępne w BIP. Istotnym przejawem zaufania do samorządu jest pełnomocnictwo Rektora, które upoważnia przewodniczącego samorządu do samodzielnego (z zastrzeżeniem wymogu kontrasygnaty Kwestora) zaciągania zobowiązań finansowych, w tym rozliczania faktur czy podpisywania umów w imieniu Uniwersytetu. Na poziomie Wydziału działalność samorządu jest też współfinansowana przez władze dziekańskie. Oprócz tego Uczelnia zapewnia samorządowi wsparcie organizacyjne i prawne, w tym pomoc właściwych merytorycznie jednostek administracji. Relacje z samorządem zostały oparte na zasadach partnerstwa, wzajemnego zaufania oraz poszanowania autonomii. Studenci mogą ponadto korzystać z gwarantowanej ustawowo swobody zrzeszania się w uczelnianych organizacjach studenckich. Poza licznymi kołami naukowymi w Uczelni funkcjonują takie organizacje jak Niezależne Zrzeszenie Studentów UJ, Erasmus Student Network, Klub Uczelniany AZS, Stowarzyszenie All In UJ, Europejskie Forum Studentów AEGEE, AIESEC, Akademicki Klub Turystyczny „Rozdroże” czy Bractwo Czapki Studenckiej. Oprócz tego w Uczelni prężnie działają agendy kulturalne i media studenckie, w tym Zespół Pieśni i Tańca „Słowianki”, Chór Akademicki „Camerata Jagellonica”, radio UJOT FM, telewizja UJOT TV czy Pismo Studentów WUJ. Podobnie jak w przypadku samorządu, Uczelnia zapewnia organizacjom studenckim wszechstronne wsparcie, w tym przestrzeń do pracy, swobodny dostęp do infrastruktury oraz środki finansowe.

Sposoby i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów

W przeprowadzonym w Uniwersytecie Jagiellońskim badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej wszyscy studenci mają możliwość wyrażenia opinii na temat takich aspektów procesu kształcenia jak: ocena systemu informatycznego, w tym serwis obsługi studiów, serwis pocztowy i platformę zdalnego nauczania oraz procedury administracyjne i warunki socjalno-bytowe, a także kadrę wspierającą. Zgodnie z danymi ubiegłorocznymi 2021/2022 ocena składowych systemu wsparcia jest zasadniczo

wysoka i mieści się w średniej uniwersyteckiej, zaś studenci dobrze radzą sobie z wypełnianiem procedur administracyjnych (wynik 4,2 na skali 1-5, przy liczbie respondentów równej 8) - Aneks 1.11. Ponadto należy wskazać, że system wsparcia studentów na kierunku bezpieczeństwo narodowe obejmuje również działania Dyrekcji INPiSM w postaci stałej kontroli mechanizmów wsparcia studentów oraz kontrolę pracy kadry administracyjnej pod kątem współpracy ze studentami. Zgłaszane w tym względzie uwagi są na bieżąco podejmowane i rozwiązywane w drodze rozmów i stosownych poleceń.

Konkursy wspierające aktywność badawczą studentów

Ważne mechanizmy wsparcia studentów powstały również za sprawą aktywności podejmowanych w ramach programu ID.UJ. W odniesieniu do wsparcia studentów kierunku na poziomie jednostki, należy wspomnieć, że w ramach Programu IDUJ stworzone zostały specjalne mechanizmy wspierające aktywność badawczą studentów oraz studencką mobilność międzynarodową. Dodatkowo, w ramach konkursów dla pracowników, warunkiem formalnym złożenia wniosku projektowego, jest udział w składzie zespołu badawczego studentów (Konkurs na trwałą współpracę interdyscyplinarną, Konkurs na rozwój współpracy z otoczeniem zewnętrznym uczelni).

W przypadku konkursów dla studentów, należy podkreślić organizację w roku akademickim 2022/2023 kilku edycji konkursów, skierowanych dla studentów. Pierwszym z nich był Konkurs „Granty dla przyszłości” dla wybitnych studentów. Celem Konkursu było prowadzenie badań naukowych w ramach studenckich zespołów badawczych, rozwój kompetencji naukowych i włączenie studentów w realizowane w ramach WSMiP prace badawcze, przygotowanie publikacji naukowych oraz upowszechnienie ich wyników oraz rozwój kompetencji miękkich, związanych z prowadzeniem badań naukowych. Wnioskodawcą i członkami zespołów badawczych, mogli być studenci poszczególnych jednostek WSMiP, posiadających status studenta, w planowanym okresie realizacji projektu, którzy posiadają średnią ważoną na poziomie co najmniej 4.0 z ostatniego roku akademickiego lub pierwszego semestru w przypadku pierwszego roku studiów pierwszego lub drugiego stopnia. Warunkiem formalnym złożenia wniosku był udział w zespole badawczym, co najmniej trojga studentów z poszczególnych kierunków studiów na WSMiP. Uzupełnieniem tego działania był konkurs pt.: Granty dla przyszłości dedykowany studenckim kołom naukowych WSMiP. Celem konkursu skierowanego dla kół studenckich było również prowadzenie badań naukowych, rozwój kompetencji naukowych i realne włączenie studentów w realizowane w ramach WSMiP prace badawcze, jak również rozwój kompetencji miękkich, związanych z prowadzeniem badań naukowych i realizacją projektów, organizacja konferencji, seminariów, warsztatów i szkoleń, związanych z realizacją projektu konkursowego oraz wydawanie publikacji naukowych i popularnonaukowych. W bieżącym roku akademickim, uruchomione zostały kolejne dwa konkursy, których celem jest zwiększenie mobilności międzynarodowej oraz internacjonalizacji prowadzonych przez studentów badań, jak również przygotowanie wyników badań w formie publikacji. Celem realizowanego obecnie konkursu pt.: Granty dla przyszłości dla wybitnych studentów WSMiP - wsparcie mobilności, jest zwiększenie mobilności zagranicznej studentów WSMiP, prowadzenie badań naukowych we współpracy międzynarodowej, zwiększenie udziału studentów WSMiP w konferencjach zagranicznych, przygotowanie studenckich publikacji naukowych oraz rozwój kompetencji miękkich studentów. Uzupełnieniem zakresu merytorycznego tego konkursu jest również konkurs pt.: Granty dla przyszłości dla wybitnych studentów – publikacje. Celem konkursu jest prowadzenie badań naukowych w ramach studenckich zespołów badawczych, rozwój kompetencji naukowych i realne włączenie studentów w realizowane w ramach WSMiP prace badawcze, przygotowanie recenzowanych publikacji naukowych oraz rozwój kompetencji miękkich, związanych z prowadzeniem badań naukowych. Szczegółowe informacje na temat ostatniej edycji konkursu dostępne są na stronie internetowej: <https://wsmip.uj.edu.pl/iduj>

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.		
2.		
...		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Aneksy do Kryterium nr 8

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 8.1	Regulamin studiów UJ
Aneks 8.2	Statut UJ tekst ujednolicony
Aneks 8.3	Regulamin Samorządu Studentów UJ
Aneks 8.4	Zarządzenie nr 113 Rektora UJ z 7.09.2022 r.
Aneks 8.5	Decyzja nr 64 Rektora UJ z 18.12.2020 r.
Aneks 8.6	Procedura wezwania policji - podstawa prawna
Aneks 8.7	Zarządzenie nr 95 Rektora UJ z 12.10.2012 r.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Zarówno uczelnia, jak i jednostka (INPiSM UJ) zapewniają szeroki publiczny dostęp do informacji o kształceniu skierowany do kandydatów na studia oraz studentów. Dostęp ten jest możliwy poprzez dwa główne kanały: (1) dedykowane strony internetowe uczelni i (2) stronę internetową jednostki (www.inp.uj.edu.pl), która w jednym miejscu gromadzi wszystkie informacje niezbędne dla studentów oraz kandydatów na studia, zaś po szczegóły odsyła do stron dedykowanych UJ. Wspomniane strony internetowe są skonstruowane w sposób intuicyjny dla użytkownika, po to, aby zapewnić przejrzysty sposób nawigowania oraz łatwe wyszukiwanie pożądaných informacji.

Kandydaci na studia informacje o zasadach rekrutacji, ofercie dydaktycznej UJ, programach studiów oraz szczegółach dotyczących jego realizacji mogą znaleźć na następujących dedykowanych stronach internetowych UJ:

- www.rekrutacja.uj.edu.pl – ogólne zasady rekrutacji w UJ;
- <https://irk.uj.edu.pl/pl/> – szczegółowe zasady rekrutacji oraz oferta dydaktyczna;
- <https://syllabus.uj.edu.pl/pl/2/1/2> – program studiów oraz szczegóły dotyczące jego realizacji;
- www.jakosc.uj.edu.pl – informacje na temat badań jakości kształcenia;
- www.bip.uj.edu.pl – akty prawne określające zasady kwalifikacji na dany rok studiów; akty prawne określające utworzenie kierunku oraz programu studiów.
- <https://studia.uj.edu.pl/> - pełna oferta dydaktyczna Uczelni;

Studenci niezbędne informacje o realizowanym programie studiów, warunkach zaliczenia oraz osiągniętych wynikach mogą znaleźć na następujących dedykowanych stronach internetowych:

- <https://syllabus.uj.edu.pl/pl/2/1/2> – program studiów oraz szczegóły dotyczące jego realizacji;
- <https://www.usosweb.uj.edu.pl> – szczegółowe informacje dostępne dla zalogowanych użytkowników dotyczące realizacji programu studiów i osiągniętych wynikach w toku studiów;
- www.studiuje.uj.edu.pl – informacje niezbędne w czasie toku studiów.

Ponadto, każda z powyższych grup odbiorców wszystkie pożądane informacje w zakresie programu studiów, sposobów jego realizacji oraz ogólne informacje dotyczące toku studiów może znaleźć na stronie internetowej jednostki – www.inp.uj.edu.pl. Dokładny zakres informacji dostępny na wskazanych stronach zawiera Aneks 9.1.

Przyjęty w przeciągu ostatnich dwóch lat nowy model zarządzania treściami na stronie INPiSM UJ pozwolił uwypuklić istotne dla studentów informacje oraz w pełni dostosować ją do potrzeb osób niedowidzących. Tym samym strona INPiSM wdrożyła standard WCAG 2.1. i uzyskała deklarację dostępności zgodnie z wymogiem zawartym w Ustawie o dostępności cyfrowej (https://wcag.uj.edu.pl/pl_PL/web/deklaracje-dostepnosc/lista/-/journal_content/56_INSTANCE_DuU7E3dJxFwe/145608681/153648333).

Jednostka przykłada także szczególną uwagę do kontaktu studentów z wykładowcami. Informacja o terminach i formie dyżurów dostępna jest dla studentów w dwóch miejscach – na stronie internetowej INPiSM UJ oraz poprzez USOS.

Uzupełnienie informacji na temat procesu kształcenia w INPiSM UJ, dostępnej publicznie na stronie internetowej jednostki oraz stronach dedykowanych, zapewnia profil na Facebooku (www.facebook.com/INPiSM.UJ). Na bieżąco publikowane są tam treści promujące ofertę kształcenia, aktywność i osiągnięcia kół naukowych, a także informacje na temat działalności badawczo-dydaktycznej jednostki, na której opiera się oferta studiów. Łączna liczba polubień strony – 2500; liczba osób obserwujących stronę – 2707; średni zasięg jednego wpisu (posta) publikowanego na profilu – 1847 odbiorców (stan na koniec listopada 2023 r.).

Informacje o programie studiów w zakresie bezpieczeństwa narodowego dostępne są również na stronie Katedry Bezpieczeństwa Narodowego (www.zbn.inp.uj.edu.pl). Ponadto na stronie Katedry zamieszczone są informacje o pracownikach i doktorantach wraz z danymi kontaktowymi, a także komunikaty o prowadzonych badaniach i działalności dydaktycznej. Ze względu na swoją rozbudowaną strukturę, strona Katedry Bezpieczeństwa Narodowego stanowi niejako trzeci kanał informacji o programie studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe obok strony internetowej jednostki oraz dedykowanych stronach internetowych uczelni.

Kluczowe informacje dotyczące bieżących spraw związanych ze studiowaniem na kierunku bezpieczeństwo narodowe znajdują się na stronie Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ (www.inp.uj.edu.pl). Dostęp do harmonogramu zajęć każdy ze studentów ma po zalogowaniu się na stronie <https://www.usosweb.uj.edu.pl>. Informacje o dyżurach pracowników znajdują się zarówno na wspomnianej stronie USOSweb, jak i w dedykowanej zakładce na stronie INPISM UJ, która jest aktualizowana co semestr (<https://inp.uj.edu.pl/dyzury-pracownikow2>). Informacje o zasadach dyplomowania znajdują się na podstronie <https://inp.uj.edu.pl/prace-i-egzaminy-dyplomowe2>, zaś kompleksowo opisane zasady udziału w praktykach studenckich są dostępne na podstronie <https://inp.uj.edu.pl/praktyki-studenckie2>.

Na stronie INPISM UJ znajduje się także odesłanie do aktualizowanego na bieżąco profilu Facebook Koła Naukowego Bezpieczeństwa Narodowego UJ. Prezentowana jest na nim aktywność naukowa i popularyzatorska studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe (<https://www.facebook.com/KNBNUJ>).

Jednostka promuje swoją ofertę edukacyjną również poprzez broszury informacyjne (w wersji elektronicznej oraz papierowej), materiały zdjęciowe (dostępne na stronie jednostki) oraz obecność na wydarzeniach, takich jak np. Festiwal Nauki i Sztuki w Krakowie, Dni Otwarte UJ, Dzień Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ. W ramach Festiwalu Nauki i Sztuki w Krakowie jednostka obecna jest na stoisku WSMiP UJ, gdzie prezentuje swoją ofertę edukacyjną w języku polskim i angielskim, a także działalność studenckich kół naukowych. W trakcie Dni Otwartych UJ przedstawiciele jednostki prezentują jej działalność oraz ofertę edukacyjną. Wydarzenie to skierowane jest przede wszystkim do licealistów i maturzystów. Z kolei celem Dnia WSMiP UJ była przede wszystkim integracja społeczności Wydziału (dotychczas odbyły się trzy edycje tego wydarzenia), jednak są one także okazją do promocji kół naukowych, działających we wszystkich instytutach Wydziału. Na Dzień Wydziału zapraszani byli także absolwenci jednostek WSMiP, którzy w trakcie dyskusji opowiadają o swojej karierze zawodowej oraz kompetencjach zdobytych w trakcie studiów.

Sposoby i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

Studenci jednostki w rokrocznie realizowanym badaniu Barometr Satysfakcji Studenckiej oceniają zadowolenie z korzystania ze strony internetowej jednostki. Wyniki ubiegłorocznego badania wskazują, iż studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe najwyżej oceniają dostosowanie strony do urządzeń mobilnych (4,14, n=7), szybkość działania (4,14, n=7) oraz aktualność i przydatność informacji (4,0; n=7), a najniżej atrakcyjność interfejsu (3,3; n=7). W zakresie informacji o oferowanych kursach studenci jednostki najwyżej ocenili dostępność sylabusów przedmiotów (4,2; n=10) oraz ich kompletność (4,1; n=10), a najniżej dostępność informacji o wewnętrznych procedurach (3,0; n=10) [skala 1-5].

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.		
2.		

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Aneksy do Kryterium nr 9

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 9.1	Zakres informacji dostępny na wskazanych stronach internetowych UJ oraz INPISM UJ
Aneks 9.2	Wyniki Barometru Satysfakcji Studenckiej 2022 – fragment dotyczący Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych, kierunek: bezpieczeństwo narodowe

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Polityka jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzona jest na trzech powiązanych i uzupełniających się poziomach, to jest: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych oraz Instytutu (ze szczególną rolą Katedry Bezpieczeństwa Narodowego), uwzględniając cele i działania związane z jakością kształcenia wyrażone w Strategii UJ oraz Strategii WSMiP.

Podstawowym celem Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia (USDJK) jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia na UJ poprzez realizację następujących zadań: doskonalenie oferty dydaktycznej oraz programów kształcenia z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, kształtowanie postaw projakościowych w środowisku akademickim, rozwój kadry, prowadzenie projakościowej polityki rekrutacyjnej oraz informowanie o ofercie dydaktycznej i działaniach projakościowych. Z realizacji powyższych działań co roku sporządzany jest ogólnouczelniany raport. Kwestie związane z dbałością o wysoką jakość kształcenia, jak i jej dalszym podnoszeniem są elementem stałych spotkań, dyskusji i konsultacji odbywających się w gronie przedstawicieli jednostek Uniwersytetu pod przewodnictwem Pełnomocnika Rektora UJ ds. jakości kształcenia – dr hab. Radosława Rybkowskiego, prof. UJ, który jednocześnie pełni funkcję przewodniczącego USDJK. Zadania i obszar działania USDJK określa Uchwała nr 38/III/2017 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 29 marca 2017 roku (Aneks 10.1), zaś obowiązki i zdania Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia określa Zarządzenie nr 115 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 14 września 2022 roku w sprawie: powołania i określenia zakresu działania Pełnomocnika Rektora UJ ds. jakości kształcenia (Aneks 10.2.). Nadzór nad USDJK sprawuje Rektor UJ. Szczegółowe informacje odnośnie do funkcjonowania USDJK znajdują się na stronie <https://jakosc.uj.edu.pl/>

Za realizację zadań USDJK na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych odpowiada Dziekan oraz powołany przez niego Pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia. Ponadto, niezwykle istotną rolę w wydziałowym systemie zapewniania jakości kształcenia pełnią: Prodziekan ds. dydaktycznych, Wydziałowa Komisja Dydaktyczna oraz w przypadku potrzeby podejmowania działań dyscyplinarnych – pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania dyskryminacji.

Wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia funkcjonuje w oparciu o regulacje zawarte w Uchwale nr 38/III/2017. Szczegółowy zakres zadań i stosownych narzędzi w procesie podnoszenia poziomu jakości kształcenia na wydziale został określony w Uchwale Rady Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ z dnia 12.09.2017 roku w sprawie wydziałowego systemu jakości kształcenia (Aneks 10.3.) i obejmuje: analizy wyników ankiet studenckich; analizy wniosków wynikających z hospitacji zajęć dydaktycznych; modyfikacji programów kształcenia i planów studiów z naciskiem na ich uprządkowanie oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych studentów; współpracy przy układaniu i realizowaniu programu kształcenia z podmiotami zewnętrznymi; odpowiedniego dla danego kierunku kształcenia rozwoju kadry dydaktycznej; ustalania na właściwym poziomie kryteriów rekrutacji na dany kierunek studiów; działań o charakterze promocyjnym odnoszących się do jakości kształcenia na danym kierunku studiów; doświadczenia innych jednostek Wydziału/Uczelni oraz innych efektywnych narzędzi służących doskonaleniu jakości kształcenia. Jednocześnie Uchwała wskazuje, że nadzór nad procesem doskonalenia jakości kształcenia w poszczególnych jednostkach Wydziału prowadzących dydaktykę pełnią poszczególni kierownicy studiów, co umożliwi pełniejsze włączenie w wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia działań podejmowanych na poziomie Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych oraz Katedry Bezpieczeństwa Narodowego,

wspierając wspomniany wcześniej trzyzaniomowy charakter systemu jakoéci dla kierunku bezpieczeñstwo narodowe.

Osob odpowiedzialną za koordynowanie dziaan i funkcjonowanie wydziałowego systemu zapewniania jakoéci ksztalcenia jest Pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakoéci ksztalcenia, którego zakres obowiązków obejmuje: weryfikacj aktualnoéci i poprawnoéci danych w systemie USOS UJ niezbędnych do prawidłowego przebiegu akcji ankietowych i poprawnej analizy wyników w zakresie dziaan projakoéciowych oraz wspopraca z koordynatorem ds. USOS w zakresie wprowadzania bieżących modyfikacji; wypracowanie lokalnego systemu informacji, promocji i realizacji akcji ankietowych oraz prowadzenie przy wspopracy z Radą Kol Naukowych i Samorządem Studentów dziaan ukierunkowanych na zwiekszczenie udziału studentów i wykładowców UJ w procesach projakoéciowych; wspoprac z Wydziałową Komisję Dydaktyczną w zakresie planowania i realizacji dziaan projakoéciowych w jednostce, organizacj dziaan związanych z rozwijaniem kultury jakoéci ksztalcenia oraz upowszechnianie wzorów dobrych praktyk dotyczących doskonalenia jakoéci ksztalcenia; realizacj zadań zleconych przez wladze w macierzystej jednostce, w tym przygotowywanie analiz danych, sprawozdań i innych opracowań suzących doskonaleniu procesu jakoéci ksztalcenia; przygotowywanie w formie pisemnej wydziałowych sprawozdań rocznych z oceny zajc dydaktycznych (po ustaleniach z pełnomocnikiem Rektora UJ ds. ewaluacji jakoéci systemu ksztalcenia i Zespołem ds. Realizacji Badań w Centrum Wsparcia Dydaktyki) dla Wladz wydziału i Prorektora ds. dydaktyki; udzielanie konsultacji i wsparcia merytorycznego dziekanowi lub kierownikowi jednostki macierzystej w zakresie interpretacji wyników badań, a także ksztaltowanie polityki i strategii projakoéciowej w jednostce. W zakresie realizacji ww. dziaan projakoéciowych i tworzenia kultury ewaluacji każdy Pełnomocnik ds. ewaluacji jakoéci ksztalcenia jest bezpośrednio odpowiedzialny wobec Prorektora UJ ds. dydaktyki, Pełnomocnika Rektora UJ ds. jakoéci ksztalcenia, jak również wladz jednostki, w której jest zatrudniony (Aneks 10.4).

Istotnym elementem wydziałowego systemu zapewniania jakoéci ksztalcenia jest Wydziałowa Komisja Dydaktyczna WSMiP (WKD), na czele której stoi Prodziekan WSMiP ds. dydaktycznych i w skład której wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych WSMiP, Wydziałowej Rady Samorządu Studentów oraz Towarzystwa Doktorantów UJ (skład komisji: Aneks 10.5.). W posiedzeniach WKD bierze udział pełnomocnik dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakoéci ksztalcenia w zakresie, w którym dyskutowane są kwestie związane z podnoszeniem i dbaoéci o wysoką jakoéci ksztalcenia. Przedstawicielk INPiSM w WKD jest dr Edyta Chwiej – Zastępca Dyrektora ds. dydaktycznych w INPiSM.

Na poziomie Instytutu polityka jakoéci ksztalcenia realizowana jest przez Zastepc Dyrektora ds. dydaktycznych w ściszej wspopracy z Komisję Dydaktyczną INPiSM (KD INPiSM), w skład której wchodzi Dyrekcja INPiSM, kierownicy katedr i zakładów oraz przedstawiciel studentów. W posiedzeniach KD INPiSM uczestniczą goście, w tym pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakoéci ksztalcenia, studenckich kol naukowych, w zakresie, w którym dyskutowane są kwestie związane z podnoszeniem i dbaoéci o wysoką jakoéci ksztalcenia. Skład osobowy KD INPiSM przedstawia Aneks 10.6.

Należy wyraźnie podkreślić, że rola WKD oraz KD INPiSM jest szczególnie istotna w zakresie wypracowywania, projektowania oraz przyjmowania i opiniowania rozstrzygnic w zakresie dostosowywania starych, jak i projektowania nowych narzędzi podnoszących jakoéci ksztalcenia. Rolę w tych działaniach odgrywają również inne ciała kolegialne, w szczególnoéci Rada WSMiP oraz Rada INPiSM, na posiedzeniach których również często podnoszone są i dyskutowane kwestie odnoszące się do jakoéci ksztalcenia, jak i prezentowane są projekty nowych rozwiązań. Zozoności i wielopostaciowości zjawisk badanych w WSMiP z perspektywy różnych podejc badawczych oraz różnych dyscyplin w obszarach nauk społecznych i nauk humanistycznych ze szczególnym jednak naciskiem na zagadnienia wpisujące się w obszar nauk o polityce i administracji, nauk o bezpieczeñstwie oraz nauk pokrewnych znajduje wyraz w przekonaniu o daleko idącej autonomii jednostek wchodzących w skład wydziału w zakresie dziaan podejmowanych w ramach systemu zapewniania jakoéci ksztalcenia w WSMiP. Stąd, każda z jednostek Wydziału może dostosowywa elementy systemu zapewniania jakoéci ksztalcenia do swojej specyfiki i potrzeb. W INPiSM

odzwierciedla się to w decyzji o wspólnej pracy na rzecz ponoszenia jakości kształcenia całego Instytutu i wszystkich jego pracowników. Z racji, że w INPiSM prowadzone są trzy kierunki studiów (bezpieczeństwo narodowe, politologia, stosunki międzynarodowe), polityka jakości wobec nich opiera się na podobnych zasadach, wykorzystując analogiczne procedury i narzędzia przy innej treści i zakresie działań, co uwzględnia ich specyfikę i unikatowy charakter. Wyraża to fundamentalną dla Instytutu wartość w postaci myślenia o złożonym i wieloaspektowym przedmiocie badania w kategoriach interdyscyplinarnych, przy zachowaniu pluralizmu podejść badawczych i perspektyw teoretycznych.

Z aktywności podejmowanych na polu doskonalenia jakości kształcenia sporządzane są coroczne sprawozdania wydziałowe (Aneks 10.7. oraz Aneks 10.8. zawierają sprawozdania za lata akademickie 2020/21 oraz 2021/22, sprawozdanie za rok akademicki 2022/23 ukaże się w lutym roku 2024).

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady tworzenia i znoszenia studiów oraz dokonywania zmian wraz z wytycznymi odnośnie do dokumentacji określa Zarządzenie nr 70 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie zasad tworzenia i znoszenia studiów, wytycznych w zakresie projektowania programów studiów oraz zasad zmiany programów studiów na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich (nie dotyczy Collegium Medicum) z późn. zm. (Aneks 10.9). Ponadto, w ramach WKD wypracowano obowiązujące na WSMiP wytyczne precyzujące podstawowe parametry, które powinny spełniać prowadzone w jednostce programy, w tym maksymalną liczbę godzin dydaktycznych, liczbę kursów w językach obcych oraz inne.

Działania Zastępcy Dyrektora ds. dydaktycznych realizującego funkcję kierownika studiów bezpieczeństwo narodowe – dr Edyty Chwiej, w procesach tworzenia, znoszenia lub zmian programów studiów określona Zarządzeniem nr 70 Rektora UJ z 2021 roku są wspierane i uzupełniane przez kilka gremiów, które co roku poddają szczegółowej analizie programy studiów, w tym bezpieczeństwo narodowe. Są to: Rada WSMiP, Komisja Dydaktyczna WSMiP, Rada INPiSM, w skład której wchodzi przedstawiciele pracowników badawczo-dydaktycznych, administracji, Samorządu Studentów, Towarzystwa Doktorantów oraz wspomnianą już Komisja Dydaktyczna INPiSM. Ważną rolę w tej kwestii odgrywa również Katedra Bezpieczeństwa Narodowego (KBN), której pracownicy podczas spotkań dyskutują i omawiają kwestie istotne dla dalszego rozwoju kierunku studiów, w tym zmian programowych.

Na posiedzeniach ww. ciał kolegialnych dokonywany jest pogłębiony namysł w zakresie aktualnej oferty dydaktycznej, jak i możliwości jej zmian. Rolę szczególną w tym względzie pełnią Komisja Dydaktyczna INPiSM oraz Rada INPiSM, podczas których dyskutuje się aktualność oferty programowej, adekwatność efektów uczenia się do programu kształcenia, trafność stosowanych form weryfikacji efektów uczenia się, a także podejmowane są decyzje o modyfikacji istniejących programów kształcenia. Na każdym z etapów działań pod uwagę brane jest stanowisko samorządu studentów oraz innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Podczas obrad Komisji Dydaktycznej INPiSM oraz Rady INPiSM ustalane są przeprowadzane co roku korekty programów studiów dotyczące przede wszystkim aktualności oferowanych kursów, ich umiejscowienia w programie kształcenia, adekwatności form weryfikacji efektów uczenia się lub formy zajęć.

Świadomość potrzeby dokonania gruntownego przeobrażenia programu studiów, jak i wcześniejsze doświadczenia oraz sugestie płynące ze strony interesariuszy zewnętrznych zaowocowały szeroką dyskusją na gruncie KD INPiSM oraz Rady INPiSM. Specjalnie powołany zespół obejmujący koordynatorkę ds. reform kierunków studiów w INPiSM w osobie dr hab. Małgorzaty Kiwior-Filo, prof. UJ oraz dr hab. Piotra Borowca, prof. UJ, dr hab. Mirelli Korzeniewskiej-Wiszniewskiej, prof. UJ, dr Błażeja Sajduka, we ścisłej współpracy merytorycznej z Katedrą Bezpieczeństwa Narodowego oraz interesariuszami zewnętrznymi, jak i konsultacjach z Wydziałową Radą Samorządu Studenckiego, studenckimi kołami naukowymi oraz środowiskiem studentów przedstawił propozycję nowego programu studiów pierwszego oraz drugiego stopnia. Projekt ten został poddany szczegółowej analizie pod kątem jakości kształcenia odpowiednio na posiedzeniach KD INPiSM oraz Rady INPiSM, a następnie WKD i Rady WSMiP. Na każdym etapie brane pod uwagę było stanowisko studentów, jak i cały proces

był monitorowany i wspierany przez pełnomocnika Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia. W efekcie nowe programy studiów (zostały szczegółowo przedstawione we wcześniejszych fragmentach niniejszego raportu) zostały uruchomione od roku akademickiego 2021/22.

Bardzo istotnym elementem polityki jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe jest współpraca z przedstawicielami środowiska studenckiego nie tylko na forum komisji dydaktycznej oraz Rady INPiSM, ale i w ramach dodatkowych spotkań Dyrekcji INPiSM z przedstawicielami samorządu studentów oraz kół naukowych (zwłaszcza Koła Naukowego Bezpieczeństwa Narodowego), podczas których studenci zgłaszają uwagi do różnych aspektów procesu dydaktycznego, jak i omawiane są formy przeciwdziałania ewentualnym zjawiskom niepożądanym oraz zgłaszane są pomysły na dalszy rozwój kierunków studiów. W działaniach na rzecz jakości kształcenia ważną rolę odgrywają również spotkania kierowników katedr i zakładów z Dyrektorem INPiSM. Ich celem jest ustalenie i analiza strategicznych kierunków rozwoju Instytutu, także w zakresie kierunków studiów.

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach

Monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów dokonuje się w Uniwersytecie Jagiellońskim i na kierunku bezpieczeństwo narodowe w oparciu o wyniki cyklicznie realizowanych na uczelni badań: Oceny Zajęć Dydaktycznych (OZD), Badania Kandydatów na Studia (BKS), Badania Programu Studiów (BPS), Barometru Satysfakcji Studenckiej (BSS) i Monitorowania Losów Absolwentów (MLS) (www.jakosc.uj.edu.pl). Szczegółowej analizie wyników powyższych badań dla jednostki dokonują Pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia oraz Zastępca dyrektora ds. dydaktycznych i kierownik studiów bezpieczeństwo narodowe.

W trosce o podnoszenie świadomości jakości kształcenia ogólnouczelniane raporty OZD i BSS zawierające podstawowe informacje statystyczne oraz są dostępne dla wszystkich pracowników, doktorantów i studentów UJ po zalogowaniu na konta uniwersyteckie.

Kluczowym narzędziem oceny poziomu jakości kształcenia jest realizowane po każdym semestrze, dwukrotnie w ciągu roku akademickiego, badanie Ocena Zajęć Dydaktycznych (OZD). Ma ona na celu poprawę jakości prowadzonych zajęć poprzez dostarczanie prowadzącym informacji zwrotnej od uczestników zajęć. Poszczególne zajęcia są oceniane przez studentów elektronicznie w systemie USOSweb przy zachowaniu pełnej anonimowości. Studenci udzielają odpowiedzi na pięć głównych pytań: (1) Czy dzięki prowadzącemu Twoja wiedza o przedmiocie została poszerzona?; (2) Jak oceniasz umiejętność przekazywania wiedzy przez prowadzącego?; (3) Czy prowadzący był gotów udzielać dodatkowych wyjaśnień w trakcie zajęć lub w godzinach konsultacji?; (4) Czy prowadzący był przygotowany do zajęć? oraz (5) Czy prowadzący przestrzegał przyjętych kryteriów zaliczenia zajęć? Uzyskane wyniki umożliwiają szczegółową analizę poziomu jakości kształcenia nie tylko dla poszczególnych kursów, ale także (jako dane zagregowane), każdego pracownika, kierunku studiów oraz jednostki. Z realizacji OZD przygotowywane są coroczne sprawozdania dla każdej jednostki WSMiP, w tym INPiSM uwzględniając w tym kierunek bezpieczeństwo narodowe, które są następnie uwzględniane w corocznych sprawozdaniach wydziałowych (Aneks 10.7. oraz Aneks 10.8.).

Szczególnie wartościowym źródłem informacji są komentarze uczestników zajęć, które (obok wyników liczbowych, ocen zagregowanych oraz frekwencji uzupełnień) są podstawą do podjęcia przez władze jednostki i kierownika studiów decyzji w zakresie realizacji działań na rzecz wyjaśnienia zgłaszanych kwestii i podjęcia działań naprawczych, w tym prowadzenia rozmów wyjaśniających, zmiany zakresu obowiązków dydaktycznych, wniosków w sprawie wyjaśniania naruszeń regulaminowych lub dyskryminacji studentów. W przypadku uznania zgłoszeń naruszeń za prawdopodobne uruchamiana jest procedura odpowiedzialności dyscyplinarnej. Niskie oceny w ramach badania OZD są również jedną z przesłanek do podjęcia decyzji o hospitacji zajęć.

Wyniki OZD są również jednym z kluczowych elementów okresowej oceny pracowników dając władzom wydziału i jednostki możliwość właściwej oceny jakości pracy dydaktycznej poszczególnych osób, jak i stanowią również bardzo ważny element analizy pracy własnej przez pracowników badawczo-dydaktycznych. Zostało to uwzględnione w regulacjach wydziałowych odnoszących się do wspomnianych postępowań awansowych. Co ważne, pracownicy najwyżej oceniani w ramach OZD

zgłaszani są do wyróżnień Rektora UJ za wysoką jakość pracy dydaktycznej. W ostatnich dwóch latach akademickich troje pracowników INPiSM prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe zostało wyróżnionych w ten sposób.

Chcąc zwiększyć dokładność pomiaru w zakresie ocen dydaktycznych pracowników dydaktyczno-badawczych oraz dydaktycznych w Uniwersytecie Jagiellońskim w 2023 roku podjęto starania na rzecz stworzenia nowego narzędzia – Oceny Nauczycieli Akademickich, które docelowo ma uzupełniać OZD, jak i wprowadzenia zmian w zakresie OZD. Pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia również bierze udział w tych pracach, jak i przedstawił oraz omówił efekty dotychczasowych prac w zakresie budowy nowych narzędzi wraz z planami ich implementacji na posiedzeniu WKD.

Ponadto Pełnomocnik dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia współpracuje z przedstawicielami samorządu studentów na rzecz podnoszenia frekwencji w OZD, jak i podnoszenia świadomości studentów w zakresie funkcjonowania OZD. Obok OZD na WSMiP przeprowadzane były we współpracy z samorządem także inne badania postaw studentów wobec procesu dydaktycznego.

Badanie Kandydatów na Studia dostarcza informacji pozwalających na dostosowywanie oferty uczelni do oczekiwań kandydatów, przygotowanie kompleksowej informacji o ofercie dydaktycznej UJ oraz wybór najbardziej efektywnych kanałów komunikacji z kandydatami. Badani w ostatniej edycji BKS kandydaci deklarowali, iż w ich opinii studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe dają możliwość realizacji ich osobistych zainteresowań, jak i podnoszą szanse na znalezienie dobrej pracy w przyszłości; podkreślali również wysoką jakość kształcenia na kierunku oraz możliwość uczestnictwa w specjalistycznych i rozwijających ich zainteresowania zajęciach.

Jak wspomniano Barometr Satysfakcji Studenckiej jest przekrojowym badaniem, mającym na celu uzyskanie opinii studentów na temat szeregu aspektów procesu kształcenia i służy poprawie warunków studiowania i tworzeniu przyjaznego środowiska dla studiowania. Badanie odbywa się co roku na przełomie kwietnia i maja elektronicznie w systemie USOSweb przy zachowaniu pełnej poufności. BSS dostarcza wielu ważnych informacji stanowiących uzupełnienie dla oceny poziomu jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, jak i odnoszących się do spraw infrastrukturalnych oraz bezpieczeństwa, niezgłaszanych zazwyczaj w OZD. Wyniki Barometru są analizowane przez Pełnomocnika Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia oraz Dyrekcję INPiSM. Analizy te są punktem wyjścia dla projektowania zmian w zakresie podnoszenia jakości kształcenia oraz podnoszenia efektywności, komfortu i bezpieczeństwa studentów. Ostatnia edycja badania miała miejsce w 2022. Zgłoszone uwagi zostały poddane gruntownej analizie, na część udzielono odpowiedzi, które zostały upublicznione i są dostępne dla studentów, część z uwag jest dyskutowana w celu wzięcia ich wykorzystania w zmianach programu studiów. Dotyczy to w szczególności postulatów zmierzających do wprowadzenia do programu studiów kursów o wyższych walorach praktycznych.

Głównym, uniwersyteckim narzędziem umożliwiającym ocenę osiągnięcia efektów uczenia się studentów i ich przydatności na rynku pracy jest Monitorowanie Losów Absolwentów (MLA). Prowadzone ono jest w formie trzech wariantów badania: badania absolwentów po 6 miesiącach, a także 3 i 5 latach od ukończenia studiów. Wyniki badania pozwalają na dostosowywanie oferty uczelni do realiów rynku pracy oraz poprawę jakości dydaktyki z punktu widzenia oczekiwań absolwentów i pracodawców. Wyniki badań przekazywane są władzom jednostek, a podsumowania udostępniane społeczności akademickiej. W listopadzie 2022 r. w ramach Centrum Wsparcia Dydaktyki powołano Zespół ds. Realizacji Badań, którego celem jest między innymi przegląd dotychczasowych badań ankietowych i ich optymalizacja pod kątem wykorzystania wyników w doskonaleniu programu studiów. Uporządkowanie badań obejmuje głównie weryfikację narzędzi badawczych i innych istotnych elementów metodologicznych (częstotliwość realizacji, sposób raportowania i inne). Ponadto w Uniwersytecie Jagiellońskim prowadzone jest badanie Programu Studiów, które pozwala zgromadzić ogólne opinie studentów na temat realizowanego programu.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku

Badanie losów absolwentów umożliwia poznanie opinii absolwentów kierunku bezpieczeństwo narodowe zwłaszcza pod kątem możliwości podjęcia pracy, zgodnie z wykształceniem oraz wykorzystywania w pracy wiedzy lub umiejętności zdobytych w trakcie studiów. Badanie dostarcza także opinii absolwentów o ukończonym kierunku studiów, w szczególności o jego zaletach lub deficytach. Z komentarzy absolwentów wynika, że wartością jest dla nich uzyskana wiedza praktyczna z wielu dziedzin, jakość kształcenia na kierunku, poznanie wartościowych ludzi i poszerzenie sieci kontaktów, rozwój osobisty, doświadczenie osób prowadzących zajęcia (praktycy). Ankietowani wskazali, że zabrakło im większej ilości zajęć praktycznych i dotyczących aktualnych problemów (Aneks 10.10.)

Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Reprezentanci społeczności studentów WSMiP aktywnie uczestniczą w pracach ciał kolegialnych, w ramach których dyskutuje się i opiniuje kwestie związane z realizacją polityki jakości kształcenia, w szczególności w KD INPiSM, Radzie INPiSM, WKD oraz Radzie WSMiP. Przedstawiciele studentów brali również aktywny udział we wprowadzanych w roku 2021 gruntownych zmianach programu kształcenia poprzez stały udział w wspomnianym wyżej zespole programowym przygotowującym zmiany dla kierunku bezpieczeństwo narodowe. Obok tego organizowane były ogólnodostępne spotkania ze studentami kierunku studiów, w szczególności z kołami naukowymi. Proponowane zmiany były i są również zawsze dyskutowane i opiniowane (wraz z możliwością zgłaszania poprawek i sugestii zmian) przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego. Należy podkreślić szczególną rolę środowiska studentów w zakresie analizy i propozycji zmian praktyk studenckich. W efekcie spotkań i debat przyjęto w 2021 zmiany w zakresie wymiaru godzinowego praktyk, jak i sposobu ich organizacji oraz rozliczania. Główną zmianą wprowadzoną w efekcie tych konsultacji była redukcja liczby godzin praktyk ze 120 do 60. Jakkolwiek zmiana ta została przyjęta pozytywnie przez stronę studencką to jednak generowała ona i generuje trudności z podpisywaniem umów o partnerstwo. W efekcie, w ostatnich dwóch latach trwa również stały dialog, który zaowocował propozycją wprowadzenia w kolejnych latach akademickich zamiast praktyk studenckich specjalnie zaprojektowanych warsztatów ko-kreacji realizowanych w ścisłej współpracy z partnerami społeczno-gospodarczymi w ramach systemu Przestrzeni Kreatywnej Współpracy. Przegląd rynku pokazuje jednocześnie, że dostępnych jest bardzo wiele programów stażowych czy praktyk płatnych, które istnieją niezależnie od działań jednostki. Aktualne ustalenia, wciąż weryfikowane, pokazują zasadność zamiany systemu praktyk i zastąpienia ich różnymi formami przygotowania do startu w konkursach o staże i praktyki, które są płatne lub szerzej, przygotowaniem do wkroczenia na rynek pracy (poradnictwo zawodowe).

Po gruntownej analizie statusu i przyszłości praktyk studenckich na kierunku bezpieczeństwo narodowe wraz z pełnomocnikiem Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia oraz Zespołem ds. monitorowania organizacji i przebiegu praktyk studenckich na WSMiP podjęto próbę wypracowania nowych sposobów realizacji efektów uczenia się przypisanych do praktyk w postaci realizowanych wraz z partnerami zewnętrznymi projektów zmierzających do wypracowania innowacji odpowiadających na zgłaszane przez partnerów zewnętrznych problemy z wykorzystaniem metod ko-kreacji, szczególnie Design Sprint w ramach tworzonego w Uniwersytecie Jagiellońskim systemu Przestrzeni Kreatywnej Współpracy (www.pkw.uj.edu.pl). Celem projektów ma być nabycie przez studentów umiejętności praktycznych w zakresie posługiwania się metodami ko-kreacji wraz z przygotowaniem możliwego do implementacji rozwiązania i tym samym podjęcie bliskiej współpracy z potencjalnym pracodawcą.

Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Wyniki zewnętrznych ocen jakości kształcenia są wykorzystywane w INPiSM do dyskusowania i wdrażania proponowanych zmian, jak i projektowania kierunków dalszego rozwoju. Kierunek bezpieczeństwo narodowe poddany został ocenie przez Polską Komisję Akredytacyjną w roku 2021. Sformułowane wówczas zalecenia zostały poddane głębokiej analizie i dyskusji na szczeblu władz dziekańskich, dyrekcji INPiSM oraz w ciałach kolegialnych, ze szczególnym uwzględnieniem KBN, KD INPiSM, Rady INPiSM. Efektem podjętych analiz było sformułowanie stosownych projektów odnoszących się do procedury dyplomowania, jak i realizacji praktyk zawodowych. Wzięto również pod uwagę postulaty odnoszące się do obsady zajęć dydaktycznych, jak i silniejszego jeszcze związania kwestii dydaktycznych z badaniami. Kwestie te opisane są szerzej poniżej lub były omawiane przy okazji poprzednich kryteriów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Zaleca się wprowadzenie dodatkowych rozwiązań i narzędzi w systemie zapewnienia jakości kształcenia, które umożliwiłyby skuteczniejsze diagnozowanie nieprawidłowości związanych z procesem kształcenia na ocenianym kierunku studiów	<p>Uczelnia podjęła szereg działań na rzecz wprowadzenia dodatkowych rozwiązań w systemie zapewnienia jakości kształcenia, które były wzmiankowane w poprzednich kryteriach. Obejmują one:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zmiany w zakresie przyporządkowania przedmiotu <i>Językoznawstwo</i> do dyscypliny wiodącej, na mocy uchwały nr 104/XI/2021 Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 24 listopada 2021 roku w sprawie: zmian w programach studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe. - wprowadzenie stałego monitoringu prowadzonego przez Dyрекcję INPiSM we współpracy z pełnomocnikiem Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia w zakresie nowych kursów i ich adekwatnego przypisania do dyscyplin naukowych uwzględniając proponowane efekty uczenia się dla kursów, jak i doświadczenie oraz kompetencje osób wskazanych do realizacji kursu. Kwestie te są także dyskutowane podczas posiedzeń Komisji Dydaktycznej INPiSM oraz Wydziałowej Komisji Dydaktycznej; - uchwałą Rady INPiSM z dnia 30 września 2021 r. dostosowano do zaleceń PKA treść Regulaminu praktyk studenckich w zakresie usunięcia z dokumentu wskazanych nieprawidłowości w postaci możliwości zaliczenia praktyk na podstawie pracy zawodowej. Ponadto kwestie te zostały uregulowane aktem wyższego rzędu, to jest Ustawą z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw; - Decyzją Dziekana WSMiP w dniu 3 listopada 2021 utworzono Zespół ds. monitorowania organizacji i przebiegu praktyk studenckich w WSMiP funkcjonujący w składzie: pełnomocnik Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia, przedstawiciel samorządu studentów, przedstawiciele jednostek prowadzących kierunki studiów,

		<p>na których realizowane są praktyki studenckie. Do zadania zespołu należą, między innymi, analiza stanu prawnego odnoszącego się do organizacji praktyk studenckich, przegląd form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi oraz ich lista, proponowanie nowych rozwiązań w zakresie organizacji i realizacji praktyk studenckich. W przeciągu ostatnich dwóch lat zespół dyskutował w/w zagadnienia rekomendując, między innymi, rozważenie zastąpienia praktyk studenckich na kierunku bezpieczeństwo narodowe poprzez inne formy aktywności. Przygotowano również ankietę dotyczącą postrzegania praktyk, która ma pogłębić wiedzę na temat faktycznych potrzeb studentów związanych z rynkiem pracy. Mając to na względzie wypracowano koncepcję realizacji efektów uczenia się adekwatnych dla praktyk studenckich poprzez udział studentów w warsztatach ko-kreacji realizowanych w ramach systemu Przestrzeni Kreatywnej Współpracy i w odpowiedzi na zapotrzebowanie oraz problemy zgłaszane przez partnerów zewnętrznych. W chwili obecnej propozycja ta jest dyskutowana z interesariuszami wewnętrznymi, w tym środowiskiem studenckim. Jej wdrożenie planuje się od roku akademickiego 2024/25;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uchwałą Rady INPiSM z dnia 8 marca 2022 przyjęto dokument Wymogi i zasady przygotowywania prac dyplomowych i magisterskich oraz przeprowadzania egzaminów dyplomowych w INPiSM regulujący kwestie procedury dyplomowej, zaś w dniu 26.09.2023 r. Rada INPiSM przyjęła dokument dotyczący procedury kontroli procesu dyplomowania w INPiSM UJ. Ponadto dokonano aktualizacji listy zagadnień do egzaminów dyplomowych. - Projektując zmiany programowe w roku 2021 wprowadzono szereg nowych kursów metodologicznych oraz rozwijających kompetencje badawcze, jak i uruchomiono wsparcie merytoryczne i finansowe dla badań studentów w ramach programu ID.UJ; - Zmieniono obsadę zajęć oraz listę oferowanych kursów, zgodnie z zaleceniami PKA. Wdrożono także ściślejsze mechanizmy nadzoru merytorycznego nad obsadą zajęć poprzez współpracę z Katedrą Bezpieczeństwa Narodowego w zakresie stałych konsultacji odnośnie do doświadczenia i kompetencji osób prowadzących zajęcia.
2.	<p>Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, będących podstawą do sformułowania zaleceń</p>	<p>Podjęte przez uczelnię działania naprawcze zapobiegające występowaniu wskazanych przez PKA nieprawidłowości obejmują, obok wskazanych w pkt. 1 narzędzi i mechanizmów, także stałą kontrolę i nadzór nad procesem dydaktycznym ze strony Wydziałowej Komisji Dydaktycznej oraz Pełnomocnika Dziekana WSMiP ds. ewaluacji jakości kształcenia. Odbywają się cykliczne spotkania pełnomocnika Dziekana z władzami INPiSM mające na celu udoskonalanie narzędzi kontroli jakości kształcenia, jak i nowe rozwiązania są dyskutowane i poprawiane we współpracy z władzami dziekańskimi.</p>

		Działania naprawcze scharakteryzowano w pkt. 1 Polityka ewaluacji jakości kształcenia przyjęta wedle zaleceń naprawczych PKA polega m.in. na stosowaniu adekwatnych narzędzi np.: wprowadzenie procedury kontroli procesu dyplomowania w INPiSM UJ, która na akredytowanym kierunku odbyła się w listopadzie 2023 r. (protokół kontroli stanowi Aneks do10.11)
--	--	--

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Aneksy do Kryterium nr 10

Numer aneksu	Tytuł
Aneks 10.1.	Uchwała nr Senatu UJ z 29 marca 2017 roku ws. Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia
Aneks 10.2.	Zarządzenie nr 115 Rektora UJ z dnia 14 września 2022 roku w. powołania i określenia zakresu działania Pełnomocnika Rektora UJ ds. jakości kształcenia
Aneks 10.3.	Uchwała Rady WSMiP z 12 września 2017 roku w sprawie wydziałowego systemu jakości kształcenia
Aneks 10.4.	Zakres obowiązków Pełnomocnika Dziekana ds. ewaluacji jakości kształcenia
Aneks 10.5	Skład Wydziałowej Komisji Dydaktycznej WSMiP
Aneks 10.6.	Skład Komisji Dydaktycznej w INPiSM
Aneks 10.7.	WSMiP sprawozdanie jakości 2020-21
Aneks 10.8.	WSMiP sprawozdanie jakości 2021-22
Aneks 10.9.	Zarządzenie nr 70 Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 7 lipca 2021 r.
Aneks 10.10.	Wyciąg z raportu MLA
Aneks 10.11.	Protokół z kontroli procesu dyplomowania BN 23-24

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - kadra składająca się z wykwalifikowanych dydaktyków i badaczy - osób łączących wielodyscyplinarną działalność badawczą i dydaktyczną oraz blisko współpracujących z krajowymi i międzynarodowymi interesariuszami zewnętrznymi, co zostało potwierdzone przyznaniem kategorii A+, - program ID.UJ łączący rozwój badań naukowych z dydaktyką, współpracą z rodzimym i zagranicznym otoczeniem zewnętrznym oraz praktyczną, technologiczną stroną wykorzystania efektów aktywności naukowej, - nowoczesna infrastruktura badawczo-dydaktyczna obejmująca sale dydaktyczne, dobrze zaopatrzone biblioteki, pomieszczenia studenckie, miejsca koreacji oraz system narzędzi wirtualnych umożliwiających wysokiej jakości nauczanie zdalne i dostęp do największych baz danych, - mechanizmy wzmacniające aktywną działalność samokształceniową i organizacyjną studentów (koła naukowe, granty studenckie, wyjazdy studyjne itp.), - dobrze rozwinięte ogólnouczelniane programy wsparcia rozwoju dydaktyki obejmujące między innymi doskonalenie kompetencji dydaktycznych kadry, naukę nowoczesnych narzędzi oraz zdobywanie nowych kwalifikacji, także przez studentów, np. Ars Docendi, ZintegrUJ czy program Most. 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak systemu aktywnej i elastycznej promocji na szczeblu centralnym, wspomagającego pozyskiwanie najlepszych absolwentów szkół średnich, - relatywnie niski poziom wynagrodzeń kadry naukowej i administracyjnej, - nadmierne obciążenia biurowe dla pracowników badawczo-dydaktycznych wynikające z przepisów prawnych i sformalizowanych procedur, - wielkość grup ćwiczeniowych wpływająca na metody kształcenia praktycznego.

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w programach i sieciach uniwersyteckich (Erasmus, Una Europa), - potencjał promocji i rozwoju kierunku wynikający z rosnącej wśród społeczeństwa potrzeby rozumienia coraz bardziej złożonych zjawisk zachodzących w niespokojnym środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego, - zainteresowanie partnerów z otoczenia uniwersytetu we współpracy Research to Society (R2S) i Research to Business (R2B), w tym rozwoju w zakresie ko-kreacji i innowacji społecznych w ramach systemu Przestrzeni Kreatywnej Współpracy działającego na WSMiP, - zainteresowanie instytucjonalnych podmiotów otoczenia zewnętrznego zajmujących tworzących system bezpieczeństwa państwa w nawiązywaniu i umacnianiu współpracy (umowy bilateralne, konferencje, seminaria, wizyty studyjne zlecone ekspertyzy), - rola i znaczenie Krakowa jako miasta uniwersyteckiego i centrum naukowo-kulturalnego. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - niestabilność regulacji prawnych na szczeblu centralnym, - niski poziom finansowania szkolnictwa wyższego w Polsce, - niż demograficzny przekładający się na mniejszą liczbę kandydatów na studia, - brak systemu utrzymywania więzi z absolwentami, ważnym ogniwem łączącym uczelnię ze środowiskiem zewnętrznym, - przejmowanie najzdolniejszych studentów studiów I stopnia przez rynek pracy.
----------------------------	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Kraków, dnia 21 grudnia 2023 r.

(miejsowość)

UNIwersytet Jagielloński
w Krakowie